CENTRUL MUNICIPIULUI BUCUREȘTI DE RESURSE ȘI ASISTENȚĂ EDUCAȚIONALĂ
CENTRUL MUNICIPIULUI BUCUREȘTI DE ASISTENȚĂ PSIHOPEDAGOGICĂ
ANGAJAMENT PENTRU EXCELENȚĂ!
CENTRUL LOGOPEDIC INTERȘCOLAR BUCUREȘTI
VIZIUNEA NOASTRĂ. MISIUNEA NOASTRĂ.

REVISTA CMBRAE
SUPLIMENT

Anul IV - Nr. 5 / Aprilie 2019

PROIECT EDUCAȚIONAL 2018/2019
inclus în C.A.E.R.I, la pozitia 214,
conform OMEN 3016/09.01.2019

SĂ-ȚI VORBESC DESPRE MINE!

ISSN 2501-7020
ISSN-L 2501-7020

Revistă periodică on-line editată de
Centrul Municipiului Bucureşti de
Resurse şi Asistenţă Educaţională

COLECTIVUL DE REDACŢIE
Coordonatori:
Aurelia Florina Stănculescu
Robert Florin Florea
Redactor şef:
Mădălina Radu
Grafică & DTP:
Tudor Stanciu

REDACTORI:
Carmen Manuela Cazan
Monica Seceleanu
Claudia Marcela Călineci
Ioana Andreea Ciocâlteu

La realizarea acestui supliment au colaborat:

Educatoare ***Bădărău Doina*** - Grădiniţa nr. 178
Prof.***Vasile Mariana*** - Grădiniţa nr. 178
Prof. consilier şcolar ***Bobu Victoria*** - Grădiniţa "Luminiţa"
Prof. Înv. Preşc. ***Bozon Alina Carmen*** - Grădiniţa Nr. 269
Prof. Înv. Preşc. ***Cărămidă -Trocan Nicoleta*** - Grădiniţa Nr. 269
Prof. ***Burulean Mariana-Luminiţa*** - Grădiniţa nr 35
Prof. consilier şcolar Dr. ***Manuela Cazan*** - CMBRAE – CMBAP
Prof. Înv. Preşc. ***COJAN SOFICA*** - Şcoala Gimnazială Nr. 144
Prof. consilier şcolar ***GHIŢĂ NELLA*** - Şcoala Gimnazială Nr. 144
Prof. Înv. Preşc. ***Negru Mihaela*** - Grădiniţa Nr.178
Prof. Înv. Preşc. ***Costache Cristina*** - Grădiniţa Nr.178
Prof. ***Costea Mariana***
Prof. ***Cocârneaţă Georgica***
Prof. ***Dădulescu Sorina Manuela*** - Grădiniţa nr. 178
Prof. ***Haiden Elena Roxana*** - Grădiniţa nr. 178
Prof. Înv. Preşc. ***Dincă Elena Alexandra***
Prof. Înv. Preşc. ***Dinu Constanţa*** - Grădiniţa nr. 242
Institutor ***Toma Gheorghiţa*** - Grădiniţa nr. 242
Prof. ***Ene Carmen-Monica*** - Grădiniţa Nr.35
Prof. ***Gugiu Viorica*** - Grădiniţa Nr.35
Prof. Înv. Preşc. ***Firtat Mariana*** - Grădiniţa nr. 242
Prof. Înv. Preşc. ***Istrate Dorina*** - Grădiniţa nr. 242
Prof. consilier şcolar ***Ghimpe Iulia*** - Grădiniţa nr. 44
Prof. Înv. Preşc. ***Bărbăcariu Cristina*** - Grădiniţa nr. 44
Prof. consilier şcolar ***Hulea Maria-Gabriela-Romaniţa*** - Ş.S.C. "N. Kretzulescu"
Prof. Înv. Preşc. ***Ichim Maria-Magdalena*** - Grădiniţa nr. 254
Prof. Înv. Preşc. ***Neguţu Daniela*** - Grădiniţa nr. 254
Prof. Înv. Preşc. ***Ion Elena*** - Grădiniţa nr. 209
Prof. Înv. Preşc. ***Gheorghe Carmen Elena*** - Grădiniţa nr. 209
Prof. Înv. Preşc. ***Jderu Elena*** - Grădiniţa „Căsuţa Femecată"
Prof. Înv. Preşc. ***Bălăeanu Eugenia*** - Grădiniţa „Căsuţa Femecată"
Prof. consilier şcolar ***Marcela Lupu*** - Grădiniţa Nr. 35
Prof. Înv. Preşc. ***Mazilu Simona*** - Grădiniţa nr.35
Prof. ***Michel Theodora*** - Şcoala Gimnazială "Uruguay
Prof. ***Marcu Ioana-Georgiana*** - Şcoala Gimnazială "Uruguay"
Prof. Înv. Preşc. Nedelcu Adina Valentina - Grădiniţa nr. 53
Prof. Înv. Preşc. ***Pancu Petruţa*** - Grădiniţa nr. 53
Prof. Înv. Preşc. ***Elisabeta Nicolae*** - Grădiniţa nr. 242
Prof. Înv. Preşc. ***Maria Paula Negoi*** - Grădiniţa nr. 242
Prof. consilier şcolar ***Pătraşcu Petronela*** - Şcoala Gimnazială "Al. Costescu"
Prof. Înv. Preşc. ***Penciu Gabriela*** - Grădiniţa Nr. 252
Prof. Înv. Preşc. ***Raicu Sorina Ioana*** - Grădiniţa Nr. 252
Prof. Înv. Preşc. ***Petre Ileana*** - Grădiniţa nr. 72
Prof. Înv. Preşc. ***Popescu Virginia*** - Grădiniţa nr. 229
Prof. consilier şcolar ***Predescu Irina*** - Grădiniţa nr. 46
Prof. ***Radu Rodica*** - Grădiniţa nr.35
Prof. Înv. Preşc. ***Reaboi Claudia*** - Grădiniţa „Paradisul verde"
Prof. Înv. Preşc. ***Dumitrescu Nicoleta Gina*** - Grădiniţa „Paradisul verde"
Prof. Înv. Preşc. ***Rotăraşu Ştefania*** - Grădiniţa nr. 168
Prof. Înv. Preşc. ***Şcheopu Paula Beatrice*** - Grădiniţa "Căsuţa Fermecată"
Prof. consilier şcolar ***Luca Simona Gabriela*** - Grădiniţa nr. 236
Prof. ***Stir Irina*** - Grădiniţa "Căsuţa Fermecată"
Institutor ***Tapurică Anna*** - Grădiniţa "Căsuţa Fermecată"
Prof. consilier şcolar ***Toiu-Ruiu Rodica Petruţa*** - Grădiniţa "Căsuţa Fermecată"
Prof. Înv. Preşc. ***Tudor Despina Elena*** - Gradiniţa Nr. 46
Prof. Înv. Preşc. ***Vasile Mihaela*** - Grădiniţa nr.168
Prof. Înv. Preşc. ***Radu Anamaria*** - Grădiniţa nr.168
Educatoare ***Vasile Ana-Maria***
Educatoare ***Sandu Adriana-Mariana***

REDACŢIA

Sediul:
Str. Heliade între vii nr. 36,
sector 2 Bucureşti

Telefon: 031.805.31.90
Fax: 031.805.31.90
E-mail:
revistacmbrae@gmail.com

Web site:
www.cmbrae.ro

© Copyright CMBRAE
Toate drepturile rezervate

Responsabilitatea privind Legea dreptului de autor pentru conţinutul articolelor publicate aparţine în exclusivitate autorilor.

Toate drepturile acestei ediţii aparţin editorului - CMBRAE. Orice reproducere integrală sau parţială, prin orice procedeu, efectuate fără permisiunea editorului este ilicită. Sunt acceptate reproduceri cu acordul scris al editorului, strict rezervate utilizării sau citării justificate în scop stiinţific.

Imaginile folosite sunt sub licenta "Creative commons" si preluate de pe site-urile de profil

PARTENERIAT EFICIENT GRĂDINIŢĂ – FAMILIE

Ed. Bădărău Doina
Prof.Vasile Mariana
Grădiniţa nr. 178, Bucureşti

Declaraţia Universală a Drepturilor Copilului, adoptată de Adunarea Generală a O.N.U. in noiembrie 1989, la care a aderat şi România precizează într-un articol : "Copilul are dreptul să trăiască în familie şi să fie înconjurat cu dragoste şi înţelegere, el are dreptul la educaţie, la cultură, la cunoaşterea tuturor valorilor umane şi a valorilor spirituale". Se arată faptul că un copil are dreptul la prietenie, dragoste, respect, solidaritate, pace, înţelegere, libertate etc.. Prin urmare, educaţia este cea care desăvârşeşte fiinţa umană, aşa cum spune Kant, "Omul nu poate deveni om decât prin educaţie". Această educaţie este primită de către copil de la familie, grădiniţă şi şcoală.

Responsabilitatea dezvoltării copilului în primele etape ale vieţii revine în primul rând familiei sale. Chiar şi atunci când grădiniţa oferă programe foarte bune, ea nu poate estompa experienţele negative acumulate de copil în familia sa. Pe de altă parte, ceea ce învaţă copilul în grădiniţă pierde din importanţă şi eficienţă, rezultatele fiind considerabil scăzute dacă părinţii nu întăresc şi nu valorifică programul educativ desfăşurat de educatoare. In consecinţă, pentru ca eficienţa educaţiei din grădiniţă să aibă un randament sporit, este necesar ca programul educativ să fie cunoscut şi înţeles de către familie şi realizat prin colaborare între instituţia familială şi cea preşcolară.

Pentru a putea realiza o bună colaborare între grădiniţă – familie – comunitate este necesar să se înţeleagă consilierea părinţilor privind cunoaşterea propriilor copii şi aplicarea unor strategii educaţionale corecte, în familie şi grădiniţă. Se pot delimita, astfel două tipuri de obiective:

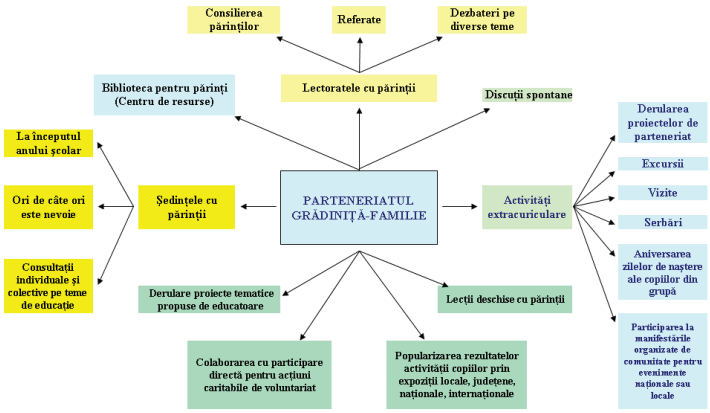
1. Obiective specifice privind activitatea şi îndatoririle educatoarei:

- să informeze părinţii privitor la standardele de creştere şi dezvoltare a copiilor în funcţie de vârsta şi particularităţi psihoindividuale;
- să asculte cu atenţie informaţiile primite din familie;
- să facă cunoscut scopul şi conţinutul programului educativ din grădiniă ;
- să acorde consiliere individuală sau de grup pe teme de educaţie în familie sau grădiniţă;
- să se informeze familia cu privire la modificările de comportament ce apar pe parcursul unui nivel de dezvoltare intervenind şi corectând acolo unde este cazul.

2. Obiective specifice de colaborare a părinţilor cu grădiniţa :

- să informeze educatoarea asupra atitudinilor şi comportamentelor copilului în familie;
- să continue în familie programul educaţional propus de grădiniţă , îmbinând armonios atitudinea permisivă cu severitatea şi exigenţa;
- să participe active în cadrul parteneriatului familie-instituţie preşcolară;
- să dea dovadă de perseverenţă în acţiunile educative, solicitând sprijinul cadrului didactic de câte ori este cazul;
- să fie mereu alături de copil şi să-i ofere sprijin în toate acţiunile sale, solicitând chiar asistenta specializată.

Obiectivele mai sus enumerate pot fi atinse aplicând următoarea schemă:

De cele mai multe ori, intrarea copiilor în grădiniţă în grupa mică este resimţită, atât de către copii cât şi de către părinţi, ca o rupere care provoacă emoţii, temeri şi anxietate de ambele părţi. Nu doar familia şi copiii sunt afectaţi de noua situaţie, normală de altfel. Educatoarele care îi preiau pe copii sunt zilnic asaltate cu întrebări şi cereri ale familiei, care exprimă dorinţa membrilor acesteia de a fi în continuare în controlul situatiei, ocrotitori, grija acestora, neîncrederea, uneori, marcată de impulsul de a verifica toţi factorii care acţionează asupra copiilor lor: de la condiţiile materiale la modul în care personalul relaţionează cu cei mici.

Orice modificări în comportamentul copiilor,

cu excepţia celor absolute positive, devin pentru unii parinti motive de îngrijorare, de suspiciune şi ridică semen de întrebare referitoare la influenţele de le grădiniţa. Pe de altă parte, cadrele didactice din grădiniţă au nevoie oricum de sprijinul familiei copiilor, atât pentru a prelua şi dezvolta direcţiile de acţiune formativ-educative pe care le antrenează instituţional, cât şi de a găsi rezolvări concrete la necesităţi de diverse categorii: financiare, practice-aplicative, organizaţionale sau logistice. Toate acestea conduc către un parteneriat activ, real, cu implicare susţinută a familiei.

Familia reprezintă " nucleul " sau " celula " societăţii . Ea este cea care răspunde de satisfacerea trebuinţelor elementare ale copilului şi de protecţie a acestuia. Acţiunea educativă din familie are întotdeauna un caracter intenţional, urmărind o anumită finalitate – formarea personalităţii copilului pentru integrarea în societate. Educaţia făcută de primii "educatori" (părinţii) ca şi cea a grădiniţei se răsfrâng asupra tuturor laturilor personalităţii copilului, în funcţie de particularităţile de vârstă şiindividualealeacestuia.

Pe măsură ce copilul se dezvoltă,cresc şi trebuinţele şi dorinţele lui. În acelaşi timp şi grădiniţa, ca primă instituţie care se conduce după principii şi metode ştiinţifice, contribuie la formarea şi dezvoltarea copilului. Investiţia cu această nobilă şi plină de responsabilitate sarcină, educatoarea trebuie să cunoască specificul fiecărui stadiu de dezvoltare al copilului, disponibilităţile intelectuale, precum şi particularităţile lui temperamentale şi caracteriale.

Educatoarea se preocupă de socializarea copilului prin integrarea în mediul înconjurător organizând vizite în împrejurimile grădiniţei, în instituţii şi locuri ce merită interesul copiilor (teatre, muzee etc.). Astfel, putem observa cum se comportă copilul în afara spaţiului deja cunoscut al grădiniţei, cunoaştem părerile celor mici cu privire la dorinţa de a cunoaşte, de nou şi luăm contact cu părinţii sau cu alţi adulţi. Copilul se integrează în societatea care mai târziu va fi locul de desfăşurare a activităţii şcolarului şi adultului. Cunoscând întreaga personalitate a copilului, educatoarea poate acţiona diferenţiat astfel încât eficienţa demersului educativ să fie deplină. Treptat şi cu răbdare, cultivându-se încrederea în propriile posibilităţi, educatoarea caută să integreze în grupă şi în anumite activităţi copiii mai timizi, iar cu cei ce au diferite deficienţe se poate comunica mai uşor printr-o muncă suplimentară, individualizată, până la înlăturarea tuturor defectelor. Acest lucru este posibil doar printr-o bună cunoaştere între cei trei factori educativi : familie-grădiniţă-comunitate. Intenţia cadrelor didactice să socializeze copilul trebuie urmată şi de părinţi. Educatoarea comunică rezultatele observaţiilor asupra copiilor, atrăgându-se atenţia părinţilor asupra lucrurilor bune dar şi asupra celor negative sau pe care copilul caută să le ascundă. Baza materială a ceea ce susţine acest demers este fişa psihopedagogică a fiecărui copil, în care se specifică multitudinea de comportamente, observaţii şi îndrumări menite să ajute părinţii să înţeleagă copilul dar şi rolul său în societate. Deoarece vârsta preşcolară este perioada cea mai efervescentă de formare a copilului, părinţii trebuie antrenaţi în munca educativă începută de educatoare. De aici are de câştigat cel mai mult copilul, apoi familia, findcă există continuitate între grădiniţă şi familie.

Afirmaţia conform căreia "ceasul naşterii copilului este ceasul începutului educaţiei sale" este pe deplin firească, după cum sintagma " familia este prima şcoală a omenirii" nu mai are nevoie de argumente. De altfel, rolul de educatori, care li se atribuie părinţilor, îşi află temeiul în însăşi etimologia cuvântului "educaţie" care în limba latină înseamnă "hrănire", "creştere", "scoatere din", "formare". Aşadar, întrucât părinţii realizează toate aceste valenţe ale educaţiei, sunt educatori. Cu timpul, sensurile cuvântului educaţie au fost inobilate, educaţia însemnând astăzi "hrănire", "creştere", "formare" spirituală.

Pornind de la toate acestea se naşte întrebarea: " Este pregătită şi aptă familia pentru a-şi îndeplini cu competenţă aceste atribute?" Asfel, având suportul material teoretic oferit de studiile pedagogice şi psihologice, experienţa cadrelor didactice acumulată de-a lungul anilor în slujba educării copilului împletită cu dorinţa de cunoştere a tinerelor educatoare, având susţinerea părinţilor dar şi dorinţa de a-şi expune capacităţile intelectuale, fizice, afective, motivaţionale şi creatoare ale copiilor s-a născut ideea de a crea un material palpabil care să fie eficient în parteneriatul grădiniţă – familie – comunitate.

Dacă vom desfăşura activitatea educativă din familie în raporturi de complementaritate cu cea desfăşurată de grădiniţă, eventualele greşeli pot fi estompate, desfiinţate, iar cei ce vor avea de câştigat vor fi copiii, în primul rând şi mai apoi noi toţi cei care suntem în jurul lor. Prin reuşita parteneriatului iniţiat de noi, cadrele didactice, cu întreaga comunitate, considerăm că adevăratul câstig este reprezentat de conturarea unui amplu profil socio-moral al copiilor prin focalizarea inter instituţională.

Această acţiune a dus la următoarele schimbări de atitudine:

- în grădiniţă, actul educaţional are o eficienţă sporită, dacă este implicată şi familia, stabilindu-se un sistem unitar de cerinţe;
- părinţii au posibilitatea de a-şi cunoaşte mai bine copiii, modul lor de manifestare în viaşa de grup, în viaţa socială; părinţii pot cunoaşte calitatea răspunsurilor la solicitările educatoarei;
- părinţii înţeleg mai bine rolul lor educativ şi îşi însuşesc procedeele educative ce trebuie aplicate ;
- se stabilesc relaţii mai importante şi mai deschise între educatoare şi părinţi, aceştia putând colabora mai uşor la luarea deciziilor;
- comunitatea poate cântări investiţiile făcute în instituţia noastră;
- comunitatea poate avea încredere în parteneriatul pentru educaţie, din care beneficiarul este copilul.

" Bucuria de a avea copii să o legăm de datoria de a-i forma ca oameni de valoare !"

BIBLIOGRAFIE

1.C. Rusus, M. Voicu, ABC-ul Managementului – Ed. Gh. Asachi, Iaşi, 1993
2.Educaţia preşcolară în U.E., Concepţii şi măsuri actuale, Ed. Alternative, 1997
3.Management – Ghid propus fr THE Economist Books, Ed. Nemira, 1998
4.Emil Păun, Școala abordare sociopedagogică, Ed. Polirom, Iaşi, 1999
5.„Revista învăţământului preşcolar" Nr. 1/ 2 2008

”Împreună pentru viitor”. *Parteneriat grădiniță- familie*

Bobu Victoria- profesor consilier școlar C.M.B.R.A.E / Școala Gimnazială nr. 46, Grădinița ” Luminița”

Comunicarea a atins în zilele noastre un nivel ridicat datorită noilor tehnologii apărute în domeniul calculatoarelor şi a transmisiilor prin satelit. Astăzi, copiii pot comunica nu numai prin vorbire sau scriere, ci chiar prin imagini şi transmisii video. Schimbul de informaţii (text, imagine, sunet, film) devine astfel posibil între persone aflate la distanţe mari prin utilizarea internetului, a telefonului mobil, devenit un adevărat calculator personal.

Cei mai împătimiţi utilizatori ale acestor tehnologii sunt copiii, pentru care un calculator,o tabletă, un telefon mobil constituie accesorii ale vieţii lor cotidiene de care nu se pot lipsi. Această situaţie poate fi exploatată atât de copii, cât şi de profesionişti şi părinţi, dacă şi unii şi alţii sunt informaţi corect asupra avantajelor şi riscurilor în folosirea acestor instrumente. De aceea, considerăm că, părinţii trebuie sprijiniţi şi ajutaţi pentru a-şi crea o atitudine responsabilă şi securizantă în ceea ce priveşte utilizarea internetului, a calculatorului, a telefonului, a mass-mediei, pentru a evita riscurile de a intra în contact cu informaţii necorespunzătoare vârstei şi cu personae care pot crea situaţii abuzive.

Jocurile, filmele de desene animate, muzica, comunicarea cu prietenii şi colegii, activităţile interdisciplinare asistate de calculator şi internet reprezintă oportunităţi ideale de dezvoltare individuală şi de grup, dar pot avea şi efecte nedorite din care menţionez:

1. riscurile on-line pentru copii, datorită conţinutului ilegal, nociv şi ofensator, cu impact negativ profund asupra dezvoltării fizice, psihice şi educaţionale ale copiilor. Internetul reprezintă pericolul ca un copil să fie expus accidental sau intenţionat unor materiale de o moralitate îndoielnică ce au, în cele mai multe situaţii, conotaţii cu caracter sexual sau îndeamnă la violenţă, ură şi discriminare;

2. contacte on-line şi lumea reală. Un alt pericol semnificativ este acela de a intra în contact cu abuzatori sau prin schimbul de mesaje care ar putea exploata naivitatea copiilor prin comiterea de abuzuri sau infracţiuni (abuzuri fizice, furturi, abuzuri sexuale). Rolul părinţilor din acest punct de vedere este esenţial nu atât în sensul cenzurării acesului la internet al copiilor, cât mai ales în stabilirea unor reguli;

3. dependenţa de jocuri pe calculator şi internet. Utilizarea excesivă a calculatorului prin navigarea pe internet sau practicarea de jocuri digitale are efecte devastatoare asupra sănătăţii fizice, performanţelor intelectuale şi capacităţii de socializare a copilului. De asemenea, relaţiile cu părinţii se reduc cu consecinţe pe termen lung, într-o atmosferă de conflict sau indiferenţă reciprocă.

În ultimii ani s-a putut observa că tot mai mulţi copii, în special din mediul urban, au tot mai multe cunoştinţe despre jocuri pe calculator, despre internet. Facilitatea cu care copiii transferă şi primesc informaţii digitale reprezintă pentru mulţi părinţi un sentiment de satisfacţie pentru timpul îndelungat pe care aceştia îl petrec în faţa calculatorului, în spaţiul securizant al căminului, unde nimic rău nu li se poate întâmpla. Chestionarul aplicat părinţilor a relevat faptul că un număr mare dintre aceştia nu conştientizează şi neglijează riscurile la care sunt supuşi copiii, având acces nelimitat la mass-media, utilizând fără restricţie calculatorul,tableta, telefonul televizorul etc.

Accelerarea transformărilor sociale, modificarea rolurilor şi funcţiilor familiei contemporane au sărăcit tot mai mult procesul de comunicare şi interrelaţionare între membrii aceleeaşi familii, ducând la un paradox: cu cât mass-media şi-a diversificat paleta de oferte, cu atât comunicarea a avut mai mult de suferit. Astăzi, în contextul familiei moderne, când părinţii sunt preocupaţi în special de partea material-financiară a familiei, ei alocă un timp redus petrecerii timpului liber, şi desfăşurării de activităţi atractive şi antrenante cu copiii lor.

Mass-media răspândeşte informaţii, opinii din partea aşa-zişilor experţi, de multe ori oameni ale căror valori sunt în conflict cu normele şi principiile morale. Desenele animate-aparent inofensive şi distractive încep să-i îngrijoreze din ce în ce mai mult pe părinţi din cauza limbajului şi imaginilor violente. Personajele mint, îşi adresează replici nepotrivite, împart pumni şi picioare tuturor celor care nu sunt de partea lor. Deseori aceste lucruri devin o problemă pentru că pun stăpânire pe mintea şi gândurile copiilor prea mici pentru a discerne, selecta şi alege din

avalanşa de informaţii care îl asaltează.

Dar a interzice cu desăvârşire calculatorul, televizorul din viaţa copilului, susţinând că acestea au numai efecte negative ar fi o mare greşeală. Pentru copil tehnologia informaţiei va fi o parte importantă a vieţii de elev şi adult iar a interzice accesul la acestea însemnă a-i împiedica adaptarea. Cele peste o sută de studii de specialitate din ultimii 40 de ani au demonstrat următoarele: copii care privesc mai mult de patru ore pe zi la televizor tind să-şi rezolve conflictele mai agresiv decât ceilalalţi şi cu cât îşi petrec timpul în faţa ecranului de la vârste mici, cu atât sunt predispuşi la comiterea de acte de violenţă mai târziu: „s-au jucat aşa cum au văzut la televizor".

Principala cerinţă în cadrul parteneriatului grădiniţă- familie, este ca acesta să fie eficient şi să se poată măsura în rezultate apropiate şi depărtate. Rezultatele apropiate se referă la ceea ce părinţii îşi însuşesc în cadrul acestor parteneriate, la opiniile modificate şi la schimbarea practicilor educative într-un sens pozitiv, iar rezultatele pe termen lung se referă la îmbunătăţirea colaborării dintre şcoală şi familie şi la copii cu rezultate mai bune în şcolarizare şi socializare la relaţii de comunicare intrafamiliale mai eficiente.

Plecând de la principiul că nu există o singură cale, un singur mod de creştere şi educare a copiilor, implicarea părinţilor ca parteneri în însuşirea unor deprinderi parentale într-un mod deschis şi flexibil nu a dat soluţii unice de creştere şi educare a copiilor, ci a conturat idei de la toţi părinţii, a schiţat un set de cunoştinţe comune şi ştiinţifice potrivite în acţiunile practice.

Consilierea părinţilor este o consiliere educaţională care se adresează unor adulţi cu roluri de părinţi, împleteşte latura pshihologică cu cea pedagogică şi socială. Consilierul orientează beneficiarii (părinţii) către soluţii, nu le oferă, ci ajută la formarea deprinderilor pshihosociale care oglindesc funcţionalitatea funcţiei de părinţi. O putem considera o formă de sfătuire care valorifică beneficiarul, insistând asupra imaginei de sine a acestuia şi oferă empatie şi respect.

Părinţii trebuie ajutaţi să-şi consolideze modelul parental oferit copiilor, căci aşa cum spune Dorothy Law Nolte *„Copiii învaţă ceea ce traiesc" :*

„Dacă trăiesc în critică şi cicăleală, copiii învaţă să condamne ;

Dacă trăiesc în ostilitate, copiii învaţă să fie agresivi;

Dacă trăiesc în încurajare, copiii învaţă sa fie încrezători;

Dacă trăiesc în toleranţă, copiii învaţă răbdarea ;

Dacă trăiesc încurajaţi de recunoaştere, copiii învaţă că este bine să ai un ţel;

Dacă trăiesc în siguranţă, copiii învaţă să aibă încredere în ei şi în ceilalţi."

Părinţii sunt primii educatori ai copilului, şi, împreună cu instituţiile de învăţământ, intervin în educaţia copilului, context în care educarea părinţilor după principii ştiinţifice şi psihopedagogice devine o necesitate. Programul propus vine în sprijinul tuturor profesioniştilor implicaţi în educaţia copilului iar scopul constă în modificarea opticii pe care părinţii o au asupra întâlnirilor din mediul educaţional şi a relaţiei dintre părinte-copil, părinte şi cadru didactic, acestea îmbunătăţindu-se continuu.

Perioada preşcolară este un timp crucial pentru o intervenţie adecvată în devenire a părinţilor ca părinţi, căci o mulţime de probleme apar din lipsa de informaţie asupra reperelor dezvoltării copiilor lor. Pentru implicarea activă şi conştientă a părinţilor în programul de parteneriat pentru părinţi se vor urmări respectarea principiilor de bază: părinţii pot învăţa şi înţelege multe dacă sunt încurajaţi să-şi observe copilul permanent; promovarea pozitivismului faţă de părinţi şi de problemele cu care se confruntă, acceptarea faptului că nu există părinţi perfecţi iar fiecare poate învăţa din experienţele şi temerile pe care le are. Aceasta este doar o cheie care ne arată că tot ce se întamplă în viaţa de familie şi în special în viaţa afectivă a acesteia este asimilat şi însuşit de copii sub forma de pattern-uri comportamentale. Dezvoltarea şi salturile cantitative şi calitative parcursă de copii în etapa 3/6/7 ani pun accent asupra importanţei programului de intervenţie înaintea apariţiei unor dificultăţi ale copiilor şi manifestarea conduitelor inadecvate ale acestora.

Bibliografie:

1.Catrinel A. Ştefan,Kallay Eva, dezvoltarea competenţelor emoţionale şi sociale ale copiilor preşcolari, Ghid practic pentru educatori, Cluj Napoca, 2010;

2. Daniel Goleman- Inteligenţa emoţională, Editura Curtea Veche, Bucureşti,2007;

3.Revista învăţământului preşcolar, colecţie.

Parteneriatul cu familia - modalitate de formare a competenţelor parentale.

Bozon Alina Carmen
Cărămidă-Trocan Nicoleta
Grădinița Nr. 269, Sector 5, București

Din perspectiva noului Curriculum, familia este situată în centrul atenţiei, având rolul de partener în procesul de educaţie al copilului. De-a lungul timpului s-a considerat că principala responsabilitate în ceea ce priveşte educaţia copiilor îi revine instituţiei de învăţământ, familia fiind doar beneficiarul acesteia.

Vrăşmaş (2002, apud Bozon, 2014, p. 112) preciza că în prezent problematica parteneriatului educational se impune a fi înţeleasă ca o formă de sprijin şi asistenţă a influenţelor educative de tip formal. Henripin şi Ross (1976, apud Vrăşmaş, 2002, p.142) au identificat "două dimensiuni principale ale implicării reciproce a grădiniţei şi familiei în favoarea copilului:

- Dimensiunea relaţiei părinte-copil,

- Dimensiunea relaţiei familie-grădiniţă,

Parteneriatul grădiniţă-familie este foarte important în ceea ce priveşte creşterea şi educarea copiilor, el trebuie înţeles şi trebuie acceptat astfel încât rezultate scontate să fie cele dorite.

Parteneriatul cu familia, ajută educatoarele în desfăşurarea procesului instructiv-educativ din grădiniţă, astfel că informaţiile primite de la părinţii copiilor sunt benefice pentru un demers didactic eficient.

Una dintre condiţiile esenţiale în cadrul parteneriatului grădiniţă-familie, o reprezintă cunoaşterea de către educatoare a climatului familial al copilului. Acest lucru presupune din partea educatoarei mult tact pedagogic, astfel încât să îşi poată da seama de principalele caracteristici ale acesteia şi fără a primi informaţii directe din partea părinţilor. Cadrul didactic trebuie să cunoască felul în care părinţii îşi văd copiii, modul în care aceştia interacţionează cu ei pentru a putea comunica deschis cu ei astfel încât să fie ajutaţi în rezolvarea problemelor întâmpinate în creşterea şi educarea celor mici.

Grădiniţa, ca instituţie de educaţie, încearcă să stabilească diferite căi de comunicare eficientă cu părinţii astfel încât să le ofere copiilor o educaţie de calitate. Fiecare părinte are propriul stil parental, propriile concepţii, convingeri, pricipii însă este foarte important să existe o continuitate întree ceea ce face şi învaţă copilul la grădiniţă şi educaţia primită în familie, iar eficienţa actului educaţional este realizată. Fără sprijinul activ al părinţilor grădiniţa nu poate atinge obiectivele educaţionale stabilite.

Implicarea părinţilor în activităţile desfăşurate în cadrul grădiniţei, se referă nu numai la sprijinul financiar sau expunerea problemelor copiilor lor ci şi la stabilirea unei relaţii de comunicare eficientă între educatoare şi părinţi fapt care are efecte benefice asupra dezvoltării copiilor.

Faptul că părinţii se implică activ în activităţile instructiv-educative, în rezolvarea unor problemele diverse, implică anumite motivaţii din partea acestora, dintre care pot fi enumerate următoarele:

- Părinţii îşi cunosc cel mai bine copiii;
- Părinţii au nevoie de informaţii cu privire la activitatea copiilor;
- Părinţii se îngrijesc de copiii lor şi au dorinţa ca aceştia să atingă potenţialul maxim;
- Lucrul cu părinţii reprezintă un sprijin în felul în care ei îşi cresc şi educă proprii copii;
- Activitatea de parteneriat cu părinţii uşurează rezolvarea diverselor probleme didactice şi extradidactice;
- Colaborarea cu părinţii, ajuntându-i să se implice mai mult în problemele copiilor, întăreşte interacţiunile şi relaţiile dintre aceştia;
- Dacă părinţii sunt stimulaţi astfel încât ei să se simtă o parte a programului desfăşurat în gradiniţă, atunci ei îl înţeleg mai bine şi îl vor sprijini.

De-a lungul timpului, a fost identificat un cadru de șase tipuri principale de implicare a familiei în activitățile desfășurate la nivelul grădiniței. Conform lui Epstein, Sanders, Simon et. al. (2002) fiecare tip de implicare include practici diferite în funcţie de parteneriatul educaţional. Fiecare tip de implicare presupune provocări deosebite pentru memebrii unei familii vizând obţinerea unor rezultate pozitive de către cei mici

Având la bază cele şase tipuri de implicare propuse de Epstein, Deslandes (2006) a dezvoltat și implementat programe de parteneriat în două școli primare și secundare din Quebec. Astfel în conformitate cu recomandările lui Epstein, a fost întocmită o echipă de acțiune în fiecare școală. Au fost

identificare punctele de plecare, elaborate punctele de acțiune, elaborate și evaluate activitățile. Datele obținute au vizat doar persoanele interesate de punerea în aplicare a unor proiecte comunitare de parteneriat. În cadrul cercetării realizate de către acesta s-a evidențiat faptul că mediile comunitare au un impact major în formarea competențelor parentale dar și că implicarea părinților contribuie la creșterea eficienței procesului de învățare la copii.

Putem afirma că parteneriatul grădiniță-familie contribuie la formarea competențelor parentale, în primul rând prin toate tipurile de implicare a familiei în activitățile desfășurate de grădiniță. Cele mai comune modalităţi de aplicare în practică a parteneriatului grădiniţă-familie sunt următoarele:

a) Şedinţele cu părinţii - unde educatoarele şi părinţii au oportunitatea de a discuta despre programul ce se desfăşoară în grădiniţă, de a discuta anumite aspecte referitoare la progresul sau stagnarea copiilor, de a iniţia anumite acţiuni educative etc. La aceste ședințe poate participa și directorul unității de învățământ, însă educatoarea este cea care decide frecvența acestor ședințe. Tot în cadrul ședințelor cu părinții pot fi furnizate informații referitoare la oferta de formare a părinților, evenimentele importante ale grădiniței sau ale grupei.

b) Consultaţiile individuale - oferă posibilitatea discutării anumitor probleme legate de copii, a cauzelor care au generat aceste probleme preum şi soluţiile care pot fi găsite în rezolvarea problemei. Aceste consultații individuale pot fi realizate de către educatoare dar pot fi inițite chiar de către părinți sau de consilierul școlar existent în unitate. Această colaborare este individualizată și vizează întreaga personalitate a copilului precum și lărgirea spectrului de cunoștințe despre cei mici, cu ajutorul educatoarei. Mccray (2007), ne spune că nu există nici o lipsă de consiliere atunci când vine vorba de prima zi de grădiniță. Povestește despre procesul de informare, prin care a teecut, înainte de aducerea la grădiniță a fetiței sale. Avea probleme de comunicare cu aceasta, de a o face să se îmbrace cu anumite hăinuțe, însă cu ajutorul discuțiilor avute cu cadrul didactic a reuşit să o determine pe aceasta să fie mai comunicativă şi mai sociabilă.

c) Lectoratele - oferă posibilitatea de a discuta pe anumite teme probleme cu care părinţii se confruntă în creşterea şi educarea copiilor. În cadrul acestor lectorate, părinții pot primi informații despre cum să se comporte cu cei mici. Se recomandă explicarea unor metode care fie utilizate acasă, însă în același timp să fie similare cu cele folosite de către educatoare la grupă, contribuind la extinderea relației grădiniță-familie și în același timp la formarea unor competențe variate.

d) Workshop-urile reprezintă modalităţi teoretice şi practice de rezolvare a numitor probleme implicând participarea activă a indivizilor, în cazul nostru a părinţilor. Aceştia din urmă trebuie să conştientizeze beneficiile participării la astfel de sesiuni de formare, fiind o posibilitate de a descoperi modalităţi noi de interacţiune şi de rezolvare a unor probleme de comunicare şi de comportament ale copiilor lor.

Cei mai mulți părinţi au propriile lor metode şi tehnici de educare a copiilor, se ghidează după anumite principii atunci când au de rezolvat o situaţie problematică cu cei mici, în vederea oferirii acestora a unui climat cât mai sănătos în care să se dezvolte. Însă de cele mai multe ori aceste metode nu dau randament în rezolvarea problemelor şi ca atare este necesară participarea la anumite activităţi cu caracter formativ.

e) Programe de formare- traininguri. În cadrul instituțiilor de învățământ preșcolar se încearcă desfășurarea unor programme de formare pe anumite teme, însă trebuie să admitem că existența acestora este oarecum redusă. Cu toate acestea, observăm dorința cadrelor didactice cât și a părinților de a colabora în vederea realizării unei educați de calitate.

`f) Participarea părinţilor la activităţile desfăşurate în grădiniţă cu ocazia unor evenimente importante - oferă părinţilor posibilitatea de a cunoaşte nivelul de pregătire al propriului copil, felul în care acesta se manifestă în mediul din grădiniţă, deprinderile formate, felul în care acesta socializează cu ceilalţi copii din grupă şi nu numai.

g) Excursii, vizite, plimbări - oferă părinţilor posibilitatea de a lua parte împreună cu copiii la diverse activităţi care presupun excursii la munte, vizite la diferite instituţii culturale, grădini zoologice sau plimbări prin parc. Aceste tipuri de activități contribuie la întărirea relațiilor formale dintre educatoare-părinți-copii și în

acest felul părinții se simt valorizați.

h) Expoziţii cu lucrările copiilor - oferă părinţilor posibilitatea de a cunoaşte abilităţile copiilor lor.

i*) Serbările* - reprezintă o modalitatea eficientă de a le oferi părinţilor posibilitatea de a împărtăşi împreună cu cei mici emoţiile unor evenimente cu o încărcătură afectivă puternică.

j) Săptămâna porţilor deschise - dă părinţilor posibilitatea de a participa la tot programul desfăşurat în grădiniţă, la activităţile pe domenii experienţiale, activităţile liber alese, rutine şi tranziţii. Astfel părinţii observă modul de interacţiune al copilului cu educatoarea, cu ceilalti copii precum şi cu personalul auxiliar din grădiniţă. De asemenea, aceştia au posibilitatea de a desena și de a se juca împreună cu cei mici

k) Jurnalul grupei - părinţii au oportunitatea de a scrie impresii legate de modul de comportare al copiilor din grupă sau să descrie anumite evenimente.

l) Avizierul grupei - oferă informaţii părinţilor despre ceea ce au învăţat copiii în ziua, săptămâna respectivă la grădiniţă.

m) Activităţile de consiliere a părinţilor - conduc la găsirea unor soluţii de creştere a randamentului de învăţare.

Aceste tipuri de activități sunt realizate de către educatoare sau alt specialist din grădiniță implicat în educarea preșcolarilor. În cadrul acestora părinții se implică activ în scopul dezvoltării și formării unor competgențe parentale.

n) Centrele de resurse pentru părinţi. Problematica centrelor de resurse pentru părinţi (CRP) a fost abordată de către Vrăşmaş (2008) care le prezintă ca fiind anumite structuri construite în interiorul grădiniţelor de copii în vederea sprijinirii programului de educaţie timpurie. În cadrul acestor centre pot fi organizate multiple activităţi de implicare, educare, informare a părinţilor. Tot aici este amenajat un spaţiu propice dezvoltării relaţiilor de comunicare dintre educatoare şi părinţi.

Grădinița, ca instituție de formare și educație a copiilor, prin eforturile sale de a desfășura cât mai multe activități care să implice și părinții, reprezintă un factor motivator pentru implicarea activă a acestora, costituind în același timp și o modalitatea de formare a competențelor parentale. O altă modalitate de a realiza parteneriate cu comunitatea este reprezentată de eforturile părinţilor şi a cadrelor didactice de a organiza activităţi cu caracter specific care să promoveze educaţia timpurie, precum şi organizarea unor campanii de atragere de fonduri, sponsorizări în vederea procurării unor materiale didactice sau amenajare spaţiului de joacă al grădiniţei. La astfel de activităţi pot fi invitaţi reprezentanţi ai autorităţilor locale, ai ONG-urilor, specialişti în educaţie, sănătate, etc. Este foarte important ca în realizarea acestor activităţi educatoarea şi părinţii să fie parteneri egali în educaţia copiilor. Acest lucru demonstrează că şi parteneriatele cu comunitatea reprezintă o necesitate pentru a atinge obiectivele propuse..

Părinții exercită influențe educative asupra preșcolarilor atât direct, utilizând o varietate de metode și tehnici de educație, cât și indirect prin tipul de comportament manifestat cât și prin climatul educațional din familie. Toate activitățile enumerate anterior, contribuie la creșterea factorilor educogeni ai familiei prin faptul că astfel părinții conștientizează rolul pe care îl îndeplinesc în viața preșcolarilor, își modifică anumite atitudini și comportamente greșite față de cei mici, doar prin simpla participare la activitățile propuse de grădiniță.

Bibliografie:

1. Deslandes, R. (2006). Designing and Implementing School, Family, and Community Collaboration Programs in Quebec. Accesat de pe www.ProQuest.com.

2. Epstein, J., Sanders, M., Simon, B., Salinas, K., Jansorn, N., & Voorhis, F. (2002). School, Family and Community partnerships. Second Edition. USA: Corvin Press Inc.

3. Mccray, K. (2007). Kindergarden Parent learns a few lessons. Accesat de pe www.ProQuest.com.

4. Vrăşmaş, E. (2002). Consilierea şi educaţia părinţilor. Bucureşti: Editura Aramis.

5. Vrășmaș, E. (2008). Intervenția socioeducațională ca sprijin pentru părinți. București: Editura Aramis.

Necesitatea existenţei parteneriatului educaţional dintre grădiniţă şi familie

Prof. Burulean Mariana-Luminiţa. Grădiniţa nr 35, sector 5, Bucureşti

La orice vârsta educaţia reprezintă un chimism insolit şi deosebit de complex, care reclamă o mulţime de catalizatori. Până la sfârşitul adolescenţei educatorul, indiferent de ipostazele sub care se manifestă (părinte sau dascăl), constituie un catalizator funciar. Plasarea copilului în grădiniţă inaugurează dilatarea universului său existenţial,care se desfăşoară în proximitatea unui nou regizor - cel al educatoarei, ce consolidează, retuşează sau corectează profilul dobândit în familie.

După familie, grădiniţa constituie prima experienţă de viaţă a copilului în societate. Această instituţie îl aşază într-un cadru nou prin dimensiunile şi conţinutul său. Aici copilul ia cunoştinţă cu activităţi şi obiecte care-i stimulează gustul pentru investigaţie şi acţiune, îl provoacă să se exprime şi îi propune, incipient, angajarea în relaţiile sociale de grup. Copilul preşcolar începe să-şi definească treptat începutul personalităţii sale, învăţământul preşcolar reprezentând din acest punct de vedere piatra de temelie, premisa dezvoltării ulterioare, baza de la care se porneşte în construirea personalităţii fiecărui viitor cetăţean. În munca oricărei educatoare se întâlnesc două realităţi de care trebuie să ţină seama tot timpul şi anume: trăsăturile comune copilăriei, universalitatea vârstei copilăriei şi diversitatea,unicitatea fiecărui copil cu care va lucra. Principala preocupare a educatoarei, în tot timpul activităţii sale, este aceea de a realiza un echilibru stabil între ceea ce este comun şi ceea ce este individual în grupă, între dezvoltarea psihică şi cea fizică a fiecărui copil,între activitatea desfăşurată şi progresele realizate etc. Dificultatea constă în a găsi exerciţii şi tipuri de activităţi potrivite,atât pentru întreaga grupă, cât şi pentru fiecare membru în parte, răspunzând fiecărei nevoi individuale. Teza educabilităţii şi a maleabilităţii fiecărui copil în practică devine mai dificilă, datorită experienţei şi specificului conduitei fiecărui copil. Educaţia devine artă, în cazul descoperirii portiţei deschise spre cunoaştere şi acomodare a fiecărui preşcolar.Trăsăturile individuale (temperamentul, predispoziţiile ereditare, experienţa dobândită etc.) devin premise ale succesului sau insuccesului în primele săptămâni de activitate.

Ştim cu toţii: copiii sunt diferiţi şi totuşi câteva lucruri esenţiale îi fac să fie la fel ca ceilalţi: toţi au nevoie de dragoste, de securitate, de hrană bună şi de stimulare, toţi simt nevoia de siguranţă, de acceptare, de recunoaştere, toţi caută sprijin în adult şi au nevoie de acesta pe măsură ce îşi dezvoltă încrederea în sine şi îşi dobândesc propria independenţă, independenţa de a fi membri participativi ai comunităţii, membri care ştiu să îşi asume responsabilităţi şi să urmărească să le fie respectate drepturile.

Grădiniţa este unul dintre partenerii comunitari implicaţi şi consecvenţi a cărei existenţă în societate marchează începutul traseului educaţional al copilului şi primii paşi către viitoarea sa devenire de cetăţean responsabil. Întregul personal al grădiniţei se străduieşte să acopere aceste nevoi sprijinind copilul în mod nemijlocit, prin intervenţie directă şi continuă. Relaţia dintre comunitate şi grădiniţă este de determinare şi susţinere reciprocă. De nenumărate ori, grădiniţa este pusă în situaţia de a rezolva o serie de probleme pe care,prin dimensiunea şi locul pe care îl ocupă , nu pot fi soluţionate fără un sprijin adecvat şi o susţinere directă din partea comunităţii. Pe de altă parte, comunitatea încearcă să preia tot ceea ce îi oferă societatea şi în egală măsură intervenţiile sistemului de educaţie.

Parteneriatul educaţional se instituie între următoarele instituţii: familie (partener tradiţional al şcolii), şcoală (ca instituţie socială transmiţătoare de valori), comunitate (ca beneficiar al serviciilor educaţionale), agenţii educaţionali (elevi, părinţi, cadre didactice, psihologi, alţi specialişti), instituţii de cultură (universităţi, biblioteci, muzee, centre de cultură), şi alţi factori interesaţi în dezvoltarea instituţională a sistemului de educaţie.

Obiectivele parteneriatelor educaţionale sunt:

- să asigure coerenţa politicilor şi strategiilor de menţinere a educaţiei ca sector prioritar ;
- să consolideze cadrul instituţional şi legislativ al dezvoltării umane ;
- să asigure instrumente instituţiilor şcolare necesare în dezvoltarea programelor specifice;

• să implice comunitatea în asigurarea calităţii educaţiei;

• să asigure colaborarea şcolii cu beneficiarii în sensul realizării echităţii, a egalităţii de şanse;

• să elaboreze programe comune, menite să faciliteze integrarea socio-profesionale a absolvenţilor;

• să confirme şi să întărească rolul unităţilor de învăţământ în viaţa comunităţii;

• să asigure articularea programelor europene şi internaţionale care determină măsuri de inovare şi de dezvoltare la nivel local, judeţean sau regional;

• să asigure, în cooperare cu mass-media, informarea corectă şi completă a beneficiarilor şi publicului în ceea ce priveşte impactul social al programelor şi măsurilor din domeniul educaţional.

Grădiniţa reprezintă un sprijin pentru comunitate şi nu doar un loc în care copiii îşi însuşesc cunoştinţe atunci când părinţii, copiii şi ceilalţi membri ai comunităţii se consideră parteneri în educaţie, se creează o comunitate de suport care începe să funcţioneze. Din acest motiv, parteneriatele trebuie văzute ca o componentă esenţială şi necesară în organizarea grădiniţei şi a grupei de preşcolari.

Pentru realizarea unui parteneriat trebuie stabilite câteva forme de relaţionare necesare. Astfel, trebuie respectate cele patru condiţii de realizare ale acestui proces: comunicare, coordonare, cooperare şi în final, parteneriat.

În ceea ce priveşte relaţia dintre grădiniţă şi părinţi cele mai frecvente forme de organizare a acestei relaţii sunt: *şedinţele cu părinţii; discuţii individuale între cadrele didactice şi părinţi; organizarea unor întâlniri cu părinţii; implicarea părinţilor în manifestări culturale ale şcolii şi activităţi recreative; voluntariatul; asociaţiile de părinţi.*

Există câteva tipuri de implicare a familiei care ne pot ajuta să creăm parteneriate eficiente cu painţii, comunitatea,pentru a spori eficienţa procesului educativ.

1. Părinţii pot primi ajutor pentru a crea medii familiale care să sprijine experienţele de învăţare ale copiilor prin modalităţi diverse, printre care: oferirea de informaţii despre organizarea spaţiului de acasă al copiluluipentru a-i sprijini învăţarea,dar şi jocul,sprijinirea în înţelegerea unei relaţii cu dublu sens,între familie şi grădiniţă.

2. Comunicarea cu părinţii este recunoscută drept esenţială, iar stabilirea unui canal de
comunicare cu două sensuri despre progresul copiilor se poate realiza prin: organizarea consultaţiilor individuale ritmice cu părinţii, dar şi prin realizarea unor dosare/ portofolii în care să se prezinte activitatea copiilor care vor fi trimise acasă spre consultare.

3. Voluntariatul reprezintă o practică de succes şi presupune organizarea acţiunilor de ajutor din partea părinţilor (la grădiniţă, acasă sau în alte locaţii) sau a altor agenţi care să sprijine echipa grădiniţei, dar şi pe copii. Pentru a identifica disponibilitatea părinţilor şi timpul pe care îl pot aloca e indicat să se dea un chestionar la început de an şcolar. Părinţii, în spaţiul grupei, pot acţiona ca voluntari prin activităţi precum:

• acordarea ajutorului în derularea activităţilor din centre sau supravegherea lor;

• însoţirea copiilor în activităţile extraşcolare (excursii, vizite la obiective turistice sau culturale);

• implicare în realizarea decorurilor pentru un eveniment, o serbare.

4. Implicarea părinţilor în luarea deciziilor reprezintă o verigă importantă a parteneriatului.

5. Colaborarea cu comunitatea, prin identificarea resurselor care vor susţine învăţarea şi vor spori experienţa copiilor se poate realiza prin mijloace precum: integrarea serviciilor comunităţii prin parteneriate care implică grădiniţa şi alte agenţii care sunt interesate de aspecte legate de viaţa civică, sănătate, cultură, recreere etc.

Pentru a avea rezultate deosebite cu copii,pentru a crea un mediu adecvat desfăşurării cu succes a procesului instructive-educativ este indicat să existe un parteneriat educaţional funcţional grădiniţă familie, începând de la grupa mică şi continuând până la grupa pregătitoare. Din experienţa mea cu copiii şi cu părinţii pot spune ca numai existând o colaborare strânsă educatore-copii-părinţii poţi avea rezultatele scontate, doar astfel poţi realiza obiectivele propuse, poţi crea o atmosferă benefică de învăţare, de joc, de prietenie, încredere, reuşită, etc. În cadrul parteneriatelor cu părinţii am prezentat grădiniţa, oferta educaţională, am specificat drepturile şi obligaţiile părinţilor şi copiilor, regulile grupei, am organizat serbări, lectorate, şedinţe, excursii, ieşiri la locuri de joacă pentru copii, lecţii deschise, expoziţii ale proiectelor tematice desfăşurate cu copiii,

acţiuni de voluntariat, ecologie, studii de caz (copii cu CES; ADHD), etc. Parteneriatele mi-au oferit ocazia de a închega o echipă puternică ,,familia nostră'', de a crea o atmosferă plăcută şi de încredere reciprocă, siguranţa reuşitei copiilor noştri. Până în prezent, am reuşit să ne cunoaştem mai bine copiii, să ne cunoaştem mai bine pe noi, să ne cunoştem între noi, cu bune şi rele, să învăţăm unii de la alţii, să ne acceptăm şi consider că e un start bun pentru cristalizarea „celor 7 ani de-acasă!" Prin intermediul parteneriatului am pus bazele unei educaţii democratice, interculturale şi incluzive, am reuşit să formez caractere frumoase şi puternice.

În urma derulării acestor parteneriate, ca urmare a studiului individual se impun câteva recomandări atât pentru cadrele didactice cât şi pentru părinţi. Recomandările pentru părinţi ar fi urmatoarele: să le prezinte copiilor grădiniţa ca un loc unde se pot juca cu alţi copii, unde pot învăţa lucruri interesante; să ceară sfatul cadrelor didactice; să participe la evenimentele din grădiniţă (serbări, şedinţe, voluntariat, etc); să ceara educatoarelor informaţii despre copil şi să ofere informaţii despre acesta; să dorească să participe la luarea unor decizii cât mai bune pentru grădiniţă,etc. Educatoarele ar trebui să ţină seama de următoarele aspecte: să informeze părinţii în legătură cu problemele curente ale învăţământului (de exemplu, schimbările din Curriculum); să trimită însemnări despre evoluţia copilului în grădiniţă, să caute oportunităţi pentru discuţii informale; să invite părinţii la activităţi, să-i implice în organizarea centrelor de interes/ activitate, în crearea centrelor tematice, în decorarea clasei pentru serbări sau alte activităţi; să ajute pe părinţi să înţeleagă importanţa sprijinului lor în educaţia copiilor; să participe la activităţile comunităţii, etc.

În educaţie, parteneriatul se prezintă ca o concretizare a acţiunii de ,,renovare" a învăţământului. El apare ca o alternativă ce poate permite accelerarea schimbărilor pe tărâmul educaţional în direcţia unei mai profunde colaborări între factorii implicaţi în dirijarea dezvoltării personalităţiicopilului. În acelaşi timp relaţia partenerială în educaţie creează premisele unui învăţământ performant, perfectibil în concordanţă cu dinamica societăţii. Activitatea n parteneriat are nenumărate avantaje, deoarece ceează relaţii de colaborare, clarifică diverse probleme educative, oferă un nou cadru de dezvoltare a personalităţii copiilor. Activitatea în noul curriculum preşcolar îl citează pe D'Hainaut care atrăgea atenţia asupra faptului că "punctul central al curricumurilor trebuie sa fie elevul, nu materia…. şi că atunci când se vorbeşte de conţinutul curricumului trebuie să înţelegem ca nu este vorba de enunţări de materii de învăţat, ci de scopuri exprimate în termeni de competenţe,moduri de a acţiona sau de a şti în general ale elevului''. Competenţa se naşte şi se va evalua la confluenţa verbelor: a şti, a şti să faci, a şti să fi, a şti să devii, astfel devine esenţială capacitatea de transformare, de autodevenire permanenta, de racordare la cerinţe din ce în ce mai dinamice. Pentru a realiza aceste competenţe rolul cel mai important revine educatoarei şi modului de realizare a comunicării didactice, implicit a iniţierii de parteneriate educaţionale benefice pentru copii, cât şi pentru factorii implicaţi: grădiniţă, familie, comunitate.

Bibliografie:

1.Iucu,R.;Manolescu,M. „Pedagogie pentru învăţători/educatoare/profesori/ studenţi/ elevi, Editura Fundaţiei Culturale „Dimitrie Bolintineanu", 2001;

2.Ministerul Educaţiei şi Cercetării-Institutul de Ştiinţe ale Educaţiei, Revista Învăţământului preşcolar Nr 1-2/2006;

3.Vrăsmas, E. „Intervenţia socioeducaţională ca sprijin pentru părinţi", Editura Aramis-Print, Bucureşti, 2008.

CONSILIEREA CARIEREI ÎNTR-O LUME ÎN SCHIMBARE

Conferință internațională, 10-11.11.2017, Praga, Cehia

Dr. ***Manuela Cazan***
Profesor consilier școlar CMBRAE – CMBAP

Conferința Internațională Consilierea carierei într-o lume în schimbare a avut loc la Praga, Cehia, în perioada 10-11.11.2017, fiind organizată de către Centrul Euroguidance Cehia, în colaborare cu Departamentul de Andragogie (Educația adulților) al Universității Charles – Praga.

Lucrările conferinței s-au concentrat pe reliefarea importanței consilierii carierei și acordarea susținerii individuale în vederea dezvoltării personale, în contextul unei societăți în permanentă schimbare.

Conferința a fost deschisă de către Stanislav Štech, reprezentant al Ministerului Educației, care a subliniat importanța consilierii carierei în țările Europei Centrale și de Est, care sunt un mediul instabil pe piața muncii. De asemenea, a fost subliniat rolul celorlalte instituții publice care sunt interesate în susținerea tranziției de la școală către carieră.

De ce termenul carieră este perceput în mod negativ?

Ingela Bergmo-Prvulovic de la Universitatea din Stockholm, Suedia, a prezentat rezultatele cercetării sale referitoare la perceperea conceptului de carieră. Astfel, a identificat trei tipuri contradictorii de reprezentări, care abordează din perspective diferite consilierea carierei:

1. Perspectiva clientului – de cele mai multe ori cuvântul – carieră – este asociat cu succesul și dezvoltarea profesională.
2. Perspectiva consilierului în carieră – care utilizează în termeni academici cuvântul – carieră – viața personală a clientului, ca individualitate.
3. Perspectiva angajatorilor – cariera – este percepută ca o strategie de a îmbunătăți rezultatele companiilor, fiind o resursă care contribuie la realizarea scopurilor angajatorilor.

Armonizarea celor 3 perspective este o provocare majoră a consilierilor în carieră. Există la nivel internațional și ale opinii ale diferiților specialiști, dintre care îi amintim pe Jean-Jacques Ruppert – Luxembourg și Maria Eduard Duarte – Portugalia, care consideră că nu trebuie subordonată consilierea carierei cerințelor subiective ale pieței muncii, ci trebuie adaptată posibilităților clienților. Consilierea carierei nu trebuie să fie considerată ca un instrument al dezvoltării economice, ci, mai de grabă, o cale de adaptare a viitorilor angajați la cerințele sociale specifice fiecărei țări. Rolul consilierului este de a activa angajarea clienților în schimbările pe care și le doresc și pe care le identifică drept oportunități în inserția pe piața muncii.

Nu orice schimbare social este bună și ireversibilă

Tristram Hooley a deschis lucrările simpozionului, sâmbătă, 11.11.2017, cu o analiză a realităților care se găsesc în acest moment pe piața muncii din Marea Britanie. El a arătat că a pune o mare presiune pe cetățeni, în vederea găsirii unui loc de muncă, fără a asigura o susținere din partea statului, a instituțiilor competente, este o greșeală care se perpetuează de câțiva ani. Un parteneriat instabil între angajați și angajatori, cu referire la relațiile reciproce și responsabilități, produce o destrămare a relațiilor sociale.

Consilierea carierei urmărește evoluţia personală prin identificarea unor soluţii unice, individuale, precum și dezvoltarea abilităţilor de auto-management și a adaptabilității în carieră. Tristram Hooley a pus la îndoială unele dintre miturile predominante despre schimbările pe piaţa muncii. În ciuda faptului că mulţi vorbesc despre posibilități de angajare în Marea Britanie, de fapt, și acolo există același declin pe piața muncii. Tinerii se luptă - în cazul în care aceștia au un loc de muncă, să îl menţină şi, în comparaţie cu generaţia anterioară, ei își schimbă, cu 30 % mai frecvent, locul de muncă. Aceste modificări sunt ireversibile? Tristram Hooley argumentează că aceste lucruri pot fi schimbate sau corectate, dar este nevoie de implicarea politicului, prin stabilirea unor strategii unitare. Un exemplu este recenta decizie a Curții Britanice, care

a confirmat că Uber trebuie să ia în considerare ca angajații săi să aibă drepturile prevăzute în Codul muncii. În cele din urmă, Tristram Hooley a subliniat că schimbările în muncă nu sunt noutăți și nu toate modificările sunt pozitive şi de dorit.

Ce ar trebui să conțină consilierea carierei? Ar trebui să ia în considerare contextul social si politic, precum şi impactul acestora asupra procesului de dezvoltare a carierei individuale.

Career counseling is a tool of social justice

Lucrările simpozionului au fost încheiate de către Ronald Sultana, care a ajuns la concluzia că pentru o bună consiliere în carieră ar trebui să fie relaționate modificările din sistemul economic şi social cu orientare către client (" nu e vina ta că nu găsești un loc de muncă, poate nu ai suficiente abilităţi..."). Un astfel de concept este reflectat în definiţia orientării în carieră dată de către Ronald Sultana - "Consilierea carierei este un dialog şi o relaţie bidirecţională, care îi ajută pe indivizi să devină conştienţi de forţele sociale care influenţează piața muncii şi de oportunităţile oferite de către resursele comunitare, valorile şi dispoziţiile de care pot beneficia".

Dar cum se pot converti aceste idei, într-o anumită practică? Consilierii în carieră (mai ales cei care lucrează cu grupurile vulnerabile) încercă să reducă dezechilibrul semnificativ dintre client şi contextul socio-economic.

În astfel de cazuri, un consilier de carieră ar trebui să schimbe discursul bazat pe neputința clientului ("nu ai suficiente abilităţi, nu ai o bună educaţie, nu poți ...") cu unul suportiv, care să încurajeze clientul ("concentrează-te pe ceea ce ai făcut şi caută resurse pentru schimbarea situaţiei").

În acelaşi timp, este necesar să fie utilizate grupuri de lucru care să ofere oamenilor posibilitatea de a-și exprima propria situaţie, să realizeze situația cu care se confruntă - acesta fiind doar primul, dar indispensabil, pas pentru realizarea schimbării. Consilierii în carieră trebuie să utilizeze un discurs neoliberal. Este necesar să deconstruiască preconcepțiile și să susțină dispozițiile pentru colaborare, cooperare şi sprijin.

Idei false despre neputinţă clientului şi rolul consilierii în carieră

Cum ar trebui un consilier de carieră să se comporte faţă de cei săraci? Ar trebui automat să presupunem că cei săraci nu au nici resurs? O astfel de premisă duce la stigmatizare şi la confirmarea neputinţei clientului de a se angaja. Consilierii în carieră au adesea idei preconcepute, care apar de la o înțelegere greșită a profesiei lor. De exemplu, se presupune că îndrumarea pe care o oferă este relevantă şi utilă pentru clienţii lor. Ei îşi asumă idea că a avea un loc de muncă este, pentru toată lumea, centrul vieţii, deşi în realitate a avea un loc de muncă, pentru mulți, este doar o preocupare secundară în viața lor.

O altă falsă ipoteză este că toată lumea are nevoie de un plan de carieră, cu un scop și obiective bine definite. Acestă ipoteză nu se poate aplica în unele cazuri, depinzând de specificul unor culturi şi regiuni geografice, şi, prin urmare, este necesar pentru consilierii în carieră abordarea diferențiată a clienţilor. Decât să ne concentrăm pe calitatea instrumentelor şi metodelor folosite în consiliere, mai bine pe concentrăm pe relațiile umane, să fim cât mai aproape de clienți, ajutându-i să obţină o perspectivă realistă.

La sfârşitul intervenției sale, Ronald Sultana a prezentat trei idei de bază despre consilierea carierei:

- Abordarea social-eficientă: pune accentul pe "potrivirea", adică pe conectarea oamenilor cu nevoile de pe piaţa muncii şi cu nevoile societăţii; corelarea cererii cu oferta forţei de muncă. Această abordare este predominantă în şcoli, atunci când vorbim despre trăsături de personalitate şi competențe.
- Abordarea dezvoltării: pune accentul pe alegere personală, ajutând persoanele de succes... Cele mai multe abordări, în acest sens, sunt reflectate de constructivism şi abordările narative din consilierea carierei.
- Abordarea social-reconstructivă: încearcă să decodeze şi să citească lumea, reflectând-o în sine într-o activitate critică ("cum este lumea, cum ar trebui să fie şi cum se poate schimba") și promovează o abordare a schimbării şi justiţiei sociale. Această abordare este regăsită des în structura consilierii în carieră.

Aceste abordări sunt prezente în orientarea în carieră, dar ele nu exclude și alte abordări, rămânând la latitudinea consilierului să selecteze abordarea în funcție de contextele sociale şi politice mai largi, în care își desfășoară activitatea.

Fără asigurarea unor servicii de consiliere în carieră (care presupune și susținerea financiară a acestor servicii), societatea civilă nu își poate asuma încadrarea pe piața muncii a persoanelor, deoarece nu este capabilă să își îndeplinească misiunea sa de a realiza dreptatea socială.

Ronald Sultana, la sfârşitul prelegerii sale, a amintit că oamenii rareori își percep situaţia lor ca fiind opresivă. Ei trebuie învățați să își perceapă și reprezinte propria viață, acest lucru solicitând din partea consilierilor și îndeplinirea unui rol de îndrumător personal.

Justiția socială a fost un subiect, relativ restrâns ca abordare, dar a generat discuții ample despre salarizare, la nivelul Europei.

Conferința "Consilierea în carieră într-o lume în schimbare" a evidențiat limitele activității de consiliere, realizând o analiză comparativă între diferite țări din central și estul Europei.

Proiect de parteneriat educaţional "Împreună, vom reuşi!"
An şcolar 2017 - 2018

ÎNTRE:
GRUPA MARE "SPIRIDUŞII" şi PĂRINŢII COPIILOR
Prof. Înv. Presc. COJAN SOFICA
Consilier scolar: GHITA NELLA

ARGUMENT

Gradiniţa şi familia sunt doi factori primordiali în educaţia copiilor. În grădiniţa se pun bazele unei personalităţi care mai târziu va fi parte integrantă a unei societati a cărei cerinte se diversifică în permanenţă. Grădiniţa trebuie să găsească o punte de legătură cu familia, prezentând părinţilor noi căi spre educaţie în beneficiul copiilor.

Educatoarele, care preiau copiii, sunt de multe ori asaltate cu întrebări şi cereri ale familiei care exprimă dorinţa de a deţine în continuare controlul situaţiei, fiind ocrotitori, grijulii, uneori marcându-se prin impulsul de a verifica toţi factorii care acţionează asupra copiilor lor: de la condiţiile materiale, la modul în care personalul relaţionează cu cei mici. Orice modificări în comportamentul copiilor, cu excepţia celor absolut pozitive, devin pentru unii părinţi motive de îngrijorare, de suspiciune şi ridică semne de întrebare referitoare la influenţele din grădiniţă. Pe de altă parte, cadrele didactice au nevoie, oricum, de sprijinul familiei copiilor, atât pentru a prelua şi dezvolta direcţiile de acţiune formativ-educative pe care le antrenează instituţional, cât şi de a găsi rezolvări concrete la necesităţi de diverse categorii: financiare, practic-aplicative, organizaţionale sau logistice.

Toate aceste motivaţii conduc catre necesitatea unui parteneriat real, activ, cu implicare susţinută a familiei, iar programul educativ să fie cunoscut şi înţeles de către părinţi şi realizat printr-o colaborare strânsă între instituţia familiala şi cea preşcolară.

Obiectiv general:

Colaborarea permanentă între familie şi grădiniţă privind procesul instructiv-educativ al copilului pentru o educaţie cât mai eficientă.

Obiectie specifice:

Privind educatoarele:

- să informeze părinţii privitor la standardele de creştere şi dezvoltare ale copiilor în funcţie de particularităţile de vârstă şi individuale;
- să expună părinţilor scopul şi conţinutul programului educativ desfăşurat în grădiniţă;

Privind părinţii:

- să participe activ în cadrul parteneriatului familie-grădiniţă cât şi la alte activităţi organizate în grădiniţă;
- să informeze educatoarele privind comportamentul copiilor în familie şi societate;
- să continue în familie programul educational propus , imbinând armonios atitudinea permisiva cu exigenta.

Privind consilierul şcolar:

- să acorde consiliere individuală şi în grup pe teme de educatie în familie şi în instituţia preşcolară, atât părinţilor, cât şi preşcolarilor şi cadrelor didactice.

Descrierea proiectului:

Grup ţintă:
- copii
- părinţi
- educatoare

Resurse umane:
- copiii grupei mari
- părinţii copiilor
- cadrele didactice
- prof. consilier şcolar

Durata proiectului: anul şcolar 2017 – 2018

PLANIFICAREA ACTIVITĂŢILOR

NR. CRT.	DATA	TEMA	MODALITĂŢI DE REALIZARE	PARTICIPANŢI
1.	Octombrie	*"Petrecere de Halloween"*	DLC:Povestea educatoarei+ DOS:Activitate practica (activitate integrata)	Copii Părinţi Educatoarea
2.	Noiembrie	*"Carnavalul Toamnei!"*	DLC +DOS:Activitate practica(lipire)- activitate integrata	Părinţii Copiii Educatoarea
3.	Decembrie	*"Sa promovam traditiile !"*	DS:Cunoasterea mediului (observare)+ DEC-Educatie muzicala (Sezatoare)- activitate integrata	Părinţii Copiii Educatoarea
4.	Ianuarie	*"Olimpiada SPIRIDUŞILOR?"*	DS:Activitate matematica + DPM-Educatie fizica(traseu aplicativ)- activitate integrata	Copii Părinţii Educatoarea
5.	Februarie	*"Minte sanatoasa în corp sanatos"*	DLC: Educarea limbaj +DOS: Activitate gospodareasca- activitate integrata	Copii Părinţii Educatoarea Medic
6.	Martie	*"Un dar pentru mamica mea!"*	DLC-Educarea limbajului (memorizare)+DOS-Activitate practica (lipire) -activitate integrata	Taticii Copiii Educatoarea
7.	Aprilie	*" Micii şi marii gradinari!"*	DLC-Educarea limbaj (lect. dupa imagini)+DOS- Activitate practica (plantare: flori, copci) –activitate integrata	Părinţii Copiii Educatoarea
8.	Mai	*"Reciclez şi creez!"*	DLC-Educarea limbajului+ DOS-Activitate practica (lipire) –activitate integrata	Părinţii Copii Educatoarea
9.	Iunie	*"Carnaval, carnaval"*	DS-Cunoasterea mediului(lectura dupa imagine) + DEC-Educatie muzicala (Program artistic) -activitate integrata	Părinţii Copiii Educatoarea
10.	lunar	*consiliere*	*Activităţi de consiliere individual şi de grup cu preşcolarii, părinţii, cadrele didactice*	Prof. consilier şcolar

ANEXA 1

PROTOCOL DE COLABORARE

Se încheie prezentul protocol de colaborare între educatoarea grupei şi părinţi.

Prin prezentul act, cele două părţi se obliga să respecte planificarea acţiunilor, temele şi responsabilităţile stabilite.

Educatoare : ***Părinţi:***

ANEXA 2

SCRISORI DE INTENTIE

Doamnă prof. consilier şcolar,

În vederea soluţionării unor situaţii problematice ce vizează apelarea la persoane abilitate, privind educaţia copiilor din grupa noastră, vă rugăm să luaţi parte la dezbaterile şi activităţile tematice organizate cu părinţii.

Am dori să colaborăm cu dumneavoastră pentru a oferi familiei răspunsuri la frământările lor referitoare integrarea copiilor în şcoală.

Va mulţumim anticipat.

Educatoare: ***Prof. consilier şcolar:***

ANEXA 3

D*omnule medic,*

Va rugăm să luaţi parte la dezbaterile şi activităţile tematice privind prevenirea şi soluţionarea unor probleme medicale ce vizează sănătatea preşcolarilor din grupa noastră.

Noi dorim să colaborăm cu dumneavoastră pentru a oferi familiei şi educatoarelor un sprijin de specialitate în domeniul ce ne ajută să îmbunătăţim şi să păstrăm intactă sănătatea copiilor.

Vă multumim anticipat.

Educatoare : ***Medic:***

Nota:- În cadrul proiectului vom desfăşura şi alte activităţi în funcţie de necesităţile copiilor observate în cursul anului şcolar.

Proiect de parteneriat educational:
“Relaţia de parteneriat grădiniţă-şcoală-familie”
Tema proiectului – Integrarea şcolară

PARTENERI
Şcoala Gimnazială Nr. 144 cu Grădiniţa cu program prelungit

Iniţiatori proiect:
Prof. Înv. Presc. COJAN SOFICA
Prof. consilier şcolar: GHITA NELLA

MOTIVAREA PROIECTULUI

În cadrul acţiunii de reformare a sistemului de învăţământ şi reaşezare a lui pe baze moderne, se subliniază tot mai intens ideea parteneriatelor educaţionale, ce crează oportunităţi de cooperare, consultare, comunicare, conlucrare în vederea atingerii unui scop comun. În urma consultărilor reciproce, a nevoilor resimţite de ambii parteneri s-a stabilit un acord între unităţile de învăţământ implicate.

Acest proiect s-a născut dintr-o serie de neajunsuri întâmpinate cum ar fi:
- relaţia sporadică dintre şcoală şi grădiniţă,
- necunoaşterea suficientă a prevederilor celor două programe,
- neconcordanţa de cerinţe,
- dezorientarea părinţilor în ce priveşte cerinţele şcolii,
-nehotararea lor cu privire la înscrierea copiilor la şcoala.

Analiza SWOT mai releva şi necesitatea unor întâlniri comune, educatoare-învăţători-părinţi, pentru ca părinţii să cunoască învăţătorul la care îşi va înscrie copilul, şi unele din cerinţele minimale ale şcolii, după cum s-a impus şi o mai largă implicare a părinţilor în pregătirea afectivă a copiilor pentru integrarea şcolară. Parteneriatul între cele două instituţii de învăţământ, urmăreşte găsirea celor mai eficiente căi pentru a asigura adaptarea preşcolarilor la noua etapă din viata lor, şcoală, după cum vizează şi îmbunătăţirea pregătirii profesionale a cadrelor didactice prin activităţi organizate în şcoală şi grădiniţă, valorificând cunoştinţele, experienţa cadrelor şi baza materială a unităţilor implicate.

Proiectul se înscrie în cadrul legal şi instituţional stabilit de minister, prin Programul de reformă a învăţământului şi legislaţia specifica învăţământului preuniversitar.

MIJLOC DE REALIZARE – schimb de experienţă
STRATEGII DIDACTICE
Metode/tehnici

- întâlniri de lucru, discuţii informale, activitate mixtă, interactivă, dezbateri, relatări, expuneri, lecţii demonstrative, joc ;

GRUP ŢINTĂ – 2 educ. 1 înv. 50 părinţi, 50copii, 1 prof. consilier şcolar;
BENEFICIARI
Grupa mare SPIRIDUSII
Clasa a IV-a
Parintii copiilor
Cadre didactice
SCOPUL – găsirea unor modalităţi viabile de colaborare între educatoare şi învăţători pentru integrare şcolară a copiilor şi pregătirea părinţilor pentru integrarea copiilor în activitatea şcolară;
OBIECTIVE

*structurarea unor modalităţi de cooperare între cele doua unităţi de învăţământ ;
*asigurarea continuităţii de cerinţe între grădiniţă şi şcoală;
*pregătirea afectivă a copiilor pentru şcoală;
*cunoaşterea de către părinţii copiilor a cerinţelor şcolii ;
*creşterea încrederii părinţilor în viitorul copiilor, făurit cu ajutorul şcolii;
*asocierea familiei în sprijinirea acţiunilor grădiniţei;
*creşterea interesului părinţilor pentru unitatea noastră;

OPORTUNITĂŢI - activităţile propuse în proiect pot îmbunătăţi substanţial calitatea actului didactic, relaţia educator-copil, educator-învăţător, educator-părinte şi pot contribui la pregătirea afectivă a preşcolarilor pentru şcoală, la stimularea interesului copiilor pentru

activitatea şcolară.

LOCAŢIA - Şcoala Gimnazială Nr. 144 cu Grădiniţă cu program prelungit

IMPLEMENTAREA PROIECTULUI an şcolar 2017 –2018

REZULTATE DEZIRABILE

1.la nivelul resurselor umane

- conturarea unei imagini privitoare la pregătirea profesională a educatoarelor şi modul în care contribuie la imaginea pozitivă a unităţii de învăţământ;
- perfecţionarea cadrelor didactice;
- îmbunătăţirea relaţiei educatoare-învăţător, educatoare-copil, învăţător-copil, învăţător-părinţi, cadre didactice-comunitate locală;

2.la nivelul creşterii eficacitaţii externe a unităţilor de învăţământ

- popularizarea imaginii şcolii/grădiniţei;
- cresterea interesului părinţilor pentru şcoală /gradiniţă;

ECHIPA ACTIVĂ

– iniţiator /prof. consilier şcolar
– educatoare/ resp.comisie metodica
– învăţător/ resp.comisie metodica
– responsabilii comitetelor de părinţi

RESURSELE PROIECTULUI

*resurse umane – 4 cadre didactice, 50 copii, 50 părinţi, 1 director

*resurse materiale-întreaga bază materială a unităţii ce deserveşte procesul de învăţământ - mijloace didactice necesare desfăşurării activităţilor didactice demonstrative

*resurse financiare –bugetul personal al educatoarelor, posibile sponsorizări;

MONITORIZARE– înregistrare foto şi video
FOLLOW-UP – nevoia de a continua parteneriatul peste durata de implementare; lărgirea schimbului de experienţă şi cu alte şcoli;

SUMAR DE ACTIVITĂŢI

NR. CRT.	TEMA ACŢIUNII	DOMENIUL DE COMPE-TENŢĂ	MIJLOC DE REALIZARE	CONŢINUTURI	LOCAŢIA	RESP.
1.	Întâlniri între parteneri	Relaţia grădiniţă - şcoală -familie	Vizita de lucru	Cunoaştere reciprocă	Şcoala Nr. 144/ Grădiniţa cu program prelungit	Responsabili comisii metodice
2.	Cum va fi şcoala mea		vizite	Vizite cu copiii la şcoala	Şcoala Nr. 144	Educatoare
3.	Ne împrietenim cu şcolarii	curriculum	jocuri	Jocuri organizate cu elevii clasei a IVa	Grădiniţa cu program prelungit	Învăţătoare cls.a IV a
4.	Ce înseamnă să fii elev		Ora de curs	Participarea preşcolarilor la o oră de curs	Şcoala Nr. 144	Educatoare /Învăţătoare cls.a IVa
5.	« De-a şcoala »		-Joc didactic -activitate interactiva	Activitate demonstrativă pentru învăţători şi părinţi	Grădiniţa cu program prelungit	Educatoare
6.	Muncim împreună		Activităţi practice Expozitie	Elevii şi preşcolari desfăşoară împreună o activitate practică -se realizeaza o exp.comuna cu lucrari manuale	Şcoala Nr. 144	Educatoare şi Învăţătoare cls.a IVa
7.	Importanta parteneriatu-lui	Relatia gradiniţă-şcoală-familie	Dialog relatări	-Se subliniaza cerinţele unui parteneriat eficient -se evidentiaza beneficiile comune	Grădiniţa cu program prelungit	Prof. consilier şcolar / Educatoare şi Învăţătoare cls.a IVa
8.	Ne întrebaţi, noi va răspundem		Întâlnire de lucru	Informarea părinţilor despre cerinţele şcolii	Grădiniţa cu program prelungit	Învăţătoare cls.a IVa / Educatoare
9.	Impresii, gânduri, îndoieli		activitate de consiliere	Informarea părinţilor despre cerinţele şcolii -consilierea părinţilor	Grădiniţa cu program prelungit	Prof. Consilier şcolar/ Educatoare şi Învăţătoare cls.a IVa
10.	Va aşteptăm în vizită		Vizită de lucru	Vizitarea şcolii de către părinţii copiilor	Şcoala Nr. 144	Director / Educatoare / Învăţătoare cls.a IVa

DEZVOLTAREA SOCIO-EMOȚIONALĂ LA PREȘCOLARI

Prof.inv.presc. Negru Mihaela
Prof. Inv.presc. Costache Cristina
Grădinița Nr.178, Bucuresti, Sector 5

La vârsta preşcolară principala sursă de învăţare despre relaţiile cu ceilalţi este jocul. Implicareacopiilor în joc facilitează dezvoltarea capacităţii de a iniţia interacţiuni. Aceste interacţiuni pozitive cu ceilalţicolegi duc la formarea relaţiilor de prietenie, la dezvoltarea abilităţilor de cooperare.

Gradinita este locul unde copii interactioneaza cu semenii lor de varsta apropiata. Initierea si mentinerea unei relatii presupune insusirea unor comportamente esentiale din partea copiilor, o serie de formule verbale care il ajuta sa stabileasca relatii cu cei din jur.

Rolul adultilor este foarte important, deoarece copilul imita ceea ce vede la ei. In timpul jocurilor liber alese, daca ii observam pe copii apoi incercam sa initiem un joc aproape de ei, iar in final cu ei,putem observa ca pana si cei mai timizi ni se alatura urmand exemplul nostru. Trebuie sa incurajam in permanenta si sa ghidam copilul in initierea a cat mai multor interactiuni cu ceilalti copii(ex.,,Ce zici,il chemam si pe Andrei sa costruim impreuna casuta?).

In jocurile initiate este bine sa-i antrenam pe fete si pe baieti deopotriva(nimeni nu zice ca la ,,casuta papusilor" nu se pot juca si baietii sau ca fetele nu pot conduce masini).

O atentie deosebita trebuie acordata acelor copii care incearca sa patrunda in mod agresiv intr-un joc aflat in desfasurare, deranjandu-i pe ceilalti. Este foarte probabil ca el sa fie respins, iar pe viitor copiii sa evite relationarea cu el. Cu multa tactica educatoarea poate sa-l intoduca in joc, oferindu-i si lui un rol si astfel sa se evite un posibil conflict. Un alt aspect al dezvoltarii sociale a prescolarilor il constituie interactiunile lui cu adultii.Stabilirea unor relatii pozitive, bazate pe incredere, ascultare si respect se poate realiza implicand fiecare copil in parte. Pentru ca cerintele adultului sa fie respectate de copii,acestea trebuie sa fie formulate clar, pe intelesul lor.

Copiii sunt mandri atunci cand li se solicita ajutorul, dar trebuie acordata atentie sarcinilor emise, pentru ca acestea sa nu depaseasca puterea de realizare a copiilor. In comunicarea cu copiii este recomandabil ca adultul sa se aseze la nivelul lor, prin aceasta transmitandu-le o atitudine de deschidere si de colaborare .

Unii copii intrerup mereu conversatia celorlalti-fie pentru ca nu au fost invatati, fie pentru ca doresc sa fie in centrul atentiei. Pe acestia trebuie sa-i ajutam sa constientizeze ca nu e nici bine, nici frumos sa nu-i lasi si pe altii sa-si exprime ideile ,caci in final se vor supara si nu vor mai vrea sa comunice cu ei. Educatoarea prin exemplul personal trebuie sa demonstreze rabdare in a asculta pana la capat opiniile copiilor.

Un alt aspect important al dezvoltarii sociale il reprezinta interactiunea copilului cu grupul din care face parte. In primul rand pentru functionarea eficienta a grupului trebuie stabilite niste reguli, pe care copiii impreuna cu educatoarea sa le formuleze si sa le repete de cate ori este nevoie. Cooperarea cu membrii grupului se exerseaza in aproape toate activitatile din gradinita.Incepand de la impartirea jucariilor,i mpartasirea experientelor, lucrul in perechi sau in echipa,adresarea politicoasa si recunoasterea calitatilor si reusitelor celorlalti.

Implementarea ideii ca fiecare persoana merita sa fie tratata cu respect si bunavointa se poate realiza prin invatarea unor poezii, cantece, prin analizarea unor imagini reprezentand persoane diferite: de culoare, cu probleme fizice vizibile, nevoiasi. Putem cultiva spiritul generozitatii prin crearea unei pusculite in care fiecare sa doneze ceva – nu neaparat bani, ci lucruri create de copii(felicitari, jucarii carti).

Ca parte fireasca a procesului de comunicare cu cei din jur, pot aparea conflictele. Acestea pot duce la deteriorarea relatiilor de prietenie, pe langa starea de agitatie si disconfort. Astfel se impune sa-i ajutam pe copii in descoperirea modalitatilor de a depasi conflictele, fapt ce le va fi de un real folos si mai tarziu, in viata de zi cu zi. Medierea conflictului de catre educatoare trebuie facuta de pe o pozitie neutra, punandu-i pe cei implicati sa descrie faptele, sa-si exprime sentimentele fata de cele intamplate si apoi sa gaseasca solutii de remediere a conflictului. De cele mai multe ori copiii sfarsesc prin a-si da o imbratisare sau o strangere de mana.

BIBLIOGRAFIE:

1. Ştefan A. Catrinel & Kallay Eva - " Dezvoltarea competenţelor emoţionale şi sociale la preşcolari", EdituraASCR, Cluj Napoca, 2007Vernon, A. –
2. Vemon A. - "Dezvoltarea inteligenţei emoţionale prin educaţie raţional - emotivă şi comportamentală", Editura ASCR, Cluj Napoca, 2006

PARTENERIATUL GRĂDINIȚĂ - FAMILIE

Profesor Costea Mariana
Profesor Cocârneață Georgica

„Eu sunt copilul. Tu ţii în mână destinul meu. Tu determini, în cea mai mare măsură, dacă voi reuşi sau voi eşua în viaţă! Dă-mi, te rog, acele lucruri care să mă îndrepte spre fericire. Educă-mă, te rog, ca să pot f i o binecuvântare pentru lume. "

Child`s Appeal

Părinții pot influența comunitatea atât ca indivizi cât și ca membrii ai unui grup. Ei pot contribui la dezvoltarea comunității și la fixarea priorităților sociale. La educarea copilului, contribuie deci, ca instituții bine determinate ale societății: familia, școala și comunitatea. În momentele diferite ale creșterii, dezvoltării și devenirii ființei umane, fiecare dintre aceste instituții sociale are un rol important. Mai mult, azi este determinată nevoia unui parteneriat educațional între acestea, în favoarea unei educații eficiente pentru individ și societate.

Mediul familial ocupă un loc primordial în multitudinea factorilor determinanţi ai evoluţiei copilului. Acesta nu reprezintă un adult în miniatură, ci el este un "candidat la maturizare"(H. Pierot) , foarte receptiv la influenţele pozitive sau negative care se exercită asupra lui. Copilul trebuie socializat şi modelat iar fundamentarea personalităţii sale se realizează, în mare măsură, în interiorul familiei care reprezintă și primul univers afectiv şi social al acestuia.

Trăsăturile şi coordonatele personalităţii copilului se cristalizează în raport cu modelul şi natura situaţională trăită în mod direct de către acesta în mediul său familial iar atitudinile și comportamentul părinţilor sunt decisive în formarea personalităţii copilului. La vârstele mici, adaptarea copilului se realizează prin imitaţie, acesta raportându-se permanent la persoana adulţilor.

De mulți ani s-a depășit momentul în care părinții își lăsau copiii la ușa grădiniței/școlii. Astăzi, echipa formată din educatori și familiile copiilor își împărtășesc informații, își fac planuri referitor la modul în care ar trebui să colaboreze, să se implice și să participe activ la formarea viitorilor adulți.

Parteneriatul educational reprezintă forma de comunicare, cooperare și colaborare în sprijinul copilului la nivelul procesului educațional. Acest parteneriat presupune o unitate de cerințe, opțiuni, decizii și acțiuni educative între factorii educaționali.

Parteneriatul educațional se desfasoară permanent iar impreună cu actul educațional propriu-zis., se referă la cerința ca proiectarea, decizia, acțiunea și evaluarea în educație să fie realizate prin cooperarea și colaborarea dintre instituții, influențe si agenții educaționali.

Grădinița eficientă realizează un parteneriat cu copiii, prin valorizarea si respectarea identității sale, cu familia, prin cunoașterea importanței acesteia și atragerea în procesul didactic cu toate resursele educative ale societății, pe care le identifică, le implică și le foloseste activ.

Identificând și valorizând dimensiunea personală a individului, a viitorului cetățean responsabil, realizăm nevoia valorizării și aprecierii familiei ca mediu primordial și efectiv de neînlocuit formării individului.

Familia trebuie sprijinită și nu înlocuită în educația viitorului adult iar pe parcursul etapelor vârstelor dezvoltării copilului, familia reprezintă mediul afectiv cel mai viabil de securitate și de stimulare.

Parteneriatul Grădinița – Familie reprezintă o experiență benefică dezvoltării armonioase a copilului. Împreună, copii, părinți, grădiniță, comunitate, valorifică o experiență ce stimulează și încununează succesul educației. Fiecare poate să învețe de la celălalt și să se simtă important și pus în valoare în acest proces.

BIBLIOGRAFIE:

1. Dumitrana, M. – „Copilul, familia și grădinița", Editura Compania, 2000
2. Paisi Lăzărescu, M., Ezechil, L. - „Laborator preșcolar", Editura V&I, 2002

PARTENERIATUL FAMILIE-GRĂDINIŢĂ-COMUNITATE ÎN VEDEREA OPTIMIZĂRII PERFORMANŢELOR ŞCOLARE ŞI INTEGRĂRII GRĂDINIŢEI ÎN COMUNITATE

Prof. Dădulescu Sorina Manuela
Prof. Haiden Elena Roxana
Grădiniţa nr. 178, Sector 5, Bucureşti

Sistemul de învăţământ ca produs al dezvoltării sociale, a reflectat întotdeauna cerinţele şi posibilităţile oferite de societate, afirmându-se, la rândul său, ca factor al dezvoltării sociale. Sub impulsul cerinţelor dezvoltării sociale, sistemele de învăţământ se modifică, tinzându-se spre modernizarea metodelor de predare, a conţinutului, a formelor de organizare, precum şi a formelor de colaborare, de cooperare între diferitele instituţii educative. Una dintre sarcinile grădiniţei, este pregătirea copilului pentru şcoală, prin intermediul a două forme specifice, jocul şi învăţarea. Învăţământul preşcolar trebuie să realizeze educaţia preşcolară având ca funcţie majoră formarea şi dezvoltarea personalităţii copilului în raport cu nevoile specifice vârstei, cu posibilităţile şi dotările sale, în interesul său şi al comunităţii sociale.

Se recunoaşte faptul că deciziile, acţiunile şi rezultatele educaţiei nu mai pot fi realizate decât în comunitatea de opţiuni dintre mediile responsabile – familie, şcoală şi comunitate. Mai mult, se dezvoltă concepte ca: opinia copilului, participarea lui la deciziile care-l privesc, opţiunea personală, implicarea acestuia de la vârstele cele mai mici în responsabilitatea şi drepturile pe care societatea le identifică şi recunoaşte. Este nevoie a se dezvolta un nou concept care sa întărească schimbarea în relaţiile şcoală - familie. Acest concept este parteneriatul educaţional : este unul dintre cuvintele cheie ale pedagogiei contemporane. Este un concept şi o atitudine în câmpul educaţiei. Parteneriatul educaţional este forma de comunicare, cooperare şi colaborare în sprijinul copilului la nivelul procesului educaţional. El presupune o unitate de cerinţe, opţiuni, decizii şi acţiuni educative între factorii educaţionali.

Parteneriatul educaţional se desfăşoară permanent şi împreună cu actul educaţional propriu-zis. El se referă la cerinţa ca proiectarea, decizia, acţiunea şi evaluarea în educaţie să fie realizate în cooperarea şi colaborarea între instituţii, influenţe şi agenţi educaţionali. Parteneriatul educaţional se realizează între :
- instituţiile educaţiei:familia, şcoala şi comunitatea ;
- agenţi educaţionali : copil, părinţi, cadre didactice, specialişti în rezolvarea unor probleme educaţionale (psihologi, consilieri, psiho-pedagogi, terapeuţi, etc.) ;
- membrii ai comunităţii cu influenţă asupra creşterii, educării şi dezvoltării copilului (medici, factori de decizie, reprezentanţii bisericii, ai poliţiei, etc.) ;
- influenţe educative exercitate exercitate la anumite momente asupra copilului ;
- programe de creştere, îngrijire şi educare a copilului ;
- forme de educaţie în anumite perioade.

Conceptul de parteneriat educaţional are valoare de principiu în pedagogie, fiind o extensie de la principiul cerinţelor în educaţie. Presupune nevoia unei comunicări în ceea ce priveşte obiectivele actului educativ. Conceptul se adresează în principal părinţilor şi cadrelor didactice şi se referă la acţiunea în acelaşi sens. Ceea ce hotărăşte familia, să fie în acord cu măsurile şcolare şi ceea ce un părinte face să nu fie legat de celălalt.

Actual, relaţia educator - copil are sensuri noi, este o relaţie de colaborare, datorită aspectelor ei de conducere democratică şi flexibilităţii în luarea deciziilor. Nu numai copilul învaţă şi se dezvoltă sub influenţa educatorului, ci acesta se formează şi se transformă prin relaţie educativă. Rezolvarea fiecărei probleme educative adaugă competenţe noi cadrului didactic. Numai un cadru didactic de tip reflexiv, creator şi dinamic care acceptă schimbarea în raport cu fiecare generaţie, va găsi răspuns la noile întrebări. Părinţii, copiii şi comunităţile se influenţează puternic unii pe alţii.

Mediul în care trăiesc părinţii poate sprijini sau devia vieţile lor, poate determina unele dintre valorile lor, poate să se comporte ca o sursă de forţă şi siguranţă sau ca o relaţie a dezvoltării.

Părinţii pot influenţa comunitatea ca indivizi sau ca membrii ai unui grup. Ei pot contribui la dezvoltarea comunităţii şi la fixarea priorităţilor sociale. La educarea copilului contribuie deci, ca instituţii bine determinate ale societăţii – familia, şcoala şi comunitatea. În momentele diferite ale creşterii, dezvoltării şi devenirii fiinţei umane, fiecare dintre aceste instituţii sociale are rol important. Mai mult, azi, este determinată nevoia unui parteneriat educaţional între acestea, în favoarea unei educaţii eficiente pentru individ şi societate.

În rezolvarea multiplelor probleme de dezvoltare şi învăţare, instituţia şcolară dezvoltă o serie de structuri de sprijin în favoarea copilului şi a familiei. În acelaşi timp este nevoie de activităţi de susţinere în afara grupei şi de activităţi de sprijin atât a copilului aflat în situaţii dificile sau de risc, cât şi a familiei şi a cadrelor didactice.

Structurile de sprijin ale instituţiei şcolare merg pe linia cabinetelor de asistenţă psihopedagogică,

de consiliere, de rezolvarea unor probleme specifice (cabinete de logopedie şi orientare profesională) şi a centrelor de resurse pentru familie sau cadre didactice. Se dezvoltă astfel la acest nivel, programe specifice de sprijin individualizat şi de grup pentru copii, părinţi şi cadre didactice.

Grădiniţa eficientă realizează un parteneriat cu copiii, prin valorizarea şi respectarea identităţii sale, cu familia- prin cunoaşterea importanţei acesteia şi atragerea în procesul didactic cu toate resursele educative ale societăţii, pe care le identifică, le implică şi le foloseşte activ. Identificând şi valorizând dimensiunea personală a individului, realizăm însă, nevoia valorizării şi aprecierii familiei ca un mediu primordial şi afectiv necesar formării individuale. Familia trebuie sprijinită şi nu înlocuită în educaţia tinerei generaţii. Şi pe parcursul vârstelor şcolare familia rămâne mediul afectiv cel mai viabil de securitate şi stimulare.

Se recunoaşte tot mai mult influenţa şi a altor instituţii din comunitate asupra informării şi formării copilului. Astfel la nivelul grădiniţelor au loc activităţi de religie, concepute de cadre didactice cu avizul specializat al preoţilor din parohie. Copiii participă de sărbători la slujbele religioase, împartăşindu-se. Se subliniază dorinţa copiilor de a fi în legătura permanentă cu obiceiurile sfinte de-a lungul anului. Ei sunt entuziasmaţi şi participă cu plăcere la sărbătorile prilejuite de Crăciun şi Sfintele Paşti. De asemenea, colaborarea cu poliţia, este marcată prin activităţi susţinute de poliţişti, prin educaţia rutieră, comportament civic etc. Brigada de pompieri se implică în informarea şi îndrumarea cadrelor didactice şi a copiilor. Primăria este principalul factor al comunităţii locale, care sprijină instituţiile şcolare.

Astăzi se cere tot mai mult înţelegerea parteneriatului educativ, ca formă de unificare, sprijin şi asistenţă a influenţelor educativ-formale. Experienţa dovedeşte că o atmosferă destinsă între agenţii educaţionali facilitează învăţarea. Există o reţea complexă de relaţii în cadrul unei instituţii şcolare, care are un potenţial în influenţarea educaţiei copiilor.

Cele mai importante relaţii sunt :
- relaţiile dintre cadru didactic şi elev ;
- relaţiile interindividuale (dintre elevi, dintre cadre didactice, dintre cadre didactice şi specialiştii care sprijină şcoala, dintre cadre didactice şi personalul administrativ al şcolii etc.) ;
- relaţiile dintre cadre didactice şi părinţi.

Colaborarea între instituţia de învăţământ şi familie presupune o comunicare efectivă şi eficientă, o unitate de cerinţe şi o unitate de acţiune când este vorba de interesul copilului.

H. Henripise şi V. Ross (1976) identifică două dimensiuni principale ale implicării reciproce a instituţiei de învăţământ şi familiei în favoarea copilului :

1. dimensiunea relaţiei copil-părinte, vizând controlul frecvenţei, al rezultatelor şcolare, în general îndeplinirea sarcinilor şi susţinerea materială şi spirituală a activităţii didactice a copilului ;

2. dimensiunea relaţiei familie-grădiniţă care se referă la alegerea unităţii de învăţământ, la contactele directe ale părinţilor cu reprezentanţii instituţiei-cadre didactice, administratori. Aceste contacte pot fi întâlniri colective între admistraţia şcolară şi asociaţiile părinţilor, reuniunile de informare a părinţilor cu privire la conţinuturile și metodele şcolare, exigenţele cadrelor didactice etc., a lecţiilor deschise pentru părinţi, atelierelor de lucrări practice cu părinţii. Părinţii mai pot colabora şi cu prilejul excursiilor, serbărilor, vizitelor, meselor comune etc. La aceste forme de colaborare adăugăm astăzi : şcoala părinţilor, consilierea psiho-pedagogică, orientarea familiei în funcţie de nevoile individuale sau de grup într-o manieră profesională de către specialiştii pregătiţi anume.

Colaborarea şi cooperarea părinţilor cu instituţia de învăţământ sunt eficiente şi benefice ambilor factori, în condiţiile în care comunicarea este reală, în funcţie de dimensiunea sa umană.
În încheiere iată câteva sugestii pentru a sprijini familia şi a lua împreună decizii eficiente :
- Fiţi pozitivi, aveţi deschidere către opiniile părinţilor.
- Nu refuzaţi dialogul când e vorba de a lua o decizie.
- Armonizaţi punctele de vedere ale familiei cu ale dumneavoastră şi cu ale specialiştilor, dacă e nevoie de opinie avizată.
- Explicaţi deciziile luate .
- Sintetizaţi discuţiile referitoare la luarea unor decizii.
- Decideţi numai când v-aţi sfătuit cu familia.
- Centraţi-vă deciziile pe o viziune cât mai adecvată despre copil şi căutaţi să aveţi obiective comune cu familia.

BIBLIOGRAFIE :

- Romiţă Iucu, Emil Păun, -"Educaţia preşcolară în România", Editura Polirom 2002;
- Ecaterina Adina Vrăsmaş-"Consilierea şi educaţia preşcolară", Editura Aramis 2002 .

STIMULAREA CREATIVITĂȚII – DE LA TEORIE LA EXEMPLE DE BUNE PRACTICI ÎN ACTIVITĂȚILE DESFĂȘURATE CU PREȘCOLARII

Profesor înv. preșcolar ***Dincă Elena Alexandra***

"Creativitatea este un proces de învăţare aparte, la care elevul şi profesorul sunt una şi aceeaşi persoană."
Arthur Koestler

Conform unei definiții minimaliste "creativitatea este un proces mental și social care implică generarea unor idei sau concepte noi, sau noi asocieri ale minții creative între idei sau concepte existente." În ciuda definirilor multiple, conceptul de creativitate, implicit de potențial creativ, este încă insuficient delimitat, având în vedere complexitatea acestuia, precum și multitudinea domeniilor în care se manifestă. Astfel, putem vorbi de creativitate și potențial creativ atât în ceea ce privește un adult inovator, inventator sau artist, cât și un copil.

A.L. Taylor teoretizează cinci niveluri de distincție a creativității:

• *Creativitatea expresivă* – implică exprimarea liberă și spontană, fără preocupări privind utilitatea și valoarea exprimărilor;

• *Creativitatea productivă* – manifestată atunci când persoana și-a însușit priceperi și deprinderi care-i permit să producă lucruri utile, fără un grad deosebit de originalitate dar realizate în mod extraordinar;

• *Creativitatea inventivă* – are rolul de a face posibile invențiile și îmbunătățirile diverselor produse, suficient de importante pentru a fi brevetate și difuzate în producție;

• *Creativitatea inovatoare* – permite modificări ale principiilor care stau la baza unor domenii, fiind specifică elitei, și caracterizată printr-o originalitate desăvârșită, corespunzând noțiunii de talent;

• *Creativitatea emergentă* - e specifică geniilor. Implică acțiuni și aspecte prin care se revoluționează un domeniu sau sunt realizate opere de artă remarcabile.

Preșcolaritatea, începând de la vârsta de 2,6-3 ani până la 5-6 ani, este o perioada ce înregistrează ritmuri pregnante în dezvoltarea individualității umane și cele mai semnificative achiziții evidente pentru etapele ulterioare dezvoltării personalității. Acestei perioade îi este caracteristică creativitatea expresivă, descoperită atât în lucrările artistico-plastice și practice realizate de preșcolari cât și în modul de abordare al anumitor aspecte problematice pentru ei, în mod special la nivelul II al preșcolarității (5-6 ani). Copiii creează din nevoia și dorința de a se exprima, de a-și exprima grijile, dorințele, bucuriile, spaimele, fricile – de aceea se și numește expresivă.

Stimularea potențialului creativ în învățământul preșcolar nu este o abordare nouă, însă este cumva privită mai mult teoretic decât practic. Disfuncționalitățile sistemului educațional, precum numărul mare de copii în grupe, numărul mare de copii cu CES încadrați la o grupă, obligativitatea abordării unor teme în mod riguros sau cele care țin de competența, inventivitatea și motivația cadrelor didactice, limitează în anumite cazuri creativitatea copiilor. În unele cazuri, când li se dă oportunitatea de a fi creativi fără a ține cont de limite impuse, din înrădăcinarea influențelor sistemului educațional copiii își apreciază lucrările ca fiind greșite.

Studiu de caz nr. 1 se înscrie în această categorie. Unui eșantion de 29 de copii de grupă mare (nivel II, 5-6 ani) i se dă tema " Desenați ceva ce considerați a fi deosebit folosind doar pătrate și cercuri." Având la dispoziție 15-20 de minute, copiii au desenat structuri deosebite, fie apelând la imaginație, fie la reprezentări vizuale recunoscute din desenele animate urmărite. Din cei 29 de copii, 3 desene s-au evidențiat printr-un nivel ridicat de creativitate expresivă desenând structuri din imaginație (o mașină a viitorului, un oraș cu clădiri și oameni, un prieten imaginar denumit Cerpat). 4 copiii însă au simțit nevoia de a mai cere o foaie pentru a reîncepe lucrarea, pe motiv că au greșit și este dificil să realizezi ceva doar din cerc și pătrat.

Studiul de caz nr.2 a avut ca temă desfășurarea jocului "Ce văd?(pata de cerneală)" în care copiilor le sunt prezentate mai multe pete de cerneală, iar ei trebuie să spună cu ce obiecte, animale, simboluri li se pare că seamănă. Din cei 29 de preșcolari, 5 au dat dovadă de un nivel ridicat de creativitate, făcând conexiuni deosebite între realitate și imaginație (exemplu: "semănă cu un arici călare pe un melc care are cochilie cu motor"). Per ansamblu s-a constatat o tendință de

copiere a răspunsurilor anterioare.

De aici și necesitatea de desfășurare a activităților menite să îi stimuleze din punct de vedere creativ și să îi învețe să gândească liber. Pentru a creea, copilul are nevoie să se simtă în siguranță și să se simtă liber să se exprime, fără o critică ulterioară a operei sale, ci o apreciere care să-i hrănească motivația. Activitătile desfășurate într-un mod nonformal s-au dovedit a fi adevărate izvoare pentru stimularea potențialului creativ. În cadrul acestora intră programul "Școala Altfel – să știi mai multe, să fii mai bun!". Însă aceste activități sunt planificate pe parcursul unei săptămâni dintr-un an școlar, perioadă insuficientă pentru hrănirea și stimularea potențialului creativ al preșcolarilor. Chiar și în desfășurarea acestor activități, care ar trebui abordate într-un mod altfel, unele cadre didactice abordează tot într-o manieră formală activitățile.

Exemple de bune practici

Pentru stimularea creativității preșcolarilor se recomandă în primul rând crearea unui mediu educațional sigur, deschis, care să încurajeze libera exprimare atât verbală cât și artistico-plastică.

Jocul reprezintă forma fundamentală de organizare a activității instructiv-educative în grădiniță și activitatea preferată de învățare a copiilor. Astfel, prin intermediul jocurilor specifice potențialul creativ al acestora poate fi intens stimulat. În desfășurarea activităților la grupă, urmărind acest scop, am apelat la jocuri precum:

• *"Ne jucăm cu betișoarele"* – sarcina jocului implică după sortarea, numărarea și compararea mărimilor beţisoarelor, crearea unui tablou prin lipirea beţișoarelor într-o formă dorită sau imaginată.

• *"Dacă aș fi o frunză…"* – joc de dezvoltare a creativității limbajului, în care copiii au fost puși în situația de a-și imagina cum ar fi dacă ar fi frunze.

• *"Ne jucăm cu hârtia"* – copiii au primit mai multe foi de hârtie colorate divers pe care au trebuit să le rupă în bucăți iar apoi să le lipească pentru a realiza lucrări originale.

• *" Întrebuințări neobișnuite"* – copiii au fost puși să găsească cât mai multe întrebuințări neobișnuite pentru un bec, o umbrelă, un pantof, o panglică verde, un con de brad, o cordeluță, o riglă, o scoică, ș.a.

Pe lângă jocuri, dintre care am menționat o mică parte, am apelat ocazional la teste de creativitate, adecvate nivelului de vârstă:

• *"Completează desenul!"* – test de creativitate în care copiii au avut de realizat un desen pornind de la anumite forme.

• *"Chipul cu cifre"* – test de creativitate în care copiii au avut de realizat o față folosind doar cifre.

• *"Testul asemănărilor"* – test prin care după ce pun o pată de culoare pe mijlocul unei foi pe care o îndoaie, copiii trebuie să găsească șase obiecte care seamănă cu pata.

Pe lângă jocuri și teste de creativitate, în stimularea potențialului creativ un rol deosebit îl au și experimentele. Acestea implică mai multă pregătire din partea cadrului didactic și mai multe material, dar impactul este pe măsură. Experimente precum *"Curcubeul", "Laptele magic", "Stafidele dansatoare", "Piperul fugar", "Baloanele plutitoare"* ș.a. stimulează curiozitatea copiilor în a descoperi mai multe și în a avea idei originale pentru a-și satisface curiozitatea. De asemenea putem apela la tehnici de educație nonformală, adecvate nivelului de vârstă, cum ar fi Brainstorming-ul, Explozia stelară, Pălăriile gânditoare, ș.a.

Eficienţa muncii educative în învățământul preșcolar se bazează pe faptul că vârsta preşcolară este o vârstă favorabilă acumulării unor conținuturi importante pentru formarea personalității copilului, deoarece în această perioadă se dezvoltă trăsăturile de voinţă şi caracter, dezvoltându-se astfel toate laturile unei personalități armonioase.

La această vârstă copilul este receptiv, sensibil, are o putere mare de imitaţie, dar în același timp, fiind încurajat și stimulat corespunzător poate deborda de originalitate atât în comportament, cât și în lucrările pe care le realizează.

BIBLIOGRAFIE

• *Nonformal Education Manual, Peace Corps, 2004.*

• *Scrisoarea metodică pentru învățământul preșcolar pentru anul școlar 2013-2014.*

• *Revista Învățământul Preșcolar și Primar, nr. 1-2, Editura Arlequin, 2014.*

WEBOGRAFIE

• *www.ted.com*

• *http://www.sinuc.utilajutcb.ro/IV.1.pdf*

• *http://snpcar.ro/articole/475.pdf*

•*http://www.timtim-timy.ro/sites/all/themes/timtimtimy/pdf/Simpozion_2014-2015/metodica/11.pdf*

•*http://www.creeaza.com/didactica/gradinita/TESTE-SI-PROBE-DE-EVALUARE-A-C211.php*

IMPORTANȚA RELAȚIEI GRĂDINIȚĂ - FAMILIE

*Profesor înv. preșcolar **Dinu Constanța** / Institutor **Toma Gheorghița***
Grădiniţa nr. 242, Sector 5, Bucureşti

Educația este o acţiune socială care se desfăşoară întru-un cadru instituţionalizat şi nu numai. În categoria factorilor educaţionali putem include grădiniţa, şcoala, familia, instituţiile cultural - educative, mijloacele mass-media, societatea. Atunci când copilul este integrat într-unul din aceste medii, asupra sa se vor exercita diverse influenţe educative. Nu trebuie pierdut din vedere că mediul familial este universul natural al celor mici, este primul cadru de socializare al lor. Copilul, la început, îşi petrece cea mai mare parte a timpului în familie. Legătura dintre copil şi cei din casa sa este extrem de puternică. Familia e scena principală din viaţa copilului; e nucleul social în care până la o anumită vârstă se reflectă întreaga viaţă socială.Totuşi, uşor, uşor, influenţa educaţională a grădiniţei creşte în intensitate, până ce devine dominantă. Copilul acum se dezvoltă într-un alt mediu, dar absorbţia lui în instituţia preşcolară i-a solicitat toate posibilităţile de adaptare. Munca educatoarei trebuie să fie continuată, susţinută şi întărită de familie. Atmosfera creeată aici, dar şi exemplul personal ajută ca valorile morale precum cinstea, omenirea, sinceritatea, demnitatea, etc, să fie „receptate" de cei mici zi de zi. Părinţii, bunicii, fraţii oferă modele care vor fi asimilate prin imitaţie.

Necesitatea colaborării grădiniţă - familie rezultă din obiectivul comun pe care îl au cei doi factori educaţionali: asigurarea unui sistem unitar de cerinţe de instruire şi educare a preşcolarului. Nu vor exista rezultate pozitive ale actului educaţional dacă nu există corelare perfectă între influenţele educative.

Dacă familia este primul mediu educativ, grădiniţa este primul factor de socializare instituţionalizat. La relaţiile de tip afectiv din familie sunt adăugate relaţii noi, care impun o anumită distanţă socială între copil şi adult şi o schimbare a mediului de trai. Cadrul didactic trebuie să aibă abilitatea să determine părintele să colaboreze şi să înţeleagă care este adevăratul rol al programelor educative oferite de învăţământul preşcolar.

Nu vor exista rezultate pozitive în procesul de predare-învăţare-evaluare dacă nu există concordanţă între influenţele educative; lipsa colaborării grădiniţă–familie are consecinţe grave. Familia contemporană cunoaşte schimbări importante, dar şi dramatice în acelaşi timp, schimbări care influenţează dezvoltarea echilibrată a copiilor. Astfel, se întâmplă ca după o anumită vârstă ei să-şi schimbe atitudinea faţă de familie, şcoală, societate; mulţi dintre ei nu mai sunt supravegheaţi datorită existenţei a tot mai multe familii monoparentale, ceea ce duce la creşterea delicvenţei juvenile.

Problemele existente în mediul familial (lipsa banilor, violenţa, atmosfera tensionată) influenţează negativ încă de la cea mai fragedă vârstă. De aici porneşte necesitatea colaborării grădiniţă–familie şi a elaborării unui plan comun de educaţie pentru o dezvoltare optimă a personalităţii copilului.

Complexitatea sarcinilor educative de la vârstele preşcolare cere o complexitate de relaţii şi de parteneri. Parteneriatul educaţional se realizează între toţi agenţii educaţionali implicaţi. Aceştia sunt: instituţiile educaţiei (familie, grădiniţă, şcoală şi comunitate); agenţii educaţionali (copil, părinţi, profesori, specialişti în rezolvarea unor probleme educaţionale (psihologi, logopezi, consilieri psiho-pedagogi, terapeuţi, etc.), membrii ai comunităţii cu influenţă asupra creşterii, educării şi dezvoltării copilului (medici, factori de decizie, reprezentanţi bisericii, ai poliţiei, etc.); influenţele educative exercitate la anumite momente asupra copilului; programele de creştere, îngrijire şi educare a copilului; formele educaţiei în anumite perioade sau în perioade diferite.

Părinţii, copiii şi comunităţile se influenţează puternic unii pe alţii. Mediul în care trăiesc părinţii poate sprijini sau devia vieţile lor, poate determina multe dintre valorile lor şi poate să se comporte ca o sursă de putere şi siguranţă, sau ca o restricţie a dezvoltării. La rândul lor, părinţii pot influenţa comunitatea, deopotrivă ca indivizi, sau ca membri ai unui grup. Ei pot contribui la dezvoltarea valorilor comunităţii şi a priorităţilor sociale.

Dacă părinţii participă la programul educativ iniţiat de grădiniţă, ei vor fi mai buni educatori pentru ceilalţi copii ai lor. Studiile au demonstrat că părinţii generalizează implicarea lor şi la ceilalţi copii ai familiei. Astfel, dacă ne ocupăm de un copil, acesta se va dezvolta.

La aceste forme de colaborare trebuie adăugate: Centrele de Resurse pentru Părinţi; şcoala părinţilor; consilierea psiho-pedagogică şi orientarea familiei, în funcţie de nevoile individuale sau de grup, într-o manieră profesională, de către specialiştii pregătiţi anume ca profesorii de sprijin şi consilierii problemelor care implică riscuri în dezvoltarea şi adaptarea copilului.

Instituţiile din comunitate care pot fi antrenate în parteneriatul educativ cu grădiniţa, şcoala şi familia sunt: biserica – valorile moral-religioase sunt un punct important de reper în educaţia morală şi comunitară a copilului; poliţia – educaţia preventivă şi cultivarea comportamentelor prosociale; asociaţiile nonguvernamentale ca formă de participare la viaţa societăţii şi de promovare a voluntariatului şi de activităţi în favoarea rezolvării problemelor sociale şi educative; întreprinderile economice care pot sprijini material grădiniţa şi/sau anumiţi copii (burse şi ajutoare); instituţiile sanitare care constituie un partener necesar creşterii şi dezvoltării tuturor membrilor comunităţii şi la care familia face cel mai des apel; mass-media ca sprijin al programelor educative, promovare a iedilor noi, inovaţiilor şi reformei, dar şi a unor percepţii, imagini şi idei în sensul valorilor educaţionale.

BIBLIOGRAFIE

1. Băran, A. (2009). Parteneriat în educaţie, familie-şcoală-comunitate. Bucureşti. Editura Aramis
2. Muster, D. (2008). Metodologia cercetării în educaţie şi învăţământ. Bucureşti. Editura Litera.
3. Stănciulescu, E. (2006). Sociologia educaţiei familiale. Iaşi. Polirom.
4. Vincente, R. (2010). Cunoaşterea copilului. Bucureşti. EDP.

GRĂDINIŢA ŞI FAMILIA PARTENERI ÎN EDUCAŢIE

Prof. ***Ene Carmen-Monica***
Prof. ***Gugiu Viorica***
Grădiniţa Nr.35,sector 5 Bucureşti

"Familia este cea mai elementară formă de organizare. Fiind prima comunitate de care se atașează un individ cât și prima autoritate sub care acesta învață să trăiască, familia este cea care stabilește valorile cele mai fundamentale ale unei societăți." – Charles Colson

În primii 5 ani de viață, copiii pot să învețe mai mult decât în oricare altă perioadă. Învățarea este mai ușoară când copilul este motivat, adică simte plăcere și interes pentru ceea ce învață, simte simpatie și afecțiune pentru persoana de la care învață, simte că este iubit, prețuit, respectat și protejat. Raporturile dintre părinți și copii sunt raporturi educative, cu repercusiuni asupra formării lor, lucru de care ar trebui să fie conștienți toți părinții. Atitudinile, comportamentul nostru, vorbele noastre, ale părinților influențează atitudinile, comportamentul și modul de a fi al copiilor.

Copilul simte nevoia să-i aibă pe părinţi alături de el. Participarea afectivă a părinţilor la evenimentele din viaţa acestora, le oferă liniște şi siguranţă. Părinţii oferind timpul necesar să stea de vorbă cu copilul despre: ,,cum a fost azi la grădiniţă?" , ,,cum a fost la joacă?", ,,ce ţi-a plăcut mai mult din ce vi s-a povestit?",apreciind alături de copil faptele, situaţiile ivite în cursul zilei, vor avea întotdeauna ,,evidenţa" copilului, iar acesta, la rândul lui, va căpăta încredere şi va ţine seama de sfaturile ce i se dau. Educaţia făcută de primii educatori – părinţii - ca şi cea a grădiniţei, se răsfrânge asupra tuturor laturilor personalităţii copilului, în funcţie de particularităţile de vârstă şi individuale ale acestuia. După familie, grădiniţa constituie prima experienţă de viaţă a copilului în societate, aici copilul ia cunoştinţă cu activităţi şi obiecte, descoperă o mulţime de lucruri din jurul lui: culorile, formele geometrice, desenul şi muzica, lumea vieţuitoarelor, învaţă să danseze, să se joace, să comunice…

Comunicarea este foarte importantă la această vârstă, un rol important avându-l şi părinţii care trebuie să vorbească cu copilul permanent, să răsfoiască /să citească cu acesta o carte cu imagini frumoase, chiar şi să se joace împreună. Copilul preşcolar începe să-şi definească treptat începutul personalităţii sale. În cadrul grupei el trăieşte prima experienţă a vieţii în colectivitate, a vieţii sociale, alta decât familia. De la intrarea în grădiniţă copilul realizează o adaptare la un anumit ritm, este vorba de încadrarea şi respectarea unui anumit program, în urma căruia dobândesc deprinderi sociale: să împartă jucăriile cu alţi copii; să-şi aştepte rândul; să aibă răbdare; să aibă compasiune/ empatie pentru cei din jur.

Investită cu această nobilă şi plină de răspundere sarcină, educatoarea grupei cunoaşte specificul fiecărui stadiu de dezvoltare a copilului, disponibilităţile intelectuale, precum şi particularităţile lui temperamentale şi caracteriale, de aceea va şti întotdeauna cum să-l modeleze pe preşcolar. Dezvoltarea psihică şi fizică a copilului la această vârstă depinde în mare măsură şi de cadrele didactice, dar şi de părinţi şi de aceea e nevoie stringentă de un parteneriat educaţional în favoarea creşterii adecvate a copiilor.

De multe ori, intrarea copiilor la grădiniță în grupa mică este resimțită, atât de către copii cât și de către părinți, ca o rupere care provoacă emoții, temeri și anxietate de ambele părți. Însă nu numai familia și copiii sunt afectați de noua situație, normală, de altfel, în demersul didactic.
Educatoarele care îi preiau pe copii sunt zilnic „asediate" cu întrebări și cereri ale familiei, care exprimă dorința membrilor acesteia de a fi în continuare în controlul situației, ocrotitori, grija acestora, neîncrederea, uneori, marcată prin impulsul de a verifica toți factorii care acționează asupra copiilor lor: de la condiții materiale la modul în care personalul relaționează cu cei mici.

Orice modificări în comportamentul copiilor, cu exceptia celor absolut pozitive, devin pentru părinți motive de îngrijorare, de suspiciune și ridică semne de întrebare referitoare la influențele de la grădiniță.

Pe de altă parte, cadrele didactice din grădiniță au nevoie oricum de sprijinul familiei copiilor –factorilor educționali – atât pentru a prelua și dezvolta direcțiile de acțiune formativ-educativă pe care le antrenează instituțional, cât și de a găsi rezolvări concrete la necesități de diverse categorii: financiare, practic-aplicative, organizaționale ori logistice. Toate aceste motivații conduc către necesitatea unui parteneriat real, activ-participativ, captivant și motivant, cu implicare susținută din partea familiei. Tocmai de aceea, noi, educatoarele concepem un program de parteneriat sau de consiliere și orientare a părinților, prin planificare, organizarea si desfășurarea unor acțiuni de implicare continua și valorificare a potențialului fiecărui părinte, atragerea lui în „viața grădiniței" și asumarea unor răspunderi/responsabilități comune la nivelul grupei din care face parte copilul său. Totodată relația grădiniță-familie se definește și printr-o comunicare/colaborare indirectă, prin abordări și discuții sincere, din care să reiasă așteptările acestora privitoare la actul educațional, dar și a feed-back-ului / răspunsul dat de copii (prin rezultatele obținute). Așadar, printre activitățile de implicare a partenerilor educaționali, putem enumera: sedințe și lecții demonstrative cu părinții, vizite, excursii, jocuri de rol şi interpretări, serbări şcolare, simpozioane, expoziții etc. iar succesul acestora depinde în mare măsură de

stilul și tactul pedagogic al cadrului didactic organizator, dar și de disponibilitatea fizică și materială din partea colaboratorilor educaționali, de formarea unor tipare educaționale bazate pe sinceritate, comunicare, implicare și respect.

De asemenea, realizarea unei comunicări eficiente a grădiniței cu exteriorul (mediul social, cultural și economic), impune și realizarea unor parteneriate autentice, prospere. Astfel, toate proiectele educaționale demarate de cadrele didactice cu oricare dintre partenerii educaționali, vin în sprijinul nu doar al copiilor și părinților, ci și însuși cadrului didactic și prin extindere – societății.

Acestea implică enunțarea unui scop și a unor argumente și obiective clar vizate, precum și urmărirea conștincioasă a realizării acestora.

Familia este grupul cel mai important dintre toate grupurile sociale, deoarece ea influenţează şi modelează persoana umană . Unii specialişti merg chiar mai departe şi susţin că acţiunea familiei asupra persoanei e atât de mare, încât ea egalează acţiunea celorlalte grupuri sociale .

Familia este adevăratul laborator de formare a persoanei. Familia rămâne grupul social vital în asigurarea îngrijirii, protecţiei şi educaţiei copilului. Părinţii sunt primii educatori din viaţa copilului, o realitate recunoscută în pedagogie încă de la Komenschi, care, în prima carte de educaţie a copilului, considera că educaţia primită de acesta până la vârsta de şase ani, în primul rând de la mama, este determinantă pentru dezvoltarea sa ulterioară.

Calitatea educaţiei primite în familie – acei ,,şapte ani de acasă"- depinde îndeosebi de nivelul educaţiei al părinţilor şi al celorlalţi membri ai familiei ce vin în contact cu copilul, în special sub aspect moral, comportamental. Atunci când copilul aude că se înjură, va înjura şi el, dacă vede că se fură, va fura şi el, dacă vede că se minte, va minţi şi el; dacă cei din jur se poartă respectuos, tot aşa va face şi el.

Foarte importante şi imposibil de a nu fi menţionate sunt funcţiile familiei: funcţia biologică, constă în perpetuarea speciei umane prin procrearea şi creşterea copiilor, condiţie primordială a existenţei societăţii. Capacitatea fiinţei umane de a avea urmaşi este singura ei revanşă asupra morţii; funcţia psiho – afectivă, potrivit acestei funcţii, familia conferă individului sentimentul de siguranţă, îl ajută să depăşească obstacolele, să dobândească echilibrul emoţional.

În familie individul găseşte căldura sufletească de care atâta nevoie ,funcţia economică constă în crearea condiţiilor materiale necesare vieţii şi dezvoltării membrilor familiei.

Familia trebuie să acumuleze bunurile şi veniturile necesare membrilor ei,funcţia educativă se referă la faptul că familia are un rol foarte important în transmiterea limbii, a obiceiurilor, a modelelor comportamentale, urmaşilor ei. În familie, copilul învaţă să se aprecieze pe sine şi pe ceilalţi, deprinde un anumit mod de viaţă, vine în contact cu valorile şi normele societăţii. Familia joacă un rol important în educaţia civică a copiilor.

Informarea şi formarea părinţilor în ceea ce priveşte şcolaritatea copilului presupune, cel puţin, ca fiecare părinte să cunoască: obligaţiile legale privind educaţia copilului; drepturile de care dispune pentru educaţia copilului; importanţa atitudinii lui pentru reuşita şcolară a copilului; metodele de colaborare cu grădiniţa. În acest scop este necesar un dialog între cadre didactice şi părinţi; cadrele didactice trebuie să primească o pregătire în materie de relaţie cu părinţii iar competenta lor în această materie trebuie considerată ca o aptitudine profesională; părinţii trebuie să fie pregătiţi pentru a juca rolul lor educativ în cooperare cu cadrele didactice ; unităţile de învăţământ trebuie să asigure (asociaţiilor) părinţilor asistenta necesară. Motivul principal pentru crearea unor astfel de parteneriate este dorinţa de a ajuta copiii să aibă succes la învăţătură şi, mai târziu, in viaţă. Atunci când părinţii, copiii şi ceilalţi membri ai comunităţii se consider unii pe alţii parteneri în educaţie, se creează în jurul copiilor o comunitate de suport care începe să funcţioneze. Parteneriatele trebuie văzute ca o componentă esenţială în organizarea unităţii de învăţământ. Ele nu mai sunt de mult considerate doar o simplă activitate cu caracter opţional sau o problemă de natura relaţiilor publice.

Pentru a obișnui copiii să dezvolte relații constructive cu semenii lor, să trăiască stări afective pozitive împreună cu colegii, empatice, să-și exteriorizeze și să-și împărtășească preocupările și interesul pentru anumite subiecte, este necesară propunerea și încheierea unui parteneriat între unitățile de învățământ sau oricare alt factor /partener educațional, aducându-i astfel pe copii mai aproape de ceilalți, în mijlocul vieții acestora.

Din acțiunile și întâlnirile comune, copiii vor experimenta noi valențe ale prieteniei dintre cei mici, înțelegând și adoptând norme de conviețuire socială dezirabilă și adaptându-și comportamentul propriu la cerințele grupului cu care vin în contact.

Şi, astfel, preșcolarii vor deduce singuri că locul respectiv este un loc în care nu trebuie sa revii cu emoții sau teamă, ci unul atractiv, ce le deschide porțile către o altfel de lume fascinantă, o lume a cunoașterii, a descoperii de nou și interesant, o lume în care sunt și alți copii, adulți și care te ajută să evoluezi, să te definești ca om .

Bibliografie:

1. „Revista Învățământului Preșcolar", nr. 1-2/ 2006, Ministerul Educației și Cercetarii – Institutul de Științe ale Educației

2 . „Revista Învățământului Preșcolar", nr. 3-4/ 2008, Ministerul Educației și Cercetarii – Institutul de Științe ale Educației

3. Agabrian, Mircea, "Şcoala, familia, comunitatea", Institutul European, Iasi, 2006.

4. Pescaru, Băran, Adina, „Parteneriat în educaţie",Editura Aramis Print, Bucureşti, 2004

5. Dolean, I., „Meseria de părinte", Editura Motiv, Cluj-Napoca, 2000

PARTENERIATUL GRĂDINIȚĂ-FAMILIE

Profesor înv. preșcolar ***Fîrtat Mariana***
Profesor înv. preșcolar ***Istrate Dorina***
Grădiniţa nr. 242, Sector 5 Bucureşti

Parteneriatul reprezintă procesul de colaborare dintre două sau mai multe părţi care acţionează împreună pentru realizarea unor interese sau scopuri comune.

Termenul de parteneriat presupune realizarea unei aliante pentru atingerea unor obiectivecomune. Pentru ca parteneriatul sa functioneze este nevoie de respect, incredere reciproca cu privire lascopurile actiunii si de asumarea in comun a drepturilor si responsabilitatilor.

Se ştie că una dintre condiţiile fundamentale pentru realizarea optimă a procesului de învăţământ este asigurarea unui sistem unitar de cerinţe în instruirea şi educarea copilului. Acest sistem trebuie să fie respectat în egală masură atât de grădiniţă cât şi de familie.

Copilul este educat în grădiniţă, dar cea mai mare parte a timpului o petrece in familie chiar dacă frecventează o grădiniţă cu program prelungit. Acţiunea modelatoare din familie se împleteşte organic cu cea din grădiniţă dacă colaborarea între cei doi factori este asigurată.

Comportamentul copilului, bunerile deprinderi formate în familie se consolidează în grădiniţă si viceversa. Se impune ca legătura între grădiniţă şi familie să se păstreze permanent, pentru faptul că educaţia nu este o problemă simplă şi usoară, ci una care comportă cunoştiinţe pedagogice şi deprinderi speciale. Copiii de la natură nu sunt nici buni, nici răi, dar pot să devină buni sau răi, ca urmare a metodelor pozitive sau negative de educare.

Desfășurând activitatea instructiv-educativă din grădiniță, cu participarea efectivă a familiei îi dăm acesteia posibilitatea să vadă în grădiniță nu doar o supraveghere a copilului în timpul absenței acestuia din familie, ci și desfășurarea unui proces instructiv- creativ, bine organizat.

Cadrele didactice au nevoie, oricum, de sprijinul familiei copiilor, atât pentru a prelua și dezvoltadirecțiile de acțiune formativ-educative pe care le antrenează instituțional, cât și de a găsi rezolvări concrete la necesități de diverse categorii.

Prin activităţile de parteneriat cu părinţii, ne asigurăm un sprijin în propria activitate, o educaţie solidă a copilului, iar prezenţa familiei în cadrul grădiniţei va fi liantul între copil şi mediul necunoscut iniţial. Dragostea, familia, şcoala sunt esenţe indispensabile în viaţa fiecărui om.

Mediul familial este o şcoală a sentimentelor, în care se modelează sub acest aspect personalitatea. Copilul trebuie socializat şi modelat, iar fundamentarea personalităţii sale, se realizează, în mare măsură, în interiorul familiei.

La vârstele mici, adaptarea copilului se realizează prin imitaţie, acesta raportându-se permanent la persoana adulţilor. Primul model oferit copilului este familia sa, iar calitatea şi tipul relaţiilor copil-părinţi vor marca profund evoluţia viitoare a copilului

Ca primă veriga a sistemului educativ, familia are responsabilităţi clare şi diverse. Este foarte importantă în educaţia din copilarie deoarece individul ia primele impresii din mediul înconjurător, din familie. Tot din mediul familial copilul absoarbe ca un burete conduitele şi obiceiurile celor din jur. Individul va repeta şi va imita persoanele semnificative din viaţa sa, va avea aceleaşi păreri, idei, concepţii.

Calitatea educaţiei primate în familie depinde îndeosebi de nivelul de educaţie al părinţilor şi al familiei ce vine în contact cu copilul, în special sub aspect moral şi comportamental. Funcţia principal a familiei - educarea copiilor este deformată cu largi şi dramatice consecinţe, astăzi, motivele fiind dintre cele mai diferite: lipsa timpului, situaţia financiară grea, violenţa, lipsa de comunicare. Colacul de salvare este dragostea, care aduce cu sine comportare adecvata şi respect.

Familia este unicul loc unde omul se simte dorit, asteptat, iubit, drag şi scump pentru fiecare membru al ei, unde persoana ar putea să se pronunţe sincer asupra tuturor problemelor, ar putea fi înţeleasă, susţinută, încurajată, unde s-ar putea relaxa nu numai fizic ci şi spiritual. De la venirea în grădiniţa educatoarea întreprinde activitati de cunoaştere a copiilor şi familiilor acestora. Studiază dosarele personale, chestionarele aplicate la început de an, organizează colectivul de părinţi alegând comitetul de părinţi şi repartizează fiecăruia atribuţiile. Stabileşte un program de activităţi cu familia, proiecteză întâlniri individuale şi colective, consultaţii, activităţi extracurriculare. Ţine legătura permanent cu părinţii prin orice mijloace, fie telefonic sau prin e-mail, prin corespondenţa sau prin avizierele şi panourile de la clasa, accesul la portofoliul copilului s-a dovedit a fi eficient şi multumitor pentru ambele părţi.

Activitatea fundamentală prin care se realizează învăţarea la vârsta preşcolară este jocul. Jocul implică prin sarcinile pe care le are, activităţi de învăţare, familiarizându-se astfel cu activităţile de învăţare care se vor desfăşura în şcoală. Aceste activităţi sunt benefice viitorului copil şcolar dacă sunt implicaţi mai multor factori: şcoală (învăţătoare, directorul), familie (părinţi), grădiniţă (educatoare), copil.

Participarea părinţilor la activităţile demonstrative a permis acestora să fie proprii evaluator ai copilului şi posibilitatea de a-l aprecia ţinând seama de cerinţele educatoarei cât şi a colectivului din care face parte. Serbările reprezintă o altă modalitate de colaborare cu familia. Dacă familia va fi implicate de la început în programul educative, ea va percepe corect importanţa colaborarii cu grădiniţa şi beneficiile acestei colaborări, iar implicarea sa în activitatea grădiniţei va fi constientă, interesantă şi reciproc avantajoasă.

Bibliografie:

1. Revista „Timtim-Timy" – 2012
2. Revista educaţională „ITeach"
3. Revista Invăţământului Preşcolar -2011

JOC ŞI JOACĂ. DE LA CEI MICI LA CEI MARI.
BUNE PRACTICI ÎN IMPLICAREA PĂRINŢILOR

Profesor consilier școlar ***Ghimpe Iulia***
Profesor înv. preșcolar ***Bărbăcariu Cristina,***
Grădiniţa nr. 44

Importanţa jocului cu propriul copil este esenţială în clădirea relaţiei părinte-copil, în înţelegerea şi apropierea de el, în câştigarea încrederii reciproce. Jocul devine astfel un pilon de bază în disciplinarea eficientă a copilului (C.Boca, Bucureşti, 2007).

Pe lângă informaţiile din literatura de specialitate, ne-am propus să prezentăm o activitate care a fost desfăşurată cu prăinţii preşcolarilor şi care a avut ca temă constientizarea importanţei jocului în dezvoltarea armonioasă a copilului precum şi implicarea activă a părinţilor în activităţile de joc cu propriul copil.

În activitatea desfăşurată cu părinţii ne-am propus să prezentăm etapele de dezvoltare a jocului la copii, să identificăm obiectivele potrivite pentru joc şi să susţine părinţii în a identifica cele mai potrivite şi eficiente experienţe de învăţare prin joc oferindu-le un cadru sigur şi relaxant în care să îşi acceseze copilul interior.

De la naştere şi până cresc, copiii sunt persoane care au o dezvoltare afectivă şi o receptivitate specială faţă de diferitele categorii de stimuli, aspect ce poate fi influenţat de informaţiile pe care le primeşte din mediu, precum şi de calitatea procesării acestora. (M. Ionescu, E.Negreanu, Bucureşti, 2006)

În opinia celor mai mulți specialiști, indiferent că este vorba de psihologi, antropologi, pedagogi sau filosofi, jocul este un rezervor de învățare ce poartă coloratura specifică a copilăriei, a frumuseţii şi a bucuriei. Este cunoscut faptul că jocul este principala activitate a copilului, deţinând un rol deosebit de important în dezvoltarea gobală a acestuia.

Cu toate că informația se află de multe ori la un click distanță, mulți părinți consideră jocul o activitate care să îl țină ocupat pe micuț, fără să dea importanța cuvenită acestei metode prețioase de învățare și relaționare.

În acest context susţinem faptul că educarea părinţilor pentru observarea şi participarea la activităţile de joc poate fi utilă deoarece îi ajută pe aceştia să îşi cunoască, să îşi înţeleagă, să îşi apropie şi mai ales să îşi sprinine copii pentru dezvoltarea lor armonioasă. Un părinte poate considera problematic un comportament care se înscrie de fapt, în specificul vârstei (de exemplu, jocul izolat este specific varstei de 3-4 ani dar la 5-6 ani predominanţa poate sa fie un semn de intrebare).

În copilărie jocul constituie principalul mijloc de dezvoltare în următoarele domenii: fizic, cognitiv, social, emoţional şi lingvistic. Pare greu de crezut că jocurile cu păpuşile şi cuburile îi vor ajuta pe copii să se transforme în adulţi! Însă jucîndu-se, ei îşi dezlănţuie creativitatea şi imaginaţia, învaţă să gîndească şi să se descurce în situaţii problematice, îşi formează noi aptitudini, îşi dezvoltă personalitatea şi stabilesc o bază importantă pentru învăţare.

Activitatea desfăşurată cu părinţii a debutat printr-un joc de ice-breaking (joc de prezentare a participantilor la activitate). Fiecare participant si-a scris numele pe un carton colorat şi a precizat şi jocul/jucăria preferată din copilarie. Am notat pe o coală de flipchart toate răspunsurile părinţilor.

Activitatea a continuat cu aplicarea şi centralizarea chestionarului pentru părinţi (anexa). În continuare părinţii au parcurs informaţiile legate de specificul jocului la preşcolari şi cum influenţează jocul dezvoltarea limbajului, gândirii, memoriei, imaginaţiei, creativităţii, personalităţii etc.

În continuare vom prezenta aplicaţiile desfăşurate cu părinţii.

Aplicaţia : "Jocuri si jucării"

După parcurgerea informaţiilor, părinţii for fi împărţiţi pe echipe. Fiecare echipă va primi un plic cu nişte jetoane cu tipuri de jocuri şi jucării, de diferite forme, culori, materiale. Pe o coală de flipchart desenată cu forma unui copil fiecare echipă va trebui să aşeze jetoanele astfel încât:

- Capul = dezvoltarea intelectuală, gândirea
- Inima = dezvoltarea emoţională, sentimentele
- Mâinile = dezvoltarea abilităţilor de motricitate fină
- Trunchi, braţe, picioare = dezvoltarea abilităţilor de motricitate grosieră.

Dupa ce fiecare echipă a aşezat corespunzător jetoanele se discută următoarele

subiecte:
- *Pentru ce vârstă este jucăria?*
- *Ce arii de dezvoltare încurajează?*
- *Va fi susţinut sau diminuat rapid interesul copilului faţă de această jucărie?*
- *Poate jucăria să fie folosită în mai multe moduri?*
- *Este jucăria sigură/lipsită de riscuri?*
- *Se poate strica cu uşurinţă?*

Părinţii sunt rugaţi să-şi spună părerea cu privire la fiecare jucărie şi dacă o recomandă drept un material bun de joc. Dacă recomandă o jucărie, aceştia vor pune cartela pe flip-chart în dreptul ariei de dezvoltare pe care o încurajează.

Aplicaţia "Învăţare prin joc"

În cadrul acestei activităţi fiecare echipă va avea posibilitatea de a extrage câte un cartonaş pentru fiecare din categoriile "activitate" şi "joc". Ţinând cont de cartonaşele extrase, fiecare echipă trebuie să găsească o modalitate de a transforma activitatea în joc.
- *Cartele „tipuri de jocuri"*: poezioare, cântece, marionete, confecţionarea cărţilor, activităţi motorii fine, jucării, dansul, cântece, jocuri cu degete, cititul cărţilor.
- *Cartele: „tipuri de activităţi"*: îmbrăcatul, gătitul, scăldatul, statul în rând, plimbatul, strânsul jucăriilor, aşteptarea la staţie, pregătirea pentru plimbare, mâncatul, culcarea.

Cercetările academice în privinţa dezvoltării copiilor dovedesc faptul că joaca reprezintă un proces natural de dezvoltare la copii, la fel ca şi la alte specii... Copiii din zilele noastre au nevoie de libertate pentru a învăţa în ce fel reacţionează corpurile lor la lumea fizică din jur. Au nevoie să înveţe cum să evalueze riscurile căţărându-se, alergând şi sărind. Au nevoie să-şi însuşească dexteritatea fizică şi să exploreze mediul natural, să se ascundă, să-şi facă vizuini, să se joace de-a v-aţi ascunselea şi să-şi marcheze propriul teritoriu. (J. Eckersleyd, Bucureşti, 2007)

La finalul activităţii părinţii şi-au propus să ţină un "jurnal al jocului" pentru săptămâna care urma şi să fie mult mai conştienti şi mai prezenţi în activităţile de joc cu copiii lor devenind astfel copii la rândul lor şi parteneri de joacă minunaţi.

BIBLIOGRAFIE

1. Cristiana Boca – Introducere în educaţia timpurie. Ghid pentru cadrele didactice, Ed. Didactică si Pedagogică, R.A., Bucureşti, 2007;
2. Mihaela Ionescu, Elisabeta Negreanu – Educaţia în familie. Repere şi practici actuale, Bucureşti, 2006;
3. Jill Eckersleyd – Copilul anxios, adolescentul anxios, trad. Bogdan Chircea, Ed. ANTET XX PRESS, Bucureşti, 2005;
4. Ghidul facilitatorului pentru educaţie parentală- Educăm cu încredere, Chisinau, 2010;
5. Ghid practic de ludoterapie, Asociaţia Prietenii Copiilor, Chişinău, 2009.

Anexa.

Chestionar pentru părinţi

****Jocul este foarte important în dezvoltarea copiilor precum şi în relaţionarea copilului cu părinţii săi. Ne dorim să aflăm mai multe informaţii despre obiceiurile legate de joc în familia dumneavoastră.*

1. Cât timp pe zi alocaţi copilului pentru joc ?(nu se include si privitul la tv, telefon, tablet etc.)_____
2. Cât timp pe zi petrece copilul în faţa tv, tablet, telefon?_____
3. Ce tipuri de jucării preferă copilul dvs?_____
4. Dar jocuri?_____
5. Atunci când vă jucaţi cu copilul dvs este important ca el să deţină controlul:
a) da ☐ b)nu☐ c) uneori ☐
6. În jocurile cu copilul, stabiliţi regulile împreună?
a) da ☐ b)nu☐ c) uneori ☐
7. De obicei, vă jucaţi împreună cu copilul dvs:
a) destul de des ☐ b) des☐ c) rar☐ d) foarte rar☐
8. Ce vârstă are copilul dvs.?_____
9. Vârsta dvs._____
10. Sex: M☐ F☐

Vă mulţumim!

ROLUL AUTOCUNOAȘTERII ÎN ASUMAREA DECIZIILOR

Profesor consilier școlar ***Hulea Maria-Gabriela-Romanița***
CMBRAE/Școala Superioară Comercială "N. Kretzulescu"

Optimizarea activității și alegerea satisfăcătoare a traseului post-bacalaureat presupune dezvoltarea abilităților de autoevaluare realistă a propriilor caracteristici și de autoreglare emoțională și comportamentală în situații diverse legate de viață și carieră.

Un prim pas în autocunoaștere este reprezentat de conștientizarea de sine și anularea egocentrismului care inhibă conștientizarea celorlalți și inserția în matricea cognitivă și emoțională a celuilalt conform ideii "Eu sunt primul care descoperă lumea".

Asumarea rezultatelor experienței celorlalți și conștientizarea cauzelor care au generat anumite comportamene, benefice sau nu, sunt un exercițiu activ pentru educarea empatiei: "Dacă tu ai face asta, ce rezultat ai obține în condițiile date? Ce ai simți în relație cu asta? Cum ai putea întoarce timpul înapoi pentru a schimba consecința (nu se poate întoarce timpul înapoi)? Cum ai repara? Produsul obținut va fi similar cu produsul inițial/superior calitativ/deteriorat sau nerecuperabil?"

Orice act are consecințe în viitor/clipa imediat următoare, orice comportament evaluat ca fiind (auto)distrugător sau benefic amprentează irecuperabil personalitatea noastră. Acele acte care determină deteriorarea sau anularea vieții trebuie să fie refuzate din start: fumat, alcool, droguri, lene, exces. Aflarea și menținerea stării personale de echilibru generat de satisfacția personală permite stabilirea etapelor următoare de dezvoltare.

Amânarea este o valoare pe care elevii sunt obligați să o înțeleagă în scop constructiv ci nu autodistructiv asimilând-o neasumării unei activități. Amân o decizie până la confirmarea soluției finale asumate dar nu amân pregătirea pentru bacalaureat. De asemenea, cu toate resursele confirmate „în stoc", există posibilitatea ca factori aleatori să abată traseul de la rezultatul scontat.

Cunoașterea de sine și formarea unei imagini pozitive despre sine își au rădăcinile în ceea ce copilul citește oglindindu-se în ochii persoanelor semnificative din viața sa: bunici, părinți, frați, surori și, mai târziu, profesori. Unii se raportează la împlinirea nevoilor afective, alții la împlinirea celor materiale. Acum se formează algoritmul a cărui funcționare va evalua răspunsul primit în societate și retragerea/evitarea sau lupta pe parcursul vieții.

Cunoașterea de sine pornește de la rădăcini. Un exercițiu folosit de mine la clasele a IX-a este "Arborele". Elevii au sarcina de a desena un arbore în rădăcinile căruia să scrie caracteristici ale personalității părinților, trunchiul să reprezinte însușirile propriei personalități, coroana-elemente dezirabile ce trebuie dezvoltate sau dobândite în propriul comportament, frunzele-ceea ce ei știu să facă bine sau la nivel superior iar fructele-caracteristici pe care doresc să le regăsească la propriii copii, copiii reprezentând idealul dezvoltării personale a fiecăruia dintre noi. Conștientizează astfel că există trăsături comune în familiile de proveniență, elimină stigmatul pseudo-social atașat familiilor monoparentale, copiilor instituționalizați sau cele etichetate ca fiind "disfuncționale" datorită unor elemente gestionate empiric în familie. Autocunoașterea realistă și acceptarea diferențelor asumate este primul pas spre asumarea autenticității și a traseului personal de dezvoltare rezonând cu mediul în acele elemente care cristalizează resursele personale.

Identitatea vocațională se raportează în abordarea acesteia la nivel liceal la ierarhizarea priorităților și restrângerea acestora la doar trei obiective care oferă sens vieții din punctul lor de vedere la această vârstă. Se pot raporta la datele problemei ca la disciplina matematică (ce resurse am, ce vreau să obțin, ce trasee pot urma pentru a atinge finalitatea dorită, ce elemente perturbă traseul în acest moment, ce dificultăți prevăd să apară, cum le gestionez pentru rezultat maxim). În acest scop discut cu elevii ajutându-mă de materialul următor:

Clasa a XII-a
Identitate ……
Data: ……..

Identitatea mea vocațională

Dacă ți s-ar permite să ții**n**tești doar trei obiective în viața ta, care ar fi acestea?

O1:
O2:
O3:

I. Caracteristicile mele de personalitate:

1.
2.
3.
4.
5.

II. Valorile mele:

1.
2.
3.
4.
5.

III. Abilitățile mele:

1.
2.
3.
4.
5.

IV. Tipurile de interese: ***IV.*** Opțiuni profesionale posibile:***

1. ……/ ……..
2. ……/ ……..
3. ……/ ……..

V. Punctele mele tari:

1.
2.
3.
4.
5.
6.
7.
8.
9.
10.

Motto pentru viață: .....

Desenează un simbol:

Decizia în profesie afectează cel puțin o treime din viață și are repercusiuni asupra tuturor palierelor vieții socio-familiale a individului. Sensul vieții este dat de fericire și echilibru și din fericire sau nu, ne revine întreaga responsabilitate, indiferent cât de mult ne afectează societatea modul de dezvoltare și afirmare. Autenticitatea și echilibrul se potențează reciproc și recunoașterea diferențelor individuale ne ajută să ne menținem echilibrul recunoscând valoarea general-umană a celorlalți.

EXEMPLE DE BUNE PRACTICI ÎN VEDEREA DEZVOLTĂRII POTENŢIALULUI CREATIV AL PREŞCOLARILOR

Profesor înv. preșcolar ***Ichim Maria-Magdalena***
Profesor înv. preșcolar ***Neguţu Daniela,*** *Grădiniţa nr. 254*

Este ştiut faptul că educaţia cuprinde întregul proces de formare a omului, de pregătire a acestuia pentru viaţa socială. De aceea, şcoala şi gradiniţa trebuie să ofere generaţiilor tinere posibilitateade a-şi însuşi un larg cerc de cunoştinţe din toate domeniile şi de a-şi forma priceperi şi deprinderi necesare în practică.

Privită în ansamblu, creativitatea este un complex de însuşiri şi atitudini psihice care generează produse noi si este proprie tuturor indivizilor.

Cercetatorii din diferite domenii (pedagogie, psihologie, logică, estetică, critică lierară şi de artă, ştiinţă etc.) s-au preocupat să definească creativitatea, dar cu toate acestea încă nu s-a ajuns la un consens în ceea ce priveste conceptul de creativitate.

Dicţionarul de pedagogie defineşte creativitatea ca fiind capacitatea de a produce ceva nou şi de valoare pe baza celor ştiute, existente.

Unii autori susţin această definiţie, alţi autori definesc creativitatea ca pe un proces prin care se realizează un produs nou.

Psihologii şi educatorii înţeleg prin creativitate potenţialul copiilor de a se integra în mod creativ în desfăşurarea jocurilor şi activităţilor care stimulează imaginaţia, inteligenţa, perspicacitatea. Copilul care gândeşte independent, face observaţii personale, rezolvă probleme în diverse domenii este un copil cu reale posibilitaţi de creaţie.

Copiii care manifestă înclinatii pentru creativitate au, de obicei, anumite calităţi specifice: încredere în forţele proprii, spirit de independenţă, acceptarea şi asumarea riscului, capacitate de autoevaluare.

Fiecare copil dispune de un potenţial creativ care poate fi valorificat şi dezvoltat cu ocazia activităţilor educative extraşcolare, ţinând cont de faptul că indicatorii plauzibili ai acestui potenţial creativ sunt produsele activităţtilor copiilor (desene, picturi, colaje, modelaje etc.), dar şi rolurile pe care copiii şi le asumă în diferite ocazii.

Activităţile şcolare, chiar dacă urmăresc însuşirea de către elevi a unor cunoştinţe temeinice, a unor priceperi şi deprinderi care conduc la formarea şi dezvoltarea unei personalităţi creatoare, nu pot răspunde suficient dorinţei de cunoaştere şi de creaţie. De aceea, pentru a stimula exprimarea potenţialului creativ al fiecărui copil este necesară îmbinarea activităţilor şcolare cu activităţi extraşcolare ce au numeroase valenţe formative.

Activităţile extraşcolare sunt activităţi complementare care urmăresc îmbogăţirea informaţiilor dintr-un anumit domeniu de activitate, cultivă interesul copiilor pentru anumite activităţi, dezvoltă gândirea creatoare, sensibilitatea şi gustul estetic.

Activităţile extraşcolare au şi o valoare interdisciplinară. Astfel, experienţa de învăţare nonformală şi informală completează experienţa de învţare formală, vizionând spectacole de teatru, de circ etc.

Activităţile desfăşurate cu ocazia zilei de 1 Decembrie, a Craciunului, a zilei de 8 Martie, cand cu prilejul acestor evenimente se organizeaza serbari, le oferă copiilor posibilitatea de a se exprima în mod activ si creativ. Prin specificul lor, ca activitati extrascolare, aceste serbari reprezinta un moment de bucurie si buna dispozitie care valorizeaza si dezvolta experientele copilului intr-un climat nou, stimulativ. Copiii au libertatea de a se exprima, de a-si manifesta interesele şi de a-şi manifesta înclinaţia sau talentul într-un domeniu sau altul prin dans, muzică, recitarea unor poezii etc.

Concursurile organizate pe diferite teme reprezintă o forma competiţională de activitate extraşcolară. De exemplu, concursurile de creatii artistice, de desen, de muzică, de dans, concursuri sportive etc. oferă copilului ocazia de a afla o mulţime de lucruri noi, sunt verificate capacităţi şi comportamente dobândite pe parcursul procesului educativ, învaţă ce înseamnă perseverenţa, răbdarea şi responsabilitatea. De asemenea, copilul învaţă să facă faţă eşecului, învaţă să aibă încredere în sine, în forţele proprii. Dacă concursul se desfăşoară pe echipe, copiii vor dori întotdeauna să facă parte din echipa câştigătoare, să fie primii. De aceea, orice recompensă este pentru preşcolari un motiv de mândrie: aprecieri verbale, felicitari în faţa clasei, aplauze, diplome. Din acest motiv, educatoarea va avea grijă să felicite toti copiii, să sublinieze la finalul jocului că toţi copiii sunt câştigători , dar pe primul loc se află cei care au rezolvat cel mai bine sarcinile.

Participarea copilului la activităţile extraşcolare organizate de grădiniţă îi ofera copilului ocazia să beneficieze de un program educativ care să îi dezvolte potenţialul fizic şi psihic.Copilul are nevoie să se dezvolte într-un mediu stimulativ, să joace diverse roluri împreună cu alţi copii, să înveţe să se sprijine pe propriile abilităţi, să găsească soluţii la diferite probleme, să rezolve sarcini împreună cu alţi copii, sa isi manifeste creativitatea. De asemenea, este importantă implicarea părinţilor în desfasurarea activităţilor extrascolare organizate de grădiniţă pentru a cunoaşte nevoile de dezvoltare ale copiilor şi pentru ca părinţii să-şi îmbunătăţească abilităţile de educare a copilului.

BIBLIORGAFIE:

1.MECT"Crurriculum pentru învăţământ preşcolar 3-6/7 ani",Bucureşti,
2.Revista Învăţământul Preşcolar nr.1-2/2010, Bucureşti, 2010

PARTENERIATUL GRĂDINIȚĂ- FAMILIE

Profesor înv. preșcolar ***Ion Elena***
Profesor înv. preșcolar ***Gheorghe Carmen Elena***
Grădiniţa nr. 209, Sector 6, București

Ce este parteneriatul?

"Parteneriatul reprezintă procesul de colaborare dintre două sau mai multe părţi care acţionează împreună pentru realizarea unor interese sau scopuri comune."

Termenul parteneriat este „definit ca asocierea a doi sau mai mulţi parteneri, iar în literatura de specialitate, parteneriatul reprezintă modalitatea, formală sau informală, prin care două sau mai multe părţi decid să acţioneze împreună pentru atingerea unui scop comun."

Pentru realizarea unui parteneriat de succes sunt necesare parcurgerea unor „etape de explorare – evaluare – planificare – formare – iniţiere – realizare – verificare – reglementare – consolidare – acţionare – implementare – evaluare".

Astfel este nevoie a fi respectate cele patru condiţii de realizare a acestui proces:
- comunicare,
- coordonare,
- cooperare,
- parteneriat.

Un parteneriat reuşit implică:
- identificarea scopurilor, intereselor comune, utile partenerilor şi comunităţii,
- găsirea modului optim pentru realizarea scopului propus,
- organizarea şi conducerea resurselor disponibile pentru a atinge scopul propus,
- identificarea competenţelor persoanelor implicate în aceste proiecte pentru a le putea folosi la maxim,
- combinarea eficientă a atitudinilor, abordărilor şi tehnicilor diferite care se pot aplica diferitelor sarcini,
- utilizarea cu succes a schimbării în folosul instituţiei, în acest caz a grădiniţei şi a comunităţii.

Aspecte generale ale parteneriatului familie-grădiniță:

- Familia este primul factor educativ în viaţa copilului, familia este prima care influenţează dezvoltarea copilului şi îşi pune amprenta pe întreaga sa personalitate.

Primele valori sociale sunt transmise de familie: „înainte de a beneficia de educaţia instituţionalizată, copilul învaţă în familie".

- Prin încheierea parteneriatelor cu părinţii, aceştia sunt încurajaţi să ia parte la planificarea şi derularea programelor educative pentru copii, ceea ce implică o responsabilizare şi o eficienţă sporită. Astfel, părinţii au posibilitatea să-şi cunoască mai bine copiii, modul lor de manifestare în viaţa de grup, pot înţelege mai bine rolul lor educativ.
- Printre obiectivele principale ale colaborării dintre instituţiile educative şi familie putem aminti:
- înlăturarea factorilor perturbatori în cadrul comunicării grădiniţă - şcoală – familie,
- creşterea gradului de implicare a părinţilor în toate activităţile şcolare şi extraşcolare,
- schimbarea mentalităţii neadecvate a unor părinţi faţă de grădiniţă / şcoală,
- cunoaşterea de către părinţi a posibilităţilor şi nevoilor psiho-fizice ale copiilor,
- învăţarea unor deprinderi şi tehnici de muncă intelectulală sub formă de activităţi comune - elevi – părinţi – cadre didactice.

Pentru realizarea parteneriatului cu părinţii este esenţial ca:
- părinţii să fie priviţi ca participanţi activi, care pot aduce o contribuţie reală şi valoroasă la educarea copiilor lor,
- să se recunoască şi să se valorifice informaţiile date de părinţi referitor la copii,
- părinţii să ia parte la adoptarea deciziilor referitoare la copiii lor,
- responsabilitatea să fie imparţită între părinţi si educatoare,
- părinţii să facă parte din comitetele de părinţi,
- să ajute la continuarea programului educativ acasă,
- să urmarească în mod regulat progresul copiilor lor,
- să sprijine activităţile extraşcolare organizate împreuna cu educatoarele.

Cultivarea unor relaţii de parteneriat efectiv între grădiniţă şi familie, în sprijinul educaţiei şi creşterii copilului constituie cheia succesului viitor în adaptarea şi integrarea şcolară.

Relaţiile de colaborare dintre părinţi şi unitatea de învăţământ pe care o frecventează copilul lor constituie primul pas către o educaţie deschisă, flexibilă şi dinamică a personalităţii copilului.

Procesul de colaborare cu părinţii asigură atingerea scopului educaţional, şi anume de a obţine dezvoltarea globală a copilului.

O educaţie adevărată şi reală se fundamentează în familie şi se continuă în grădiniţă şi şcoală.

Toate aceste motivaţii conduc la necesitatea realizării parteneriatelor reale dintre familie şi grădiniţă, în care spre beneficiul copiilor, implicarea familiei în viaţa grădiniţei să fie una concretă, activă şi de durată, aşa încât membrii acestora să devină parteneri reali în educaţia copiilor lor.

Denumire: împreună pentru copiii noştri

Scop: Eficientizarea relației grădiniță familie printr-o colaborare responsabilă între aceste două părți în vederea implicării cât mai active a familiei în procesul de formare a personalității preșcolarului.

Obiective:

- Cunoașterea individuală a copiilor urmărind manifestara lor în familie și grădiniță,
- Inițierea unor acțiuni comune, prin contactul direct al grupului de părinți cu persoanele abilitate să desfășoare un proces educațional,
- Găsirea unor soluții comune în educație,
- Studierea unor cărți, documente, reviste de specialitate, în vederea realizării unor dezbateri pe teme date,
- Valorificarea unor experiențe personale,
- Încurajarea copiilor în a face propuneri menite să aducă îmbunătățiri actului educațional din grădiniță/familie.

Parteneri: Profesori / Părinți

Durata: un an școlar

Grup țintă: Preșcolarii grupei și familiile acestora

Resurse:

- Umane: profesori, colaboratori (consilier – psiholog,

reprezentant Biblioteca Metropolitană Nichita Stanescu, preot paroh Biserica Giulești), părinți, bunici.
- Materiale: cărți, reviste, pliante, computer, videoproiector, cameră foto, ecusoane, chestionare etc
- Financiare: bugetul minim alocat derulării parteneriatului care provine din sponsorizările realizate de părinți.

Implementarea proiectului:
- Parteneriatul ia naștere din nevoia de rezolvare a unor situații problematice existente în dezvoltarea preșcolarilor dar și din perspectiva părinților care solicită o educație de calitate pentru copiii lor, ceea ce se poate realiza prin crearea unei legături permanente grădiniță -familie

Modalități de realizare:
- Ședințe cu părinții
- Lectorate pe diverse teme
- Activități - la grupă, de tip out-door, la bibliotecă, la biserică- desfășurate în colaborare cu părinții
- Expoziții cu lucrări ale copiilor
- Excursii
- Serbări tematice

Monitorizare și evaluare:
- Întâlniri interactive cu părinții – lunar
- Împărtășirea unor bune practici și experiențe proprii
- Transmiterea de informații cu caracter educațional
- Aplicarea unor chestionare de evaluare pentru copii și de autoevaluare pentru părinți
- Jocuri de rol
- Munca în grup
- Evaluări specifice

CALENDARUL ACTIVITĂȚILOR

	Martie	Doar pentru mama mea!	- Atelier de creație	Profesori Preșcolari Mămici Bunici	Sala de grupă
	Aprilie	Ne pregătim de Paște	Discurs preot – Sfânta Taină a Euharistiei Ateliere de lucru: Încondeiere de ouă Preparăm cozonaci Preparăm pască	Preșcolari Profesori Preot Părinți	Sala de grupă
	Mai	Minte sănătoasă în corp sănătos!	Activități outdoor Concurs de biciclete Desene pe asfalt	Preșcolari Profesori Părinți Bunici Membrii ai comunității locale	Parcul din proximitatea grădiniței
	Iunie	Serbarea Copilăriei	Scenetă	Preșcolari Profesori Părinți Bunici	Sala de festivități a Școlii nr. 169
	Septembrie	Din nou la grădiniță!	- Ședință cu părinții	Profesori Părinți	Sala de grupă
	Octombrie	Festivalul fructelor și legumelor	- Activitate practică și elemente de activitate casnică	Profesori Preșcolari Părinți Bunici	Sala de grupă Curtea grădiniței
	Noiembrie	Limbajele iubirii la preșcolari	- Vizionare film - chestionar	Profesori Părinți Psiholog	Sala de grupă
	Decembrie	De Crăciun să fim mai buni, mai darnici	- Vizită centru Metropolis - oferirea unui dar din suflet	Profesori și director Preșcolari Părinți Bunici Director centru	Centrul Metropolis
	Ianuarie	Cartea – prietena mea	- Lectura - teatru de umbre	Profesori Preșcolari Părinți Reprezentant bibliotecă	Biblioteca Metropolitană Nicolae Labiș
	Februarie	Conflictele la preșcolari	- Prezentare - Dezbatere	Consilier școlar Părinți profesori	Sala de grupă

Diseminarea rezultatelor:
- Înregistrări video și foto
- Realizarea unui album
- Jurnalul părinților – consemnarea unor probleme, modalități de soluționare a acestora, impresii, amintiri.

Bibliografie:

Bătrînu, E., Educaţia în familie. Bucureşti: Editura Politică, (1980)
Cucoş, C. (coord.) Psihopedagogie pentru examenele de definitivare şi grade didactice. Ediţia a III-a revăzută şi adăugită. Iaşi, Editura Polirom, (2009)
Dumitrana, M., Copilul, familia şi grădiniţa. Iaşi: Editura Compania, (2000)
Glava, A. , Introducere în pedagogia preşcolară. Cluj-Napoca: Editura Dacia, (2002)

Surse on-line

http://www.didactic.ro/materiale-didactice/descarcare/127303
Ministerul Educaţiei, Cercetării şi Tineretului, Împreună pentru copii: grădiniţa şi comunitatea. Modul general pentru personalul grădiniţei, Bucureşti, (2008)

CREATIVITATEA LA PREŞCOLARI - PREMISĂ A DEZVOLTĂRII SOCIO-EMOŢIONALE

Profesor înv. preșcolar ***Jderu Elena***
Profesor înv. preșcolar ***Bălăeanu Eugenia,*** *Grădiniţa „Căsuţa Femecată"*

MOTTO:"Fiecare om este creativ; Trebuie însa ca el să-şi dea seama."

Creativitatea marchează întreaga personalitate și activitate psihică a individului și, în același timp, se subsumează și se integrează organic sistemului de personalitate. Creativitatea este considerată o dimensiune esențială a personalității, ce corelează cu idealul de personalitate liberă, autonomă, capabilă de autoexprimare și autorealizare.

Fiecare om dispune, printre celelate potențialități, de potențial creativ. Prin educație, potențialul creativ poate deveni în timp, trăsătură de personalitate care va produce noul, originalul, valorile socio-culturale. Dezvoltarea potențialului creativ nu se realizează de la sine, ci este nevoie de acțiuni continue și organizate de stimulare și activare, încă de la vârstele mici. De aceea, dezvoltarea acestui potențial trebuie să înceapă încă din preșcolaritate. Arta reprezintă o formă de cunoaştere imediată, intuitivă şi în acest sens mai eficientă şi mai facilă , în special la vârstele mici. De la o vârstă foarte fragedă emoţiile noastre sunt în mare parte legate de evenimente sau spectacole pe care le marcăm, prin tradiţie sau prin uzanţă, prin anumite culori. La rândul lor, culorile constituie un anumit limbaj care, fiind mai puţin rigid decât cel al cuvintelor, oferă mai multe nuanţe pentru a transmite integral o stare de spirit etc. Educaţia estetică reprezintă astfel o componenta indispensabilă a formării personalităţii prin intermediul căreia se urmareşte dezvoltarea capacităţii de a recepta, interpreta si crea frumosul.

Educaţia estetică trebuie să-şi pună bazele încă de la vârsta fragedă a preşcolarităţii, ea având o infinitate de efecte pozitive asupra copiilor. Cele mai semnificative dintre acestea vizează calitatea procesului de socializare a copiilor , maturizarea condiţiei socio-morale(curaj, capacitate de comunicare interumană etc.), formarea si rafinarea intelectului ca structură raţională şi evaluativ – critica in plan mental, organizarea plăcută şi eficientă a timpului liber prin crearea unui univers propriu în sfera imaginativului, a afectivului , motivaţionalului, motricului si volitivului . Exprimarea prin artă poate avea valențe terapeutice la orice nivel de vârstă și la orice tip de cultură și populație. În artă, imaginea este un substitut, un mod de a exterioriza experienţa de viaţă, pulsiunile, fanteziile, trăirile. În arterapie, atenția nu este îndreptată spre estetica produsului final, ci asupra efectului terapeutic al creării acestuiaEfectele art-terapiei, constatate, asupra copiilor: dezvoltarea inteligenţei emoţionale, stimularea tuturor canalelor senzoriale, dezvoltarea capacităţii de a se exprima mai repede şi mai uşor, modelarea personalităţii prin valori estetice şi orientarea spre încorporarea frumosului în viaţă şi activitate, declanşarea proceselor complexe de asimilare şi fixare afectivă atât la nivel individual cât şi colectiv, a valorilor estetice, dezvoltarea percepţiilor şi reprezentărilor vizuale, a imaginaţiei creatoare, stimularea creativităţii, facilitarea comunicării interpersonale, creşterea sociabilităţii, creşterea adaptării în societate, rezolvarea eficientă a conflictelor, crearea de stări afective tonice, inducerea unei stări de linişte, acceptare de sine, reducerea tensiunii şi anxietăţii, capacitatea de a învinge.Folosirea termenilor „artă vizuală" desemnează, în acest context, activităţile ocupaţionale de lucru manual, respectiv, desenul, pictura şi modelajul. Acestea sunt mijloace de exprimare tot atât de bogate ca şi limbajul, permiţând utilizatorului să creeze în realitate ceea ce a văzut, trăit sau imaginat. Materialele implicate în această activitate satisfac curiozitatea, setea de cunoaştere, activitate şi exprimare. Imaginaţia copiilor construieşte, inventează şi creează lucruri noi. Succesul devine preţios pentru că este obţinut cu perseverenţă, experimentare şi răbdare. Copilul este mândru de ceea ce a creat, posibilitatea exprimării sale îi creează un sentiment revigorant, stimulator, care sporeşte încrederea în sine. Arta, utilizată ca manieră de exprimare personală, reuşeşte să realizeze ceea ce uneori, limbajul verbal nu poate: comunică trăirile, oferă explorare şi dezvoltare personalăge obstacole de natură psihică (barierele „nu pot", „nu sunt în stare", învingerea „amânării").Elementul central în activităţile de educaţie artistico-plastică din grădiniţa de copii îl constituie dezvoltarea sensibilitaţii artistice, trăirea sentimentelor legate de frumosul din natură, artă.Acum preşcolarii se familiarizează cu limbajul plastic, cu materialele şi instrumentele de lucru în activitatea de creaţie artistică, precum şi cu tehnicile elementare specifice acestei activităţi. Artele plastice contribuie în mod deosebit la educaţia estetică a preşcolarilor formând şi dezvoltând spiritul de

observaţie, atenţia, reprezentările spaţiale, imaginaţia creatoare, interesul şi plăcerea de a desena, colora, picta, modela. Preşcolaritatea este apreciată ca vârsta ce cuprinde cea mai importantă experienţă educaţională în viaţa unei persoane; pe parcursul ei înregistrăm ritmurile cele mai pregnante în dezvoltarea individualităţii umane şi unele dintre cele mai semnificative achiziţii ce vor avea ecouri evidente pentru etapele ulterioare ale dezvoltării sale. De aceea, nu putem face abstracţie de una din dimensiunile esenţiale pentru întreaga dezvoltare şi afirmare a personalităţii CREATIVITATEA. Preşcolarii creativi se diferenţiază de obicei de restul grupului prin diferite comportamente specifice şi, dacă li se permite acest lucru , îşi dezvoltă în mod liber creativitatea. Ei sunt foarte curioşi , vin cu soluţii neobişnuite, cu idei originale, au iniţiativă şi un spirit de observaţie foarte bine dezvoltat , văd conexiuni între elementele aparent fără nici o legătură , pun întrebări adecvate, caută alternative şi explorează noi posibilităţi , manipulează şi controlează simultan mai multe idei , învaţă rapid şi uşor, au o memorie bună, un vocabular bine dezvoltat, găsesc căi neobişnuite pentru soluţionarea problemelor, au o imaginaţie vie şi o capacitate deosebită de a crea. În educarea acesteia există numeroase disponibilităţi psihice şi cognitive ale copilului : nevoia de lărgire a experienţei cognitive , curiozitatea şi interesul pentru cunoaştere, dezvoltarea competenţelor lingvistice , constituirea formelor voluntare ale unor procese psihice, câştigarea de abilităţi , apariţia competitivităţii , ca factor catalizator al tuturor activităţilor desfăşurate şi ca expresie a creşterii implicării în colectiv. Există multiple posibilităţi de formare a unei personalităţi creative.Manifestarea potențialului creativ în desen și pictură, evidențiază modul copilului de a reflecta selectiv și într-o formă specifică realitatea. Prin desen și pictură preșcolarul asimilează realitatea la propriul Eu, echilibrează și armonizează raporturile cu natura, cu ceilalți, cu el însuși. Desenul și pictura exprimă percepțiile, reprezentările, emoțiile, cunoștințele receptate de copil.Potențialul creativ se manifestă și în domeniul verbal. Literatura pentru copii (basmul, povestea, povestirea) îl ajută să construiască un univers în care irealul devine real, imposibilul-posibil. Povestirile create de el (dupa model, imagini) sunt scurte, fără explicații întinse, oarecum incoerente, dar deseori pot avea o savoare deosebită. Terapia prin teatru reprezintă o terapie ce facilitează continuarea şi încheierea diverselor trăiri şi acţiuni ale copilului (întâmplări din trecut, situaţii neterminate, dorinţe, evenimente traumatice, situaţii viitoare etc.) sub forma dramatizării, jocului de rol şi prezentării dramatice de sine. Ea se ocupă cu aplicarea tehnicilor şi proceselor specifice teatrului în grupurile terapeutice. Folosirea teatrului de păpuşi în terapie este un mijloc de dezvoltare a exprimării şi a comunicării , în cazul în care există dificultăţi în exprimarea verbală directă. Jocul de rol este o metodă antrenantă, care implică afectiv participanții, reliefează indirect și implicit aspecte multiple ale unei situații, subliniază detalii ajutând la înțelegerea ei globală, mai completă și mai rapidă, chiar dacă, nu sunt conștientizate toate elementele. Jocul de rol are virtuți formatoare asupra preşcolarilor deoarece permite cunoașterea de către fiecare copil a modului în care, reacționează într-o anumită situație, învățarea unor modalități de control al reacțiilor, de monitorizare și reglare emoțională, creșterea capacității empatice.Toate aceste manifestări ale potențialului creativ sunt originale în raport cu experiența individuală, nu și cu cea socială, dar constituie premise pentru viitoarele produse, veritabil creative.Stimularea potențialului creativ este "un demers socio-educațional complex și organizat, cuprinzând simultan fenomene de activizare (incitare și susținere), antrenare, cultivare și dezvoltare, prin actualizarea virtuților creative, prin trecerea și prin afirmarea efectivă de la posibil la real"(P. Constantinescu). În viziunea creatologului român stimularea potențialului creativ presupune utilizarea unor strategii didactice ce respectă principiile învățării de tip creativ, adoptarea unui stil educațional permisiv și organizarea unui program de anntrenament creativ. Sub prisma acestor explicații și teorii, ipoteza studiului a fost formulata astfel: întrucât preșcolarul dispune de un potențialului creativ, susținut de manifestarea pregnantă a trebuințelor de cunoaștere, autoafirmare și independență, de relații cu ceilalți, stimularea acestor trebuințe ar trebui să conducă la întreținerea și potențarea manifestărilor creative ale sale.Nu există, de fapt, nici o reţetă pentru succes, fiecare copil fiind unic, cu bagajul său genetic, având ritmul lui de dezvoltare, propriile cerinţe educative specifice.

BIBLIOGRAFIE:

1. Cristea, S. (1992),Creativitatea în procesul de învățământ, în Revista de Pedagogie
2. Drugaş, I., (2010) 101 aplicații artterapeutice în consilierea copiilor, Editura Primus, Oradea,
3. Kallay, E., (2007) Dezvoltarea competenţelor emoționale şi sociale la preşcolari; ghid practic pentru educatori, Editura A.S.C.R, Cluj-Napoca,
4. Munteanu, A.(1994), Incursiuni în creatologie, Ed. Augusta, Timișoara
5. Stoica, A.(1993), Creativitatea elevilor. Posibilități de cunoaștere și educare, Ed. Didactică și Pedagogică,București

PARTENERIAT EDUCAȚIONAL GRĂDINIȚĂ- FAMILIE

Profesor consilier școlar ***Marcela Lupu***
Grădinița Nr. 35, Sector 5 București

Ce este parteneriatul?

„Parteneriatul reprezintă procesul de colaborare dintre două sau mai multe părţi care acţionează împreună pentru realizarea unor interese sau scopuri comune." În practica şcolară şi implicit preşcolară există mai multe expresii destinate parteneriatului educaţional: acord de parteneriat, acord cadru de parteneriat pentru educaţie, parteneriat de colaborare, protocol de colaborare, protocol de parteneriat, contract de parteneriat, convenţie de parteneriat, parteneriat, parteneriat de colaborare instituţională, proiect de parteneriat şi altele.
Termenul parteneriat este „definit ca asocierea a doi sau mai mulţi parteneri, iar în literatura de specialitate, parteneriatul reprezintă modalitatea, formală sau informală, prin care două sau mai multe părţi decid să acţioneze împreună pentru atingerea unui scop comun."

Constantin Cucoş clasifică diferitele tipuri de parteneriat educaţional:

1. în funcţie de domeniul de colaborare:
- parteneriate în vederea finanţării derulării unor proiecte;
- parteneriate de realizarea a unor proiecte comune de dezvoltare instituţională;
- parteneriate de dezvoltare a unor proiecte comune didactice;
- parteneriate ce vizează contracte de cercetare;
- parteneriate ce au ca scop activităţile de formare profesională
- parteneriate în vederea organizării de manifestări ştiinţifice şi publicarea produselor;
- parteneriate de iniţiere, derulare, evaluare a unor programe internaţionale.

2. în funcţie de scopul şi obiectivele urmărite:
- parteneriate de reprezentare: federaţii, uniuni, consilii, alianţe, coaliţii;
- parteneriate operaţionale cu proiecte concrete ca motiv al asocierii.

3. în funcţie de durata de desfăşurare:
- parteneriate pe termen scurt;
- parteneriate pe termen mediu;
- parteneriate pe termen lung.

4. în funcţie de forma de finanţare:
- parteneriate cu finanţare integrală;
- parteneriate cu finanţare parţială;
- parteneriate fără finanţare;
- parteneriate cu autofinanţare.

5. în funcţie de tipul de unitate:
- unitate de învăţământ;
- agent economic;
- sindicat reprezentativ;
- instituţii şi organisme guvernamentale centrale/locale;
- instituţii nonguvernamentale.

6. în funcţie de tipul de reţea

7. în funcţie de domeniul de interes.

Pentru realizarea unui parteneriat de succes sunt necesare parcurgerea unor„etape de explorare – evaluare – planificare – formare – iniţiere – realizare – verificare– reglementare – consolidare – acţionare – implementare – evaluare".

Astfel este nevoie a fi respectate cele patru condiţii de realizare a acestui proces: comunicare, coordonare, cooperare şi parteneriat. Astfel procesul de colaborare porneşte de la un nivel inferior, cel al comunicării pentru a ajunge la un nivel superior, cel al parteneriatului. Astfel parteneriatul reprezintă o formă avansată a relaţiei dintre două sau mai multe părţi, cooperarea şi coordonarea sunt formele intermediare, cele care facilitează stabilirea unui parteneriat, iar comunicarea reprezintă punctul de plecare în vederea realizării parteneriatului între două sau mai multe părţi.

Un parteneriat reuşit implică:
- identificarea scopurilor, intereselor comune, utile partenerilor şi comunităţii;
- găsirea modului optim pentru realizarea scopului propus;
- organizarea şi conducerea resurselor disponibile pentru a atinge scopul propus;
- identificarea competenţelor persoanelor implicate în aceste proiecte pentru a le putea folosi la maxim;
- utilizarea cu succes a schimbării în folosul instituţiei, în acest caz a grădiniţei şi a comunităţii.

În vederea realizării unui parteneriat de succes este indicat a se urma anumiţi paşi, primul dintre aceştia fiind constituirea grupului de lucru la nivel de grădiniţă. Pentru a asigura succesul unui proiect este foarte important

indentificarea în cadrul grădiniţei a persoanelor potrivite proiectului ales. Aceste persoane trebuie să îşi dorească implicarea în proiect, să aibă cunoştinţe şi abilităţi potrivite subiectului propus şi să nu le lipsească calităţile de comunicare şi relaţionare cu celelalte persoane implicate în proiect.
Totodată la nivel de grădiniţă este necesară o autoevaluare a nevoilor şi resurselor interne de care dispune grădiniţa la acel moment şi identificarea factorilor stimulatori, dar şi pe cei care ar impiedica şi constrânge realizarea cu succes a proiectului. Un pas deosebit de important în realizarea parteneriatului este identificarea posibililor parteneri, care trebuie să răspundă nevoilor şi cerinţelor proiectului. Astfel grupul de lucru din cadrul grădiniţei trebuie să stabilească o listă a posibililor parteneri ţinând cont de misiunea, obiectivele, istoricul, experienţa şi nu în ultimul rând a referinţelor despre un anumit partener al proiectului. Aşadar ar putea exista o serie de parteneri posibili ai grădiniţei precum:
- părinţi, asociaţii ale părinţilor;
- instituţii educaţionale precum: grădiniţe, şcoli, licee, universităţi, centre de resurse educaţionale sau asistenţă psihopedagogică şi altele;
- agenţi educaţionali: cadre didactice, specialişti precum psihologi, consilieri şcolari, logopezi, psihopedagogi, psihologi, dar şi bibliotecari, muzeografi şi alţii;
- membrii ai comunităţii cu influenţă asupra creşterii, educării şi dezvoltării copilului precum medici, reprezentanţi ai bisericii, ai poliţiei şi alţii;
- reprezentanţi ai unor instituţii ca şi primării, dispensare, teatre, muzee, biblioteci, pompieri, poliţie, agenţi de protecţie a mediului, instituţii religioase şi altele

După identificarea posibililor parteneri, grupul de lucru din cadrul grădiniţei va întreprinde acţiuni concrete de contactare şi abordare directă a partenerilor selectaţi. După realizarea unei negocieri şi a stabilirii scopului şi a obiectivelor comune proiectului, se poate semna un protocol de parteneriat în care să se stipuleze scopul, obiectul şi durata parteneriatului, formele de colaborare dintre parteneri, obligaţiile şi responsabilităţile părţilor, finanţarea proiectului şi alte dispoziţii finale.

În primii 3 ani ai vieţii responsabilitatea educării copilului îi revine familiei. În această primă etapă îndeosebi mama, dar şi tatăl şi ceilalţi membrii ai familiei, în special dacă îi ţin loc unuia sau ambilor părinţi au un rol important în dezvoltarea copilului. În prima copilărie (de la 1 – 3 ani), „cuplul parental are o multitudine de sarcini educative", iar copilul aflat într-un „intens proces de fixare a figurilor parentale" trebuie educat prin măsuri şi atitudini educative constante. Aşadar părinţii işi pun amprenta asupra dezvoltării intelectuale (limbajul, gândirea), fizice, morale dar şi sociale a copilului. Se poate spune că părinţii sunt primii educatori ai copilului, dar odată cu intrarea acestuia în grădiniţă, educaţia copilului este pusă în mâinile profesioniştilor, ai educatorilor, care printr-o metodologie şi un curriculum specific vârstei copilului se ocupă de educarea şi formarea acestuia.

Familia este primul factor educativ în viaţa copilului, familia este prima care influenţează dezvoltarea copilului şi îşi pune amprenta pe întreaga sa personalitate. Primele valori sociale sunt transmise de familie: „înainte de a beneficia de educaţia instituţionalizată, copilul învaţă în familie".

Familiile din societatea modernă se confruntă cu solicitări ridicate şi unele, din dorinţa de a le oferi siguranţă economică, petrec mai puţin timp cu copiii. În zonele urbane părinţii nu au suficient timp să-şi supravegheze copilul în familie, astfel că copiii preşcolari şi şcolari îşi petrec cea mai mare parte din timpul dezvoltării lor intelectuale, morale şi profesionale într-un cadru instituţionalizat, şi anume grădiniţă sau şcoală.

Aspecte generale ale parteneriatului grădiniţă – familie

Prin încheierea parteneriatelor cu părinţii, aceştia sunt încurajaţi să ia parte la planificarea şi derularea programelor educative pentru copii, ceea ce implică o responsabilizare şi o eficienţă sporită. Astfel, părinţii au posibilitatea să-şi cunoască mai bine copiii, modul lor de manifestare în viaţa de grup, pot înţelege mai bine rolul lor educativ.

Printre obiectivele principale ale colaborării dintre instituţiile educative şi familie putem aminti:
- înlăturarea factorilor perturbatori în cadrul comunicării grădiniţă - şcoală – familie;
- creşterea gradului de implicare a părinţilor în toate activităţile şcolare şi extraşcolare;
- schimbarea mentalităţii neadecvate a unor părinţi faţă de grădiniţă / şcoală;
- cunoaşterea de către părinţi a posibilităţilor şi nevoilor psiho-fizice ale copiilor;

- învăţarea unor deprinderi şi tehnici de muncă intelectulală sub formă de activităţi comune elevi – părinţi – cadre didactice.

Pentru realizarea parteneriatului cu părinţii este esenţial ca:
- părinţii să fie priviţi ca participanţi activi, care pot aduce o contribuţie reală şi valoroasă la educarea copiilor lor;
- să se recunoască şi să se valorifice informaţiile date de părinţi referitor la copii;
- părinţii să ia parte la adoptarea deciziilor referitoare la copiii lor;
- responsabilitatea să fie imparţită între părinţi si educatoare;
- părinţii să facă parte din comitetele de părinţi;
- să ajute la continuarea programului educativ acasa;
- să urmarească în mod regulat progresul copiilor lor;
- să ia parte, să sprijine activităţile extraşcolare organizate împreuna cu educatoarea.

Datorită diferenţelor de scopuri, resurse, pregătire, valori, nevoilor diferite, percepţii, atitudini, de foarte multe ori exista posibilitatea apariției unor conflicte între părinţi şi educatoare ce pot fi determinate de :
- slaba colaborare;
- lipsa de informaţii;
- intoleranţa la stilul de viaţă al celuilalt, la opiniile sau chiar la prezenţa fizică;
- neacceptarea unor diferenţe de pregătire, condiţii sociale, morale, religie, naţionalitate…;
- lipsa unor preocupări în sensul construirii relaţiilor de colaborare;
- numărul limitat al întâlnirilor dintre educatoare şi părinti;
- neclaritate în rolurile fiecăruia şi în responsabilităţile ce le revin
- disponibilitatea redusă a părinţilor de a participa la activităţi
- gradul scăzut de interes al unor părinţi faţă de educaţie şi evoluţia copilului.

De aceea, cele mai importante căi de rezolvare a conflictelor sunt:
- cunoaşterea reciprocă;
- comunicarea periodică cu aspecte formale şi informale;
- acceptarea reciprocă, înţelegere şi toleranţă faţă de diferenţe;
- evaluarea permanentă a relaţiilor comune;
- sprijinul acordat familiei în raport cu creşterea şi educarea copilului;
- atmosfera destinsă, non-formală şi pozitivă în întâlnirile cu părinţii;
- educatoarea trebuie să fie pregatită să asculte, să fie interesată despre sugestiile date de părinţi; atunci când ei simt că ideile le sunt luate în serios se vor implica mai mult în sprijinirea copilului şi a grădiniţei.

Forme de colaborare între grădiniţă – familie

Colaborarea grădiniţei cu familia se realizează în diferite forme:

a. Comitetul de părinţi se alege în fiecare an în adunarea generală a părinţilor preşcolarilor clasei, convocată de educator, care prezidează şedinţa. Comform articolului 46 din Regulamentul de organizare şi funcţionare a unităţilor de învăţământ preuniversitar, comitetul de părinţi al clasei se compun din trei persoane: un preşedinte şi doi membrii. (art. 46, al. 3). Educatorul clasei convoacă adunarea generală a părinţilor la începutul fiecărui semestru şi la încheierea anului şcolar. De asemenea, educatorul sau preşedintele comitetului de părinţi al clasei pot convoca adunarea generală a părinţilor ori de câte ori este necesar. (art. 46, al. 4).

În articolul 47 al acestui regulament se stipulează şi atribuţiile pe care le îndeplineşte Comitetul de părinţi. Printre acestea enumerăm:
- sprijinirea educatorului în organizarea şi desfăşurarea unor activităţi extraşcolare;
- atragerea persoanelor fizice sau juridice care, prin contribuţii financiare sau materiale, susţin programe de modernizare a activităţii educative şi a bazei materiale din clasă şi din grădiniţă;
- sprijinirea conducerii unităţii de învăţământ şi cadrului didactic în întreţinerea, dezvoltarea şi modernizarea bazei materiale a clasei şi a unităţii de învăţământ.

Comitetul de părinţi al clasei ţine legătura cu unitatea de învăţământ, prin educatorul clasei şi poate propune, în adunarea generală, daca se consideră necesar, o sumă minimă prin care părinţii preşcolarilor clasei să contribuie la întreţinerea, dezvoltarea şi modernizarea bazei materiale a clasei sau a unităţii de învăţământ.

Această contribuţie nu este obligatorie şi se colectează şi se administrează numai de către comitetul de părinţi, fără implicarea cadrelor didactice.

Şedinţa cu părinţii se organizează de obicei semestrial şi în cadrul lor părinţii sunt informaţi despre:
- regulamentul de ordine interioară al grădiniţei;
- oferta educaţională a grădiniţei;
- obiectivele precizate în curriculum;
- diferite aspecte organizatorice legate de programul desfăşurării activităţii în grădiniţă.

Acestea se referă la programul zilnic, forme de organizare, reperele orare ale unei zile, formele de comunicare între personalul grădiniţei şi părinţi):
- programul de funcţionare a cabinetului medical şi a celui de consiliere, precum şi rolul acestora;
- oferta de formare pentru părinţi;
- evenimentele importante ale grădiniţei sau grupei, precum organizarea de excursii,
- participarea la activităţi educative în afara grădiniţei, participarea părinţilor la diferite activităţi în cadrul grădiniţei;
- nevoile grupei şi ale grădiniţei şi modul de satisfacere a acestora (inclusiv strângerea de fonduri, alegerea materialelor auxiliare, organizarea unor ateliere pentru părinţi pentru confecţionarea materialelor necesare clasei şi altele).

Aceste şedinţe sunt organizate într-un cadru formal şi presupun participarea tuturor părinţilor. Din acest motiv în cadrul şedinţelor nu se discută problemele care presupun respectarea confidenţialităţii şi care ar putea pune părinţii în situaţii jenante şi totodată nu se fac comparaţii între familii sau între copiii diferitelor familii.

b. Lectoratele cu părinţii în care se dezbat anumite teme educaţionale de interes pentru părinţi. Aceste activităţi se desfăşoară la iniţiativa educatoarei, a personalului medical al grădiniţei sau a consilierului şi presupun implicarea activă şi directă a adulţilor, cu scopul formării şi dezvoltării competenţelor parentale ale acestora. Aceste lectorate se pot realiza şi sub formă de jocuri, iar alături de părinţi pot participa şi copiii. Este important ca aceste grupuri să fie mai restrânse, iar participarea să fie la libera alegera a adulţilor, deoarece acest tip de activitate necesită o mare disponibilitate din partea părinţilor.

c. Vizitele la domiciliul copiilor pentru a cunoaşte programul şi activitatea copilului sunt un bun prilej de discuţie între educatoare şi părinţi. Astfel educatoarea cunoaşte condiţiile de viaţă din familia copilului şi află mai multe detalii despre regimul alimentar, programul de somn, dar şi de joacă şi plimbare a copilului.

Totodată educatoarea primeşte informaţii despre implicarea copiilor în treburile gospodăreşti, dar şi despre implicarea părinţilor în jocul copilului sau în alte activităţi educative precum lectura, vizitarea muzeelor sau a teatrului de păpuşi. În cadrul acestor vizite educatoarea poate observa natura relaţiilor părinţi – copii şi a relaţiilor cu fraţii, precum şi relaţiile între părinţi sau atmosfera familială precum şi modul de comunicare între părinţi, dar şi cu copilul. În acest context informal, educatoarea poate afla concepţia părinţilor despre grădiniţă şi aşteptările acestora în ceea ce priveşte dezvoltarea şi educarea copilului lor în cadrul grădiniţei. O mare parte din viaţa copilului se va desfăşura în grădiniţă, iar dezvoltarea viitoare a copilului depinde şi de armonia dintre cele două medii educaţionale, de cel de acasă, respectiv de cel din grădiniţă

Aceste vizite au ca scop întărirea legăturii cu familia şi cunoaşterea particularităţilor acesteia. Cadrul mai puţin formal permite părintelui să se simtă mai în largul său şi să consolideze relaţia părinte-cadru didactic.

d. Consultaţiile pedagogice individuale sau colective cu părinţii au un rol important în colaborarea dintre grădiniţă şi părinţi şi se desfăşoară spre binele şi folosul copilului, dar şi a părinţilor sau a cadrului didactic. În cadrul consultaţiilor educatoarea discută concret cu părinţii (sau bunicii) copilului despre dezvoltarea copilului, despre eventualele probleme comportamentale sau situaţii conflictuale ale acestuia, dar şi despre progresele şi regresele copilului.

Este esenţial ca părinţii să fie implicaţi în căutarea soluţiilor în rezolvarea unor anumite probleme a copilului şi ca aceste soluţii să fie aplicate atât la grădiniţă cât şi acasă. Este indicat ca aceste consultaţii pedagogice să aibă loc cel puţin de 2 ori pe an şi ca ele să fie programate din timp, lăsând posibilitate părinţilor, dar mai ales educatoarei să se pregătească în prealabil pentru această discuţie cu părinţii. Această pregătire se referă la o observare mai atentă a copilului respectiv, şi adunarea de informaţii sau materiale, dacă părinţii au cerut informaţii suplimentare asupra unei situaţii. Totodată nu trebuie neglijată şi alegerea locului unde va avea loc discuţia cu părinţii. Este preferabil să se aleagă o încăpere

luminoasă, curată, cu o temperatură adecvată şi în prealabil aerisită, unde educatoarea poate purta o discuţie liniştită cu părinţii fără a fi deranjaţi sau întrerupţi. Aceste consultaţii sunt de o importanţă majoră, deoarece sub forma acestui parteneriat educaţional se realizează colaborarea de care beneficiază atât copilul, dar şi părintele acestuia şi nu în ultimul rând şi cadrul didactic.

e. Corespondenţa cu părinţii se referă atât la informarea părinţilor pe cale scrisă a progreselor copiilor, dar şi la afişarea diferitelor teme educaţionale. În ceea ce priveşte grădiniţele urbane, datorită dezvoltării tehnologice, multe dintre acestea au propria pagină de internet, pe care aceastea afişează ultimele noutăţi legate de activităţile educaţionale şi cele adresate părinţilor, poze şi altele, iar corespondenţa cu părinţii se face prin diferitele canale electronice de comunicare.

Scrisorile de intenţie sunt de asemenea un bun prilej de comunicare între părinţi şi educatoare. Prin acestea părinţilor nu li se comunică doar informaţii privind temele care urmează a fi abordate, ci totodată aceştia sunt încurajaţi să participe prin pregătirea unor materiale reprezentateive de exemplu.

f. Voluntariatul se referă la faptul că, „părinţii îşi pot folosi cunoştinţele şi abilităţile pentru sprijinirea grădiniţei în asigurarea condiţiilor optime de desfăşurare a activităţilor educative precum şi în elaborarea unor direcţii de organizare şi sprijin financiar al grădiniţei". Câteva dintre sarcinile pe care le pot avea părinţii voluntari sunt:

- Coordonarea şi colaborarea în cadrul unor evenimente speciale. Aceştia caută resurse pentru desfăşurarea unor activităţi sau proiecte, ajută la desfăşurarea acestora, pot participa şi ajuta la organizarea excursiilor sau a vizitării unor obiective turistice;

- Desfăşurarea unor acţiuni de reparare şi îmbunătăţirea a bazei materiale a grădiniţei. Părinţii pot ajuta la zugrăvirea unor spaţii, vopsirea jucăriilor din curtea grădiniţei, amenajarea spaţiului de joacă sau repararea aparaturii electrice;

- Supravegherea pe terenul de joacă. Alături de educatori, părinţii pot supraveghea copiii în curtea grădiniţei sau pot ajuta la organizarea jocurilor;

- Colectarea de fonduri. Folosindu-şi talentele, părinţii pot organiza, în cadrul unor proiecte speciale, acţiuni de colectare a fondurilor. De exemplu, organizarea unei tombole cu obiecte confecţionate de părinţi (jucării, picturi etc.), a unei expoziţii cu vânzare, identificarea şi contactarea unor sponsori din comunitate sau altele.

g. Serbări, excursii, expoziţii cu lucrările copiilor. De cele mai mai multe ori, părinţii participă doar ca spectatori la serbările copiilor, nefiind implicaţă direct în munca copilului şi a educatorului din spatele acestor reprezentaţii, ci văzând doar rezultatul final ale acestora. Prin crearea parteneriatelor familie-grădiniţă în cadrul acestor serbări se poate introduce de exemplu şi un dans, un cântec sau o scenetă pregătită şi interpretată doar de către părinţi sau chiar de către părinte alături de copil. Prin implicarea părinţilor în astfel de activităţi, aceştia au posibilitatea să descopere şi să cunoască inclinaţiile artistice ale copilului, să-şi aprecieze obiectiv copiii şi chiar să-şi însuşească unele metode educative noi.

În ceea ce priveşte expoziţiile copiilor, părinţii sunt deja obişnuiţi cu expunerea lucrărilor de artă a copiilor, dar se pot organiza diverse evenimente în cadrul cărora părinţii să poată achiziţiona lucrările copiilor, iar suma de bani adunată să fie folosită în scopuri caritabile sau pentru achiziţionarea materialelor didactice.

h. Sărbătorirea în comun a unor evenimente deosebite precum participarea la o slujbă religioasă la sărbătoarea Sfântului Nicolae a copiilor alături de părinţii lor. Înainte de aceste sărbători părinţii pot participa la derularea unor activităţi opţionale precum confecţionarea articolelor decorative înainte de sărbătoarea Crăciunlui sau a Paştelui.

i. Derularea unor activităţi opţionale în parteneriat cu părinţii. Un exemplu în acest sens ar fi Ziua Porţilor Deschise. În această zi părinţii pot participa şi ei, alături de copiii lor la o zi obişnuită din grădiniţă. Ei pot participa la toate activităţile desfăşurate, precum pictat, colora, activităţi matematice, practice, jocul liber. În cadrul acestor activităţi, părintele poate participa ca simplu observator sau dimpotrivă acesta se poate implica alături de cadrul didactic în activitatea desfăşurată. Aşadar se pot organiza în funcţie de aptitudinile şi interesele părintelui interesat, diferite activităţi

precum citirea unei poveşti de către un părinte sau chiar de către mai mulţi, pe diferite roluri (povestitor, balaur, prinţesă) sau părintele poate prelua pentru un anumit interval de timp funcţia de educator, învăţându-i pe copii un cântec, dans sau joc. Un alt tip de activitate desfăşurat de părinţi în cadrul acestei forme de colaborare cu grădiniţa ar putea fi prezentarea propriei meserii, astfel ei împărtăşindu-şi experienţa într-un anumit domeniu, această activitate fiind totodată şi instructivă pentru copii.

Prin această implicare activă în activitatea didactică desfăşurată în cadrul grădiniţei, părintele va putea nu numai să vadă cum decurge o zi din viaţa copilului său în grădiniţă, care sunt activităţile desfăşurate, metodele folosite şi materialele utilizate, ci mai ales îşi va putea observa copilul în grupul de colegi, îi va cunoaşte progresele, dar şi insuccesele şi va afla cum să-l sprijine acasă. Totodată şi educatorii vor putea remarca felul cum părinţii îşi motivează copiii, cum discută şi se comportă cu ei, dar şi cum îi ceartă sau îi sancţionează atunci când aceştia au greşit.

j. Perioada de acomodare a copiilor, la care pot participa şi părinţii. Această perioadă de acomodare are loc înainte de începerea noului an şcolar, deobicei în luna iulie. În această perioadă copilul va petrece treptat tot mai mult timp în grădiniţă, începând de la o oră la o zi întreagă.

Perioada de acomodare este diferită de la copil la copil şi va fi stabilită de către părinţi şi educatoare în funcţie de fiecare copil în parte.

Astfel că prima zi de grădiniţă se întinde de fapt pe mai multe zile şi chiar săptămâni dacă se consideră necesar. „Reacţiile diferite la noul mediu se datoresc specificului individual al fiecărui copil şi felului în care părinţii au reuşit să-l pregătească pe copil pentru separarea treptată de mediul familial". Este foarte greu pentru un copil, care şi-a petrecut majoritatea timpului în special cu mama, să înfrunte singur această situaţie nouă şi necunoscută, iar atunci când separarea (de mamă mai ales) nu este bine pregătită şi este prea bruscă, ea poate fi interpretată de către copil ca un abandon.

Pentru un copil este mai uşor să intre în contact cu alţi copii sau adulţi atunci când este însoţit de un părinte sau un membru de familie apropiat. Copilul va fi familiarizat cu ambianţa, educatoarea, copiii, jucăriile, încăperile grădiniţei precum sala de mese sau toaleta, iar părintele va avea sarcina să se arate entuziasmat şi să convingă copilul de cât de interesantă este această nouă situaţie. Treptat copilul va petrece tot mai mult timp în noul mediu, iar părintele se va retrage tot mai mult ca într-un final copilul să rămână singur, fără însoţitor, la grădiniţă alături de ceilalţi copii şi de educatoare.

În acest proces de colaborare, rolul conducător îl are educatoarea. Ea poate să orienteze, să ajute familia în sarcinile ce-i revin, să asigure o unitate de vedere şi de acţiune.
După părerea mea, cultivarea unor relaţii de parteneriat efectiv între grădiniţă şi familie, în sprijinul educaţiei şi creşterii copilului constituie cheia succesului viitor în adaptarea şi integrarea şcolară. Relaţiile de colaborare dintre părinţi şi unitatea de învăţământ pe care o frecventează copilul lor constituie primul pas către o educaţie deschisă, flexibilă şi dinamică a personalităţii copilului.

Procesul de colaborare cu părinţii asigură atingerea scopului educaţional, şi anume de a obţine dezvoltarea globală a copilului. Prin colaborarea părinţilor cu grădiniţa, aceştia pot completa, sprijini şi dezvolta personalitatea copilului. O educaţie adevărată şi reală se fundamentează în familie şi se continuă în grădiniţă şi şcoală. Pe de altă parte, tot ceea ce copilul învaţă în grădiniţă pierde din importanţă şi eficienţă în condiţiile în care părinţii nu întăresc şi nu valorifică programul educativ desfăşurat în cadrul grădiniţei.

Toate aceste motivaţii conduc la necesitatea realizării parteneriatelor reale dintre familie şi grădiniţă, în care spre beneficiul copiilor, implicarea familiei în viaţa grădiniţei să fie una concretă, activă şi de durată, aşa încât membrii acestora să devină parteneri reali în educaţia copiilor lor.

Bibliografie:

1. Cucoş, C. (coord.) Psihopedagogie pentru examenele de definitivare şi grade didactice. Ediţia a III-a revăzută şi adăugită. Iaşi, Editura Polirom, (2009)

2 .Dumitrana, M., Copilul, familia şi grădiniţa. Iaşi: Editura Compania, (2000)

PARTENERIATUL GRĂDINIŢĂ-FAMILIE

Secţiunea B. Parteneriatul grădiniță-familie

Profesor înv. preșcolar ***Mazilu Simona***
Grădiniţa nr.35, Bucureşti, sector 5

Educația începe de la primele momente ale vieții și se continuă pe tot parcursul acesteia. Primul mediu cu care copilul intră în contact și care îi trasează primele direcții ale educației îl reprezintă familia. Achizițiile însușite de copil în primii ani de viață în cadrul familiei sunt fundamentale pentru dezvoltarea ulterioară a acestuia. Așa cum afirma A.S. Makarenko, unul dintre teoreticienii cei mai de seamă ai pedagogiei rusești, un inovator al timpurilor sale, ce a promovat încă din anii '20 principii democratice în teoria și practica educațională: "Familia este un factor important și de răspundere al educației. Părinții o conduc și răspund de ea în fața societății, a fericirii lor și a vieții copiilor." Modelele de comportament oferite de părinți și membrii apropiați din familie, precum și climatul socio-afectiv în care se realizează aceste influențe educaționale reprezintă primul model social cu influență hotărâtoare asupra modului de comportare și relaționare al copiilor în societate.

Omul este în permanenta interacţiune cu factorii sociali ai existenţei sale. În această interacţiune, el asimilează normele şi valorile societăţii, modelele sociale de comportament, mijloacele sociale de comunicare umană. Prin aceasta, el este pregătit pentru viaţa socială, pentru asumarea unor roluri şi responsabilităţi. Acest proces se realizează de-a lungul diferitelor etape de viaţă, în cadrul unor forme specifice de activitate socială şi în cadrul specific al unor instituţii sociale: familia, grădiniţa, şcoala, instituţiile culturale, dar şi împreună cu întregul sistem al mijloacelor moderne de informare şi influenţare.

Procesul de integrare în societate începe în familie din timpul copilăriei mici, când intervin primele contacte sociale şi experienţe de viaţă (socializarea primară sau socializarea de bază), şi continuă de-a lungul vieţii omului, odată cu dobândirea unor statusuri şi roluri succesive (socializare continuă sau secundară).

Primele deprinderi de viaţă snătoasă ale copilului sunt dezvoltate în familie (deprinderi igienice, de alimentaţie sănătoasă), acestea constituie suportul dezvoltării ulterioare şi îşi pun amprenta asupra întregii personalităţi.

Tot în familie, copilul îşi însuşeşte limbajul. Volumul, calitatea vocabularului, corectitudinea exprimării depinde de modelele oferite de părinţi, de felul în care aceştia interacţionează şi îi solicită pe copii.

În familie se formează cele mai importante deprinderi de comportament: respectul, politeţea, cinstea, sinceritatea, ordinea, răbdarea etc. În realizarea acestor sarcini, modelul parental ajută cel mai mult, părinţii oferind copilului exemple de comportamente în diferite contexte. De la părinţi, cei mici vor învăţa să aprecieze ce e bine şi ce e rău, ce e drept şi ce e nedrept, ce e frumos şi ce e urât în comportamente. Aceste noţiuni îl ajută pe copil să se orienteze în evaluarea comportamentului său şi a celor din jur. Tot în sens moral, familia îl îndrumă să fie sociabil, tolerant, să colaboreze, să fie un bun coleg şi prieten.

Familia reprezintă mediul în care copilul învaţă şi exersează comportamentele sociale, să se descopere pe sine şi pe cei din jur, se familiarizează cu sistemul valorilor sociale şi culturale.

Mediul familial ocupă un loc central în multitudinea factorilor determinanţi ai evoluţiei copilului. Copilul nu este un adult în miniatură, ci este un „candidat la maturizare" (H. Pierot), deosebit de receptiv la influenţele pozitive sau negative care se exercită asupra lui. De aceea, copilul trebuie socializat şi modelat, iar fundamentarea personalităţii se realizează, în mare măsură, în interiorul familiei care concentrează primul sau univers afectiv, social şi cultural. Trăsăturile şi coordonatele personalităţii copilului se construiesc în relaţie cu mediul social, cu situaţiile pe care trebuie să le trăiască în familie, atitudinile părinţilor având o influenţă importantă asupra personalităţii copilului în devenirea sa ca adult.

Educaţia din familie a copilului se va continua cu cea din grădiniţă. Uneori, între cele două medii educative, există diferenţe majore de reguli, valori, cultura etc. În această situaţie, copilul este supus adaptărilor şi readaptărilor repetate, care îl marchează profund: se instalează o stare de confuzie internă, copilul neştiind ce reguli să-şi asume, care valori sunt acceptate social. Mai mult chiar, putem vorbi şi despre o traumă emoţională, copilul simţindu-se vinovat dacă va adera la valorile grădiniţei, în defavoarea valorilor familie (sau invers).

Activitatea educativă din grădiniţă nu poate fi izolată, separată de alte influenţe educative ce se exercită asupra copilului şi mai ales, de cea din familie. Educaţia trebuie să se manifeste permanent ca o acţiune coerentă, complexă şi unitară a grădiniţei şi familiei.

La intrarea în grădiniţă, părinţii sunt cei care deţin toate informaţiile legate de copil: stare de sănătate, obiceiuri alimentare, particularităţi de învăţare, mod de comportare, probleme în dezvoltare etc. În acelaşi timp, grădiniţa, ca primă instituţie care se conduce după principii şi metode ştiinţifice, deţine mijloace specifice pentru valorificarea potenţialului fizic şi psihic al fiecărui copil. Îmbinarea în parteneriat a informaţiilor

deţinute de părinţi cu cele ale grădiniţei trebuie să fie în beneficiul copilului.
Termenul de parteneriat presupune realizarea unei alianţe pentru atingerea unor obiective comune. Pentru ca parteneriatul să funcţioneze este nevoie de respect, încredere reciprocă, consens cu privire la scopurile acţiunii şi strategiilor de atingere a acestora şi de asumarea în comun a drepturilor şi responsabilităţilor.
Parteneriatul dintre grădiniţă şi familie reprezintă o primă experienţă relaţională şi de colaborare a părinţilor cu persoanele profesioniste în domeniul educaţiei. Cei mai mulţi părinţi manifestă deschidere, dorinţa de a colabora cu personalul grădiniţei, dar se poate întâmpla ca realizarea unui parteneriat să fie împiedicată de atitudini necorespunzătoare ale fiecăruia dintre cei implicaţi.
Parteneriatul presupune existenţa unui obiectiv comun. Acesta este, în cazul parteneriatului grădiniţă- familie, dezvoltarea globală a copilului în raport cu particularităţile sale individuale. El se poate realiza doar printr-o mişcare de apropiere în dublu sens, în vederea unei suficiente cunoaşteri de ambele părţi prin;

- Şedinţele cu părinţii – acestea se organizează de obicei semestrial şi în cadrul lor părinţii sunt informaţi despre: Regulamentul de ordine interioară al grădiniţei, oferta educaţională a grădiniţei, obiectivele precizate în curriculum, aspecte legate de programul desfăşurării activităţii în grădiniţă (programul zilnic, forme de organizare reperele orare ale unei zile, formele de comunicare între personalul grădiniţei şi părinţi etc.), programul de funcţionare a cabinetului medical şi a celui de consiliere, precum şi rolul acestora, evenimentele importante ale grădiniţei sau grupei (organizarea de excursii, participarea la activităţi educative în afara grădiniţei), nevoile grupei şi ale grădiniţei şi modul de satisfacere a acestora (alegerea materialelor auxiliare, organizarea unor ateliere pentru părinţi etc.)

Aceste şedinţe sunt organizate într-un cadru formal şi presupun participarea tuturor părinţilor. De aceea, în niciun caz în aceste situaţii nu vom discuta probleme care presupun respectarea confidentialităţii şi care ar putea pune părinţii în situaţii jenante. Nu se fac comparaţii între familii sau între copii ai diferitelor familii.

→ Consultaţiile cu părinţii sunt întâlniri stabilite de cadrele didactice, medicale sau de consilierul şcolar şi de părinţi, de comun acord, în care se discută individual (sau cu familia) despre copil, despre situaţii speciale (probleme comportamentale, probleme de sănătate, situaţii conflictuale cu colegii, tehnici de lucru cu copiii cu CES etc.) Această formă de colaborare este importantă, individualizată, în relaţia grădiniţei cu familia şi priveşte global copilul, iar procesul educaţional ca pe un continuum pe care copilul îl parcurge, în egală măsură, la grădiniţă şi acasă. Aceste întalniri au un rol important pentru cunoaşterea copilului, comunicare, susţinerea învăţării şi soluţionarea de conflicte.

→ Ateliere de lucru cu părinţii sunt activităţi pe teme de interes pentru părinţi, care se desfăşoară la iniţiativa educatoarei, a personalului medical al grădiniţei sau a consilierului şcolar. Atelierele presupun implicarea activă şi directă a adulţilor şi au ca scop formarea şi dezvoltarea competenţelor parentale ale acestora. Ele pot fi organizate sub formă de jocuri, joc de rol, activităţi pe centre etc. Alături de părinţi, pot participa şi copiii. Este important ca grupurile constituite să nu depăşească 20 de persoane şi ca participarea să fie la libera alegere a adulţilor, întrucât astfel de activităţi necesită multă disponibilitate.

→ Participarea părinţilor la activităţile de la grupă. Părintele poate participa ca simplu observator sau se poate implica în activitate alături de educatoare. Dacă doreşte ca părintele să participe activ, este bine ca educatoarea să precizeze activităţile pe care să le desfăşoare, în funcţie de aptitudinile şi interesele acestuia. De exemplu, un părinte poate citi copiilor o poveste, îi poate învăţa un cântec, un dans sau un joc. Implicandu-se activ, părintele va putea observa felul în care decurge o zi în grădiniţă: ce activităţi se desfăşoară, ce metode sunt folosite de către educatoare, care sunt materialele utilizate şi, mai ales, îşi poate observa copilul în grupul de colegi, cunoaşte progresele lui şi cum ar trebui sprijinit acasă. Dacă părinţii sunt implicati în activităţile copiilor, educatoarele pot observa în mod direct, felul în care aceştia îi motivează pe copii.

→ Voluntariatul. Ca voluntari, părinţii îşi pot folosi cunoştinţele şi abilităţile pentru sprijinirea grădiniţei în asigurarea condiţiilor optime de desfăsurare a activităţilor educative precum şi în elaborarea unor direcţii de organizare şi sprijin financiar al grădiniţei.
Prin crearea parteneriatului grădiniţă–familie copiii câştigă un mediu de dezvoltare mai bogat, între participanţi se creează relaţii pozitive şi fiecare îşi va dezvolta sentimentul coeziunii sociale.

Bibliografie:

1. Dolean, I., Dolean, D., Meseria de părinte, Editura Aramis Print, Bucureşti, 2002;
2. Bunescu, G. Alecu, G. Badea, D., Educaţia părinţilor, Strategii şi programe, E.D.P., Bucureşti, 1997;
3. E. A. Vrasmas, Consilierea şi educaţia părinţilor, Aramis, Bucureşti, 2002.

MODALITĂŢI EFICIENTE DE REALIZARE A PARTENERIATULUI DINTRE GRĂDINIŢĂ ŞI FAMILIE

Prof. ***Michel Theodora***
Prof. ***Marcu Ioana-Georgiana***
Şcoala Gimnazială "Uruguay", sector 1 Bucureşti

Activitatea educativă din grădiniţă nu poate fi izolată, separată de alte influenţe educative ce se exercită asupra copilului şi mai ales, de cea din familie. Educaţia trebuie să se manifeste permanent ca o acţiune coerentă, complexă şi unitară a grădiniţei şi familiei. După înscrierea copilului la grădiniţă, relaţia dintre părinţi şi educatori trebuie să se bazeze pe un bogat schimb de informaţii, de experienţe şi pe colaborare cu scopul asigurării celor mai bune condiţii de creştere şi dezvoltare a copilului.
Părinţii trebuie să regăsească un sprijin în serviciile oferite de grădiniţă, dar, în acelaşi timp, să se simtă şi să actioneze responsabil pentru a colabora cu personalul la orice activitate realizată pentru şi împreună cu copiii.

Astfel, se realizează un parteneriat între grădiniţă şi familie, o alianţă ce vizează atingerea unor obiective comune, cel mai important obiectiv fiind dezvoltarea globală a copilului în raport cu particularităţile sale individuale. Pentru ca parteneriatul să funcţioneze este nevoie de respect, încredere reciprocă, consens cu privire la scopurile acţiunii şi strategiilor de atingere a acestora şi de asumarea în comun a drepturilor şi responsabilităţilor.

Colaborarea şi parteneriatul dintre familie şi grădiniţă se poate realiza prin numeroase modalităţi: şedinţe cu părinţii, consultaţii cu părinţii, ateliere de lucru părinţi-copii, participarea părinţilor la activităţile de la grupă, la Ziua Porţilor Deschise sau la activităţi extracurriculare precum vizite, excursii sau serbări, voluntariatul, vizitele periodice ale cadrului didactic la domiciliul copilului.
Şedinţele cu părinţii se organizează de obicei lunar şi în cadrul lor părinţii sunt informaţi despre aspecte ce ţin buna organizare a activităţii la grupă, regulamentul de ordine interioară a grădiniţei, oferta educaţională a grădiniţei, obiectivele precizate în curriculum pentru nivelul de vârstă, programul unei zile în grădiniţă, evenimente importante ale grădiniţei sau grupei precum organizarea de excursii, vizite, alte activităţi extracurriculare, nevoile grupei şi ale grădiniţei şi modul de satisfacere a acestora: alegerea materialelor auxiliare, organizarea de ateliere. Aceste şedinţe sunt organizate într-un cadru formal şi presupun participarea tuturor părinţlor. De aceea, în nici un caz în aceste situaţii nu vom discuta probleme care presupun nerespectarea confidentialităţii şi care ar putea pune părinţii în situaţii jenante.

Consultaţiile cu părinţii sunt întâlniri stabilite de cadrele didactice, medicale sau de consilierul şcolar şi de părinţi, de comun acord, în care se discută individual sau cu familia despre copil, despre situaţii speciale precum probleme comportamentale, probleme de sănătate, situaţii conflictuale cu colegii, tehnici de lucru cu copiii cu CES. Această formă de colaborare este importantă, individualizată, în relaţia grădiniţei cu familia şi priveşte global copilul. Aceste întâlniri au un rol important pentru cunoaşterea copilului, comunicarea, susţinerea învăţării şi soluţionarea de conflicte. Dintre teme proiectate în anul şcolar 2017-2018 la grupa mare pentru consultaţiile cu părinţii reamintesc câteva: "Strategii şi tehnici de prevenire a situaţiilor conflictuale în parc", "Puterea de a spune NU şi de a interzice", „Cum ne protejăm de gripă?", „Stop alimentelor procesate!", "Cum îmi ajut copilul să depăşească emoţiile negative?", "Utilizarea recompensei şi a pedepsei în educaţia copilului", "Disciplinarea pozitivă", „Corectarea comportamentelor negative ale copiilor", "Acceptarea diversităţii şi formarea respectului reciproc în grădiniţă", "O sută de metode de a spune Foarte bine", „Cum îmi petrec timpul liber împreună cu copilul meu?", „Să învăţăm să fim generoşi", "Sunt mic, dar cu drepturi mari",

Atelierele de lucru, de creaţie cu părinţii sunt activităţi pe teme de interes pentru părinti şi copii, care se desfăşoară la initiaţiva cadrului didactic. Atelierele presupun implicarea activă şi directă a adultilor şi au ca scop formarea şi dezvoltarea competenţelor parentale ale acestora. Ele pot fi organizate sub formă de jocuri, joc de rol, activităţi pe centre, ateliere de creaţie. Alături de părinţi pot participa şi copiii. Este important ca grupurile constituite să nu fie foarte numeroase, iar participarea să fie la libera alegere a adulţilor, întrucât astfel de activităţi necesită multă disponibilitate. In anul şcolar 2017-2018 am organizat la grupa mare două ateliere cu părinţii în care aceştia împreună cu copiii au confecţionat diferite obiecte. În atelierul din cadrul proiectului Civitas "Din suflet de copil" preşcolarii împreună cu părinţii au confecţionat ornamente de Crăciun, felicitări pe care le-am donat copiilor de la Fundaţia Filantropică Metropolis, iar în atelierul "Ne jucăm, reciclăm, lucruri minunate noi creăm!" din cadrul

proiectul Civitas "Reciclează, creează, natura salvează!" părinţii împreună cu copiii au confecţionat obiecte din materiale reciclabile. Ambele activităţi s-au desfăşurat într-o atmosfera plăcută, părinţii realizând alături de copii obiecte foarte frumoase.

Participarea părinţilor la activităţile de la grupa se poate realiza sub diferite forme, părintele putând fi un simplu observator sau se poate implica în activitate alături de educator. Dacă se doreşte ca părintele să participe activ, este bine ca educatorul să stabilească cu acesta activităţile pe care să le desfăşoare împreună, în funcţie de aptitudinile şi interesele părintelui. De exemplu, un părinte poate citi copiilor o poveste, îi poate învăţa un cântec, un dans sau un joc. Implicându-se activ, părintele va putea observa felul în care decurge o zi în grădiniţă, îşi poate observa copilul în grupul de colegi, cunoaşte progresele lui şi cum ar trebui sprijinit acasă. Dacă părinţii sunt implicaţi în activităţile copiilor, educatorii pot observa în mod direct felul în care aceştia motivează copiii, cum comunică cu ei sau felul în care îşi împărtăşesc experienţele.

Activitatea de voluntariat la nivel preşcolar poate îmbrăca multiple forme. Ca voluntari, părinţii îşi pot folosi cunoştintele şi abilităţile pentru sprijinirea grădiniţei în asigurarea condiţiilor optime de desfăşurare a activităţilor educative. Dintre sarcinile pe care le pot avea părinţii ca voluntari enumăr:
- coordonarea şi colaborarea în cadrul unor evenimente speciale din programul grădiniţei, când părinţii pot cauta resurse pentru desfăşurarea unor activităţi sau proiecte, pot ajuta la desfăşurarea şi organizarea acestora;
- desfăşurarea unor acţiuni de reparare şi îmbunătăţire a bazei materiale a grădiniţei: zugravirea unor spaţii, vopsirea jucăriilor din curtea grădiniţei, amenajarea spaţiului de joacă, repararea aparaturii electrice;
- organizarea unor jocuri în curtea grădiniţei alături de cadrele didactice şi supravegherea preşcolarilor;
- colectarea de fonduri în cadrul unor proiecte speciale, iniţiate şi organizate de părinţi. De exemplu, organizarea unei tombole cu obiecte confecţionate de părinţi: jucarii, picturi, articole tricotate, a unei expozitii cu vânzare, identificarea şi contactarea unor sponsori din comunitate.

Pentru a ne manifesta mulţumirea şi aprecierea faţă de părinţii voluntari este indicat ca la sfârşitul anului şcolar să organizăm acţiuni prin care aceştia să fie recompensaţi: trimiterea unor scrisori de mulţumire, atribuirea de diplome, realizarea unui cd cu fotografii din timpul activităţilor la care părintele a participat.

Participarea părinţilor şi implicarea lor în cadrul activităţilor extraşcolare, cum ar fi vizite la muzee sau alte instituţii de cultură, la şcoala din apropiere, plimbări în parcuri, excursii tematice organizate în cadrul programului "Şcoala Altfel" şi nu numai, toate aceste activităţi contribuie pe deplin la o fructuoasă colaborare a părinţilor cu educatoarele şi cu personalul grădiniţei bazată pe încredere, sprijin, respect, confidenţialitate, ajutor reciproc şi cooperare.

În zilele noastre, putem declara că parteneriatele cu familia sunt esenţiale în organizarea grădiniţelor şi a grupelor de copii, ele nemaifiind considerate simple activităţi cu caracter opţional. În cercetările din domeniul educaţiei s-a descoperit faptul că preşcolarii cuprinşi în reţele sociale bine dezvoltate au rezultate educaţionale mai bune decât copiii care nu beneficiază de ele. Într-o societate care evoluează sub imperiul schimbărilor permanente în toate domeniile, care solicită individului abilităţi de adaptare rapidă la situaţii noi, educaţia trebuie să răspundă în primul rând nevoilor individuale, asigurând astfel şanse de integrare şi dezvoltare socială. Una din pârghiile de intervenţie care acţionează la nivelul educaţiei preşcolare şi care poate susţine acest deziderat o reprezintă dezvoltarea unei relaţii parteneriale grădiniţă-familie, definită printr-o comunicare reală, constructivă în interesul copilului. Necesitatea colaborării grădiniţă-familie rezidă din obiectivul comun pe care îl au cei doi factori: asigurarea unui sistem unitar de cerinţe de instruire şi educare a preşcolarului. Nu vor exista rezultate pozitive ale actului educaţional dacă nu există corelare perfectă între influenţele exercitate de familie şi de grădiniţă.

Bibliografie:

1. Dolean, I., Dolean, D.D., Meseria de părinte, Editura Aramis, Bucureşti, 2009;
*2.***, M.E.C.T, Proiectul pentru Reforma Educaţiei Timpurii, Modului 1- Educaţia timpurie şi specificul dezvoltării copilului preşcolar, Editura Educaţia 2000+, Bucureşti, 2009;*
*3. ***, M.E.C.I., Curriculum pentru învăţământul preşcolar. Prezentare şi explicitări, Editura Didactica Publish House, Bucureşti, 2009.*

PLAN DE INTERVENȚIE
COPIL DIAGNOSTICAT CU CES

Nedelcu Adina Valentina & Pancu Petruța
Grădinița nr. 53, București

G. G. – 4 ani, diagnosticat cu CES
Recompense
Baloane de săpun, gâdilat, chips, ciocolată, plastilină.
Programe
LIMBAJ RECEPTIV
1. Receptiv
SD: generalizat
Itemi:
1.1. Obiecte din mediu
1.2. Obiecte
1.3. Membrii familiei
1.4. Culori
Folosim materiale 3D şi 2D. Introducem cărticele şi planşe.
Imediat după răspunsul lui la partea de receptiv îl solicităm şi pe imitaţie verbală.
2. Receptiv părţile corpului
SD: Generalizat
Itemi: mână, picior, cap, nas
Imediat după răspunsul lui la partea de receptiv îl solicităm şi pe imitaţie verbală.
De introdus mai mulţi itemi. Folosim tokeni.
3. Receptiv acţiuni persoana a 3a
SD: folosim sd extins
Itemi: pozele cu acţiuni familiare din kit.
De introdus mai multe poze. Punem mai multe poze pe masă şi în poziţii diferite.
Instrucţii cu obiect
SD: generalizat
Itemi: itemii masteraţi de la programul de imitaţii cu obiect.
5. Instrucţii fără obiect
SD: generalizat
Itemi: itemii masterati de la imitaţii fără obiect.
6. Instrucţii funcţionale
SD: dă pagina, deschide uşa, pune la loc, aruncă la coş, închide uşa, stai pe scaun, pune scaunul la masă, etc.
Îl punem să ne ajute mai mult la pregătirea pentru lecţii: adu-mi creioanele, adu-mi foaia, ia cutia, caută puzzle-ul.
7. Prepoziţii
SD: pune pe (obiectele din mediu)
Itemi: pe, sub.
Generalizăm materialele ce le folosim.
LIMBAJ EXPRESIV
1. Imitaţie verbală
Se vor lucra:
- Sunete şi silabe: repetăm lista. Acolo unde sunetul nu este clar, nu trecem mai departe.
- Cuvinte: folosim suport vizual. Introducem 3 cuvinte noi pe listă. Atunci când nu pronunţă corect cuvântul, a doua oară îl predăm pe silabe.

Se folosesc diverse material şi metode de lucru: incastru cu litere, desenat pe table, scris pe caiet, obiecte 3D, poze. Se lucrează pe jos şi la măsuţă, la joacă şi în cât mai multe situaţii.
Facem listele de la imitaţie verbală de 2 ori pe şedinţă.
2. Miogimnastică
Prin imitare se lucrează exerciţii de dezvoltare motricităţii aparatului fono-articulator, în pauză şi în joacă. Exerciţii scurte pentru a evita frustrarea.
Itemi: scoate limba, umflă obraji, suflă, muşcă buze de jos (nu îi spunem şi sunetul).
3. Expresiv cuvinte
SD: ce este?
Itemi: greiere, minge, copii, cioară, oaie, păun, porc, pui, iepure, cuc, ochi, nas.
Completăm în continuare lista.
4. Expresiv acţiuni la persoana a 3a
SD: ce face băiatul/fata?
Itemi: taie, bea, papă (pozele ce sunt mai uşor de pronunţat din kit).
5. Expresiv culori
SD: ce culoare are x?
Itemi: toate culorile.
6. Expresiv părţile corpului
SD: ce este?
Itemi: cap, nas, ureche, păr.
7. Cunoştinţe generale
Se lucrează prin imitaţie. Se verifică mai multe animale, se notează cele masterate urmând ca acestea să fie generalizate. Se introduc itemi noi.
SD1: cum face x?/ x face…..
Itemi: maşină, maimuţă, câine (mac-mac, ihaha, beee, pu-pu, ui, ham, cucu)
8. Cântece cu completare
Ne oprim de fiecare dată acolo unde copilul trebuie să completeze cântecelul.
Itemi: Azi Grivei e mânios (ham), Vine goanga (papa), În pădurea cu alune (pu pu, oac oac , chiţ chiţ), un motan cât un pisoi (pam,pam), dacă vesel se trăieşte, bat din palme.
Facem programul de 4 ori pe şedinţă.
COMUNICARE
1. Alegeri
SD: ce vrei?
Îi sunt prezentate două jocuri, activităţi, recompense şi este lăsat să aleagă ce vrea să facă.
Atunci când în cadrul programului facem şi cererile, după ce verbalizează obiectul cerut îl lăsăm să se joace puţin, numărăm până la 3 şi apoi luăm recompensa.
Păstrăm SD-ul fix şi nu trecem mai departe până când nu are răspuns clar, independent.
2. Cereri
Se folosesc obiectele cu care îi place să se joace,

sau ce îi place să mănânce. Acestea sunt puse la vedere, atât în locuri accesibile şi locuri mai puţin accesibile. De fiecare dată când vrea să le ia sau indică să îi fie date, le ţinem 1-2 secunde în faţa lui şi aşteptăm să spună ceva. Atunci când nu răspunde îl promptam verbal. Pentru început acceptăm orice aproximare a cuvântului obiectului pe care îl cere.
Itemi: maşină, baloane, plastilină, bobo
Insistăm să folosească 2 cuvinte: vreau sau dă.

3. Răspuns la nume

SD: Gabi!
Itemi: faţă în faţă neocupat, faţă în faţă ocupat, la depărtare neocupat, la depărtare ocupat.
Este strigat şi promptat să facă contact vizual şi să spună Da.

4. Comunicare funcţională

Este promptat să spună "Gata" după terminarea activităţilor. "Bună" şi "pa" de fiecare dată când vine şi pleacă. "Hai" când trage să merga undeva şi "da" când cere ceva.
Să spună "ia" de fiecare dată când ne dă câte un obiect.
Itemi: gata, hai, bună, pa, da, ia, am terminat.

5. Întrebări sociale

SD: Cum te cheamă?
Câţi ani ai?
Cum mă cheamă pe mine?
Introducem itemi noi doar după ce masterează.

6. DA/NU

SD: vrei x?
Itemi: da.
Îl întrebăm doar despre recompensele alimentare şi promptul vine imediat pentru a nu avea ocazia să greşească.

DEZVOLTAREA JOCULUI

1. Joc simbolic

Se lucrează jocuri cu câte 2-3 secvenţe prin imitaţie, în paralel.
Itemi: bucătarul (pune morcovul în tigaie, tigaia pe aragaz, amestecă), tâmplarul (repară scaunul, mai întâi bate cu ciocanul, apoi taie cu fierăstrăul, foloseşte şurubelniţa), bebe/jucăria de pluş (îi dăm să mănânce, îi dăm să bea, o punem să doarmă)

2. Joc social

Se folosesc piuneze, incastre, constructive de cuburi, parcarea maşinuţelor.
Se urmăreşte să îşi aştepte rândul şi să accepte prezenţa altei persoane în jocul lui.

3. Jocul cu mingea

Itemi: dă şut, dă pase, aruncă la coş, răstoarnă popicele.

ABILITĂŢI PRACTICE

1. Pictat

Sesiunea de lucru să fie la masă şi de scurtă durată.
Se foloseşte dactilopictura.

2. Desen

SD1: scrie şi tu (imitaţie).
SD2: scrie x (instrucţie).
Itemi imitaţie: linie verticală, linie orizontală, cerc, balon, faţă.
Itemi instrucţii: cerc, linie, balon.
Lucrăm programul doar prin imitaţie pe foi individuale. Nu mai oferim prompt masiv.
Corectăm poziţia creionului în mână. Lucrăm programul de două ori pe şedinţă.

3. Colorat

Se încurajează mâzgălitul pe foaie/tablă.
Lucrăm programul de două ori pe şedinţă.
Corectăm poziţia creionului în mână.

COGNITIV

1. Puzzle

SD: Fă puzzle
Itemi: puzzle de 4 piese.
Generalizăm puzzle-urile pe care le folosim.

2. Conceptul de număr

SD1: numără (punem obiectele pe masă, le numărăm împreună, nu trebuie să imite după noi ci doar să facă mişcarea de a muta degetul pe obiecte. Deasupra şirului de obiecte punem două numere să aleagă care este cel corect)
SD2: potriveşte număr la cantitate şi cantitate la număr.
SD3: multe, puţine, doar una.
Itemi: 1-10.
Folosim diverse materiale, facem două sitting-uri diferite.

ÎN ÎNTREŢINERE

1. Potriviri culori, numere, imagini.
2. Receptiv numere
3. Potriviri obiecte nonidentice
4. Potriviri 3D la 2D şi invers
5. Incastru
6. Jocul cu plastilină

OBSERVAŢII

1. De fiecare dată când nu mai este atent îl punem să facă imitaţie gestuală.
2. Lucrăm listele de la imitaţie verbală cuvinte şi expresiv de două ori pe şedinţă.
3. Recreem acasă scenariile dificile pe care le întâlnim în parc cu maşinuţele. Lucrăm pentru a aştepta şi a se juca cu maşina lui şi noi cu a noastră.
4. Corectăm toate cererile şi afirmaţiile ce le face sub formă de întrebare.
5. Atenţie la ecolalie.
6. Poze pt acţiuni la persoana 1.

Aduce la cerere obiecte obişnuite din alte camera, antonime, pot să, afirmaţii positive, spune dacă e fata sau băiat, expresiv, receptive cărţi, ce lipseşte?, scaun din cuburi, mare, mic, sortează după formă, după două caracteristici, cauzalitate, da x nr de obiecte, toate, nici unul, nimic, limba, Barbie, gleznă, umăr, la fel/ diferit, asociere forma la obiect şi invers.

BIBLIOGRAFIE

Gherguţ, A., Sinteze de psihopedagogie specială, Editura Polirom, 2005
Stănică, I., Popă, M., Psihopedagogie specială, Editura Pro Humanitas – Bucureşti, 2001
Ionescu, M., Educaţia şi dinamica ei, Editura Tribuna învăţământului – Bucureşti, 1998

EXEMPLE DE BUNE PRACTICI ÎN ACTIVITĂŢILE DESFĂŞURATE CU PREŞCOLARII ÎN VEDEREA VALORIZĂRII POTENŢIALULUI CREATIV

Profesor înv. preşcolar ***Elisabeta Nicolae***
Profesor înv. preşcolar ***Maria Paula Negoi,***
Grădiniţa nr. 242, Sector 5 Bucureşti

Preşcolaritatea este "minutul de aur" al vieţii în care se pot forma copiilor abilităţi importante, de bază pentru: educaţie civică, istorie, cultură europeană, muzică, sport, limbi moderne, dar şi capacităţi de gândire şi comunicare necesare învăţării şcolare de mai târziu. Procesul formativ – educativ pe care îl desfăşoară în activitatea cu preşcolarii permite fiecărei educatoare să-şi valorifice propria experienţă didactică, originalitatea şi creativitatea prin realizarea activităţilor cu caracter integrat şi cu o abordare complexă a conţinuturilor.

Creativitatea este o formă superioară a activităţii umane, fiind un fenomen extrem de complex cu numeroase aspecte, faţade sau dimensiuni. Unii autori definesc creativitatea ca fiind aptitudinea sau capacitatea de a produce ceva nou şi de valoare. Pentru alţii creativitatea nu este aptitudine sau capacitate, ci un proces prin care se realizează produsul. Sunt unii autori pentru care creativitatea este orice rezolvare de probleme noi. Pentru alţii, pentru tot mai mulţi, creativitatea implică realizarea unui produs nou şi de valoare pentru societate. Într-un sens mai larg, creativitatea se referă şi la găsirea de soluţii, idei, probleme, metode care nu sunt noi pentru societate, dar la care s-a ajuns pe o cale independentă. Produsul este nou numai pentru copil. De exemplu rezolvarea unei probleme la Domeniul Ştiinţe se consideră că este creatoare dacă se realizează pe o cale independentă, chiar dacă modul de rezolvare nu este nou pentru ştiinţă. Se presupune că rezolvarea de probleme este creativă în măsura în care satisface una sau mai multe din următoarele criterii:

1. Produsul gândirii prezintă noutate şi valoare;
2. Gândirea este neconvenţională, în sensul că cere modificarea sau respingerea ideilor acceptate anterior ;
3. Gândirea implică motivaţie şi persistenţă ridicată;
4. Problema aşa cum a fost pusă iniţial fiind vagă şi incorect definită, o parte a sarcinii este însăşi formularea problemei.

Creativitate se poate numi şi capacitatea de a găsi probleme, de a le formula, de a inventa sau de a recunoaşte o problemă.
În grădiniţă aceste metode sunt aplicate la grupă în funcţie de nivelul de vârstă şi individual al copiiilor cu care lucrăm.

Trebuie să ţinem cont de toate dimeniunile principale ale creativităţii:
- Procesul de creaţie
- Produsul creat
- Personalitatea creatoare
- Mediul sau climatul social creative

După cum se ştie, vârsta preşcolară, este perioada care se caracterizează printr-un remarcabil potenţial creative care trebuie fructificat. Receptivitatea şi curiozitatea copilului, bogăţia imaginaţiei, tendinţa sa către nou, dorinţa sa de a realiza ceva constructiv, pot fi puse adecvat în valoare prin multiple elemente pozitive în stimularea creativităţii potrivit vârstei preşcolare.

Învăţarea reprezintă un ansamblu de acţiuni cu caracter planificat, sistematic, metodic, intensiv, organizate şi conduse de cadrul didactic, în scopul atingerii finalităţilor prevăzute în curriculum. In educaţia timpurie, învăţarea integrată semnifică modul în care cadrul didactic integrează conţinuturile mai multor domenii experienţiale, exploatând resursele din mai multe centre de activitate cu scopul atingerii mai multor obiective de referinţă.

În grădiniţă întreg procesul instructiv-educativ se realizează prin joc. Pentru a stimula creativitatea copiilor, folosim metode si materiale diverse, în concordanţă cu caracteristicile de vârstă şi individuale ale copiilor cu care lucrăm. Metodele utilizate în grădiniţă sunt atât clasice cât şi moderne. O metodă activă folosită în grădiniţă este jocul de rol, care solicită creativitate şi participare intensă, mobilizarea competenţelor şi a cunoştintelor anterioare şi, în egală măsură, improvizaţie. Jocul de rol este o strategie prin care copiii preşcolari imită personaje din poveşti sau acţiuni, de exemplu: *,,De-a bucătarii", ,,De-a doctorul", ,,La piaţă", ,,Scufiţa Roşie", ,,Capra cu trei iezi"*. Simularea constă în punerea n scenă a unor situaţii similar celor din viaţa reală, copiii şi păstrează atitudinile,

valorile şi nu joacă un personaj, ci interpretează o situaţie.

Experienţele de învăţare la care copilul participă pot fi comune tuturor copiilor din grupă sau pot fi diferenţiate, în funcţie de gradul de interes manifestat de aceştia, de particularităţile individuale ale fiecărui copil. Astfel, activităţile integrate se pot organiza prin alternarea tuturor formelor de învăţare, individual, în perechi, în microgrup sau cu întreaga grupă. Prin intermediul jocului,considerat element dominant al vârstei preşcolare, copilul poate dobândi noi cunoştinţe, îşi formează anumite priceperi şi deprinderi, dar are şi ocazia să aplice în situaţii concrete cunoştinţele învăţate, să interrelaţioneze cu colegii, să-şi formeze şi dezvolte abilităţi socio-afective, prin asumarea responsabilităţii şi rolurilor diferite în cadrul microgrupului din care face parte.

Jocul este cea mai eficientă formă de învăţare integrată datorită naturaleţei cu care copilul învaţă! Desfăşoară o activitate specifică în sensul identităţii personale, urmează cerinţele şi determinările de bază ale copilului. Realizează mişcări de motricitate grosieră şi fină, de coordonare oculo- motorie. Comunică, îşi îmbogăţesc şi exersează vocabularul, îşi dezvoltă limbajul. Rezolvă probleme de viaţă din mediul lor fizic şi social. Experimentează posibilităţi de adaptare, rezolvă probleme, creează soluţii. Prin joc preşcolarii exprimă sentimentele lor în simboluri, îşi dezvoltă astfel gândirea abstractă, comunică cu sine, cu ceilalţi, îşi exprimă sentimente, reacţionează afectiv, recepţionează şi învaţă să recunoască sentimentele celorlalţi,

Jocul ne permite să urmărim copilul sub toate aspectele dezvoltării sale, în întreaga sa complexitate: cognitiv, motor, afectiv, social, moral.

Atât acţiunile cât şi raportările preferenţial ale copiilor nu au desigur numai direcţii artistice, ci mii şi mii de alte direcţii. La fel şi creativitatea pe care ele o provoacă. Datoria psihologului este să le descopere, să le inventarieze şi să-i catalogheze pe copii n funcţie de ele, iar datoria pedagogului este să găsească şi alte modalităţi decât cele clasice alte desenului, muzicii, recitărilor, modelajului, şi a altor câteva care, din păcate prea puţine s-au adăugat pe parcursul modernizării practicilor pedagogice, să inventeze jocuri, activităţi, forme de stimulare şi de atragere a interesului copiilor care să poate valorifica tocmai ce are mai caracteristic preşcolarul ca vocaţie, deoarece numai prin dezvoltarea armonioasă a creativităţii fiecărei persoane se asigură respectarea ritmului maxim de dezvoltare socială. Pe parcursul procesului de formare a copilului se pot ivi numeroşi factori de ambianţă care pot stimula sau inhiba dezvoltarea calităţilor creatoare ale personalităţii. Din unele cercetări existente privind influenţa familiei, rezultă că dezvoltarea personalităţii creatoare este favorizată de o afecţiune moderată a părinţilor faţă de copii, combinată cu încurajarea independenţei lor intelectuale şi cu crearea de ocazii care să favorizeze dezvoltarea intereselor şi aptitudinilor pentru diferite domenii de activitate. Fie că este vorba de familie sau de mediul educaţional, printre condiţiile care facilitează dezvoltarea conduitei creatoare se pot enumera: limitarea constrângerii şi a factorilor care produc frustrare, încurajarea comunicării, a acceptării unui risc rezonabil. În grădiniţă sunt unele condiţii şi situaţii specifice care pot duce la dezvoltarea spiritului investigativ, a gândirii divergente, a atitudinii creative. Astfel de condiţii şi situaţii pot fi : încurajarea preşcolarilor să pună întrebări, să fie active prin operare cu idei şi obiecte, să discute şi să dezbată, să facă critici constructive, să folosească tehnici noi. Apariţia unei idei noi, creatoare nu este un proces simplu şi facil. Ea trebuie să nvingă numeroase bariere înainte de a fi realizată n practică. În concluzie toate activităţile desfăşurate de copii n grădiniţă conduc spre stimularea şi educarea creativităţii lor, acest lucru nu ar fi posibil fără o bună pregătire a educatoarei.

BIBLIOGRAFIE :

1. Aplicarea noului curriculum pentru educaţie timpurie – o provocare?, coordonator – Laurenţia Ciulea, Editura Diana, 2009;

2. Curriculum pentru învăţământul preşcolar (3-6/7 ani) 2008

3. Educaţia timpurie – ghid metodic pentru aplicarea curriculumului preşcolar, Adina Glava, Maria Pocol, Lolica-Lenuţa Tătaru, Editura Paralela 45, 2009;

4. Tradiţional şi modern în învăţământul preşcolar- O metodică a activităţilor instructiv-educative .Monica Lespezeanu,2007

5. Scrisoare metodica 2015-2016

CREATIVITATE, POVESTE ȘI EMOȚIE LA VÂRSTA PRESCOLARĂ

Profesor consilier școlar : ***Pătraşcu Petronela***
CMBRAE/Şcoala Gimnazială " Alexandru Costescu ", Şcoala Gimnazială Nr 183 şi Şcoala Gimnazială Nr 184

Stimularea creativităţii în mediul educaţional se poate face prin amenajarea claselor pentru activitatea pe grupe; stimularea autoevaluării elevilor; determinarea limiteor de comportament, ulterior acestea trebuiesc lărgite; adoptarea unor atitudini şi stiluri creative de predare; arătarea elevilor că învăţarea este importantă şi plăcută; acordarea de autonomie elevilor, exploatarea intereselor elevilor; aprecierea de raspunsuri creative . Este nevoie din partea profesorilor de siguranţă pentru a face faţă unor evenimente neprevazute de improvizaţie şi, de asemenea trebuie să recunoască atunci cand o idee nu a fost chiar aşa bună. Profesorii creativi sunt întotdeauna dornici să experimenteze şi recunosc că trebuie să înveţe din greseli .

Este uluitor cât de mulţi oameni creativi celebri au detestat şcoala ori s-au descurcat foarte slab în perioada de şcolarizare - scrie T.M. Amabile. Şcoala poate fi plicticoasă pentru un elev cu interese intrinseci foarte mari şi cu deprinderi creative de nivel înalt, cu capacitatea de a privi altfel lucrurile.Predarea pentru dezvoltarea creativităţii poate necesita o perioada mai lungă de timp , o planificare a metodelor de a genera şi dezvolta idei şi de o evaluare a rezultatelor obţinute.

Copiii care pot genera mai multe soluții la o problemă și mai multe soluții originale ar trebui să fie mai bine pregătiți pentru rezolvarea problemelor în situații de suferință. Un copil creator va fi capabil să se gândească la mai multe răspunsuri, comportamente sau activități pe care le-ar putea folosi pentru a-și trata mai bine emoțiile când este necesar.

Multe dintre problemele de comportament se datorează absentei reglării emoționale . Reglarea emoționala este asociata cu o competență socială sporită , operaționalizată prin comportament adecvat din punct de vedere social , popularitate și puține probleme de comportament sau comportament agresiv.

Copiii își manifestă din plin creativitatea în activitățile pe care le abordează . Interesul, curiozitatea , spontaneitatea, tendința de a îmbina realul cu fantasticul ,deschiderea la nou, toate aceste ingrediente se manifesta la varsta creativității .

Contrar părerii larg raspandite că ne folosim creativitatea mai mult în artă , se pare ca de cele mai multe ori apelam la aceasta atunci cand trebuie să rezolvam o problemă. Avem nevoie de creativitate mai ales în situatiile ambigue, incerte, în care nu există o soluție ușor de găsit, ci trebuie să descoperim singuri ce e cel mai bine să facem. În aceste situații este important să ne putem gândi la un numar cât mai mare de idei, din care să le putem selecta pe cele mai potrivite și să le judecăm critic înainte de a le pune în practică

Creativitatea este esenţială pentru menținerea unui tonus psihologic pozitiv și pentru facilitarea adaptării copiilor în contexte diferite. "În cazul în care individul reușește să-și modifice punctul de vedere asupra lumii și să-l reorienteze activitatea sa este un lucru nou: un nou mod de acțiune, care ar putea fi stabilizat și transformat în sine pentru a deveni o rutină ne-reflectată ".Kern (2003). Creativitatea ne implică în descoperirea constantă a unor

metode noi și îmbunătățite de a face lucruri, înseamnă a provoca abordări bine încercate și tradiționale și de a face față conflictelor și schimbărilor .

Poveştile ,jocurile de rol reprezintă un context potrivit pentru învaţarea rezolvării de probleme de către prescolari .

Poveştile sunt o sursă de situaţii problemă care pot fi soluţionate în mod creativ împreună cu elevii. Un bun exemplu ar putea fi oferirea unei soluţii pentru o situaţie din poveste : ,,Albă ca Zapada "nu se lasă pacălită de mama vitregă şi nu gustă din mărul otrăvit , ,,Scufiţa Roşie " nu se lasă pacalită de lup şi îi spune acestuia că se duce la bunicuţa dar îi dă adresa vanătorului . O alta variantă ar putea fi : vânătorul din ,, Scufiţa Roşie " o sună pe bunicuţa pe telefonul mobil pentru a o preveni de vizita posibilă a lupului întrucât acesta a văzut pe o cameră de supraveghere din pădure întâlnirea şi discuţia acestora" ,iezii din povestea ,,Capra cu trei iezi " îl vede pe lup pe camera de supraveghere din exteriorul cladirii și nu-i permite acestuia să intre în casă, etc.

Putem folosi poveştile pentru a învaţa copii să anticipeze actiunile personajelor din poveşti. Acesta este un antrenament foarte bun pentru identificarea consecintelor anumitor comportamente, fiind în acelaşi timp un exercitiu pentru dezvoltarea teoriei minţii . ,, Prin creativitate se înţelege, de obicei, capacitatea gândirii umane de a găsi soluţii noi, de a da naştere unor idei sau unor lucruri necunoscute anterior cel puţin pentru individ" sustinea , P. Popescu-Neveanu, (1970). De exemplu am putea intreba elevii .,, Ce credeţi că va face Făt- Frumos ? …. Haideţi să vedem dacă este aşa. "

Putem folosi poveştile pentru a dezvolta capacitatea copiilor de a privi o problemă din mai multe perspective prin prizma emotiilor : ,, La ce crezi că s-a gândit personajul ,,Cenuşăreasa " atunci când surorile acesteia au plecat la bal fară ea ? ", ,, La ce crezi că s-a gândit fata cea mică din Sarea în bucate atunci cand tatăl ei a alungat-o de acasa ?" ,, La ce crezi că s-a gandit Harap Alb atunci când a fost învins de Spân prin şiretlic ?, ,,Cum s-a simţit el ?" , ,, Tu cum te-ai fi simţit daca ai fi fost în locul lui ?" Dezvoltând abilitatea de a privi o problemă din mai multe perspective ajutam elevi să-şi dezvolte imaginaţia creatoare prin găsirea unor soluţii pentru rezolvarea de probleme în mod adecvat , îi ajutăm să-şi dezvolte empatia , capacitatea de a anticipa posibile evenimente pozitive sau negative , crearea de situaţii conflictuale în colectiv . Conştientizarea faptului că vor întâlni în viaţă multe situaţii asemanatoare şi că ar trebui să fie pregătiţi să le combată în mod creativ.Jocurile de rol îi pregateşte pe elevi să gestioneze adecvat aceste probleme şi în realitate . Prin joc, copilul are posibilitatea de a-și spori cunoaşterea de sine, de a-şi statornici relaţia dintre el şi mediul înconjurător. Jocul este activitatea fundamentală a copilului, o expresie a activităţii efectuate spontan, din plăcere, încărcată de satisfacţii.

Bibliografie:

Morris ,Wayne.(2006), Creativity-Its Place in Education, Future Edge Ltd., New Zealand

Rosca, Al.(1981), Creativitatea generală şi specifică , Ed. Academiei, Bucureşti.

Russ, S. W., & Fiorelli, J. A. (2010). Developmental Approaches to creativity. In J. C.Kaufman & R. J. Sternberg (Eds.), Cambridge handbooks in psychology. The Cambridge handbook of creativity (pp. 233–249). Cambridge, Cambridge University Pres, New York

Stoica-Constantin, Ana.(2004) "Creativitatea pentru studenţi şi profesori", Institutul European, Iaşi.

PARTENERIATUL GRĂDINIŢĂ – FAMILIE

Prof. pt. Înv. Presc. ***Penciu Gabriela***; *Prof. pt. Înv. Presc.* ***Raicu Sorina Ioana***
Grădiniţa Nr. 252, Sector 1

În actul de educare a copilului preşcolar, o componentă importantă constituie procesul informativ-educativ la care contribuie familia şi grădiniţa.

Familia este factorul educativ prioritar, întrucât educaţia începe din familie, aceasta fiind modelul pe care copilul îl imită şi-l urmează. În familie copilul îşi face pregătirea pentru viaţă. Contribuţia familiei este cu atât mai mare cu cât copilul este mai mic şi scade pe măsură ce etapele de creştere înaintează pe treptele superioare ontogenezei.

Familia oferă mediul în care copilul se naşte, trăieşte primii ani ai vieţii, se dezvoltă şi se formează pentru viaţă. Aceasta reprezintă primul instrument de reglare a interacţiunilor dintre copil şi mediul social. Are rolul central în asigurarea condiţiilor necesare trecerii prin stadiile de dezvoltare ale copilăriei, condiţii ce stau la baza structurării personalităţii individului. În relaţiile sale cu mama, cu tata şi cu fraţii, copilul se integrează în relaţiile sociale, se apropie de societate, îşi cunoaşte valorile şi începe să-şi formeze imaginea de sine.

Mediul în care copilul se naşte, trăieşte primii ani ai vieţii, se dezvoltă şi se formează pentru viaţa îl oferă familia. Astfel, familia are rolul central în asigurarea condiţiilor necesare trecerii prin stadiile de dezvoltare ale copilăriei, condiţii ce stau la baza structurării personalităţii individului. Apariţia unei persoane micuţe în orice familie, care la început este complet dependentă de adulţi şi îşi inspiră tandreţe aduce cu ea un enorm sens al responsabilităţii, privind modul în care să o îngrijeşti şi să o educi. Părinţii sunt primii educatori deoarece ei sunt primii cu care copilul interacţionează constant încă din prima zi a vieţii; familia este modelul pe care copilul îl imită. Totodată, modul de viaţă al familiei este principalul reper în viaţă al copilului. Comunicarea intrafamilială influenţează decisiv dezvoltarea psihofizică a copilului, formarea personalităţii lui.

Copiii îşi observă proprii părinţi cum acţionează în rolul de părinţi. Primele deprinderi de viaţă sănătoasă ale copilului sunt dezvoltate în familie (deprinderi igienice, de alimentaţie sănătoasă), acestea constituind suportul dezvoltării ulterioare şi îşi pun amprenta asupra întregii personalităţi.

Tot în familie, copilul îşi însuşeşte limbajul. Volumul, calitatea vocabularului, corectitudinea exprimării depinde de modelele oferite de părinţi, de felul în care aceştia interacţionează şi îi solicită pe copii. În familie se formează cele mai importante deprinderi de comportament: respectul, politeţea, cinstea, sinceritatea, ordinea, răbdarea etc. În realizarea acestor sarcini, modelul parental ajută cel mai mult, părinţii oferind copilului exemple de comportamente în diferite contexte.

De la părinţi, cei mici vor învăţa să aprecieze ce este bine şi ce este rău, ce este drept şi ce este nedrept, ce este frumos şi ce este urât în comportamente. Ei sunt primele modele pentru modul în care să acţioneze ulterior ca părinţi.

La vârsta preşcolară un factor educativ important este grădiniţa, care desfăşoară un amplu proces instructiv-educativ şi are cadre cu pregătire profesională corespunzătoare, ce aplică metode şi procedee pedagogice consacrate.

Educatoarea grupei trebuie să cunoască specificul fiecărui stadiu de dezvoltare a copilului, disponibilităţile intelectuale precum şi particularităţile lui comportamentale şi caracteriale. Ea se preocupă de socializarea preşcolarului prin integrarea lui în mediul grădiniţei, oferindu-i prilejul să cunoască mediul înconjurător, organizând vizite în împrejurimile grădiniţei, în cartier, în oraş, la şcoală, la locul de muncă al părinţilor etc. Treptat, cu multă răbdare, educatoarea este cea care cultivă încrederea în propriile posibilităţi ale copiilor, integrând în jocuri şi activităţi copiii timizi, efectuând munca suplimentară individualizată cu copiii cu deficienţe verbale, folosind jocul şi jucăriile existente pentru a-i apropia de acestea.

Grădiniţei îi revine rolul de partener în relaţiile ei cu familia iar acest rol derivă din faptul că este un serviciu specializat, cu cadre pregătite pentru realizarea sarcinilor educaţiei copiilor cu vârste cuprinse între 3-6/7 ani.

Există două dimensiuni principale ale implicării reciproce a instituţiei de învăţământ şi familiei în favoarea copilului:

- dimensiunea relaţiei copil - părinte şi dimensiunea relaţiei grădiniţă – familie.

Dimensiunea relaţiei copil - părinte vizează controlul frecvenţei, al rezultatelor şcolare, îndeplinirea sarcinilor şi susţinerea spirituală şi materială a activităţii didactice a copilului. Cealaltă dimensiune se referă la alegerea unităţii de învăţământ, la contactele directe ale părinţilor cu cadrele didactice. Aceste contacte pot fi întâlniri colective dintre cadrele didactice şi asociaţiile părinţilor, reuniunile de informare a părinţilor cu privire la diferite conţinuturi şi metode şcolare.

Relaţia grădiniţă – familie nu se poate constitui fără asigurarea unei condiţii de bază, fundamentală: cunoaşterea familiei de către educatoare, a caracteristicilor şi potenţialului ei educativ. Educatoarea trebuie să cunoască mai multe aspecte ale vieţii de familie, deoarece aceasta o ajută în cunoaşterea şi înţelegerea copiilor cu vârste cuprinse între 3-6/7 ani.

Grădiniţa nu poate face minuni, iar educaţia dată în aceasta instituţie nu va avea rezultate bune, dacă nu se va sprijini şi nu va colabora cu familiile copiilor. Nu putem educa în mod just un copil fără a-l observa atent, fără a-l studia, fără a-i înţelege personalitatea.

Căldura raporturilor dintre părinţi şi educatoare, încrederea şi respectul reciproc se stabilesc prin schimbul de informaţii - pentru care trebuie să găsim întotdeauna timpul necesar. Astfel, educatoarea poate ajuta familia în cel mai simplu şi natural mod să urmeze calea justă în raporturile cu copilul său, să prevină îndepărtarea lui sufletească, să înlăture eventualele carenţe educative. Complexitatea problemelor lumii contemporane cere deschiderea şi flexibilizarea raporturilor în parteneriatul educaţional. Implicarea, ca agenţi ai educaţiei, a diferitelor instituţii şi persoane din comunitate dezvoltă în prezent o imagine complexă şi dinamică a influenţelor educaţionale.

Grădiniţa, fiind puntea de legătură cu familia, are şi menirea de a asigura părinţilor asistenţă de specialitate, informându-i asupra etapelor de evoluţie a copiilor şi venind în sprijinul celor ce întâmpină dificultăţi în înţelegerea rolului de părinţi şi în îndeplinirea cu succes a educării copiilor.

Ocaziile de a discuta cu părinţii pentru a găsi împreună soluţii problemelor cu care se confruntă copilul

trebuie căutate chiar şi atunci când ele nu se oferă cu uşurinţă. În general ele sunt prilejuite de acele momente în care copilul este introdus ori este extras din programul grădiniţei. Altfel spus, cele mai frecvente ocazii pe care le are educatoarea de a comunica cu părinţii sunt: când părinţii aduc copiii la grădiniţă; la sfârşitul programului, când părinţii îşi iau copiii de la grădiniţă; cu prilejul diferitelor evenimente festive ce se organizează la nivelul grădiniţei: sărbători diverse, festivităţi de început de ciclu ori la sfârşit de ciclu preşcolar; vizite la domiciliu, lectorate cu părinţii, consultaţii pedagogice.

Cu cât cunoaştem mai bine familiile copiilor, cu atât mai eficient va fi parteneriatul cu ele. Cu cât părinţii vor cunoaşte mai bine programul educaţional, cu atât va fi mai coerentă influenţa ambilor factori educaţionali şi a ambelor medii educaţionale. Cu cât colaborarea dintre educator şi părinţi este mai strânsă cu atât mai bine ambii actori vor cunoaşte mai bine copilul.

Dialogul educatoare-părinte se poate organiza, fie individual prin consultaţii, cu fiecare familie, fie în adunările organizate cu părinţii; se informează reciproc, ceea ce contribuie atât la buna desfăşurare a procesului educaţional din grădiniţă, cat şi la o buna educaţie în familie. Dar, dialogul deschis bazat pe încrederea reciprocă cere timp pentru a fi clădit.

Participarea părinţilor la activităţi ale grupei reprezintă un alt prilej de cunoaştere a părinţilor, dar şi un mod prin care aceştia sunt familiarizaţi cu programul grupei, cu conţinutul şi metodele didactice, cu materialele didactice şi mijloacele necesare desfăşurării activităţilor, cu modul de comunicare şi abordare a situaţiilor problematice, cu semnificaţia respectului faţă de copil. Relaţia părinte-educatoare astfel contribuie la constituirea unor relaţii pozitive între familiegrădiniţă, la o coerenţă a practicilor educaţionale şi a cerinţelor referitoare la copil.

Parteneriatul grădiniţă-familie se poate realiza şi prin întâlnirile formale cu toţi părinţii desfăşurate în cadrul formal al negocierilor dintre administrarea grădiniţelor şi asociaţia părinţilor. În cadrul acestor întâlniri părinţii trebuie implicaţi în luarea unor decizii menite să asigure securitatea copiilor, stabilirea meniului zilnic corespunzător pentru menţinerea sănătoasă a copilului.

Conceptul de parteneriat educaţional constituie o atitudine în câmpul educaţional, şi presupune colaborare, cooperare, comunicare eficienta, acces egal, acceptarea diferenţelor şi interacţiuni îndreptate în scopul optimizării rezultatelor educaţiei.

Obiectivele parteneriatelor educaţionale sunt:
- să asigure coerenţa politicilor şi strategiilor de menţinere a educaţiei ca sector prioritar ;
- să consolideze cadrul instituţional şi legislativ al dezvoltării umane ;
- să asigure instrumente instituţiilor şcolare necesare în dezvoltarea programelor specifice;
- să implice comunitatea în asigurarea calităţii educaţiei;
- să asigure colaborarea şcolii cu beneficiarii în sensul realizării echităţii, a egalităţii de şanse;
- să elaboreze programe comune, menite să faciliteze integrarea socio-profesionale a absolvenţilor;
- să confirme şi să întărească rolul unităţilor de învăţământ în viaţa comunităţii;
- să asigure articularea programelor europene şi internaţionale care determină măsuri de inovare şi de dezvoltare la nivel local, judeţean sau regional;
- să asigure, în cooperare cu mass-media, informarea corectă şi completă a beneficiarilor şi publicului în ceea ce priveşte impactul social al programelor şi măsurilor din domeniul educaţional.

Grădiniţa reprezintă un sprijin pentru comunitate şi nu doar un loc în care copiii îşi însuşesc cunoştinţe. Atunci când părinţii,copiii şi ceilalţi membri ai comunităţii se consideră parteneri în educaţie , se creează o comunitate de suport care începe să funcţioneze. Din acest motiv, parteneriatele trebuie văzute ca o componentă esenţială şi necesară în organizarea grădiniţei şi a grupei de preşcolari . Pentru realizarea unui parteneriat trebuie stabilite câteva forme de relaţionare necesare. Astfel,trebuie respectate cele patru condiţii de realizare ale acestui proces: comunicare,coordonare,cooperare şi în final,parteneriat.

În ceea ce priveşte relaţia dintre grădiniţă şi părinţi cele mai frecvente forme de organizare a acestei relaţii sunt:
- Şedinţele cu părinţii
- Discuţii individuale între cadrele didactice şi părinţi
- Organizarea unor întâlniri cu părinţii
- Implicarea părinţilor în manifestări culturale ale şcolii şi activităţi recreative;
- Voluntariatul
- Asociaţiile de părinţi

Există câteva tipuri de implicare a familiei care ne pot ajuta să creăm parteneriate eficiente cu painţii,comunitatea,pentru a spori eficienţa procesului educativ.

1. Părinţii pot primi ajutor pentru a crea medii familiale care să sprijine experienţele de învăţare ale copiilor prin modalităţi diverse, printre care: oferirea de informaţii despre organizarea spaţiului de acasă al copilului pentru a-i sprijini învăţarea,dar şi jocul,sprijinirea în înţelegerea unei relaţii cu dublu sens, între familie şi grădiniţă.
2. Comunicarea cu părinţii este recunoscută drept esenţială, iar stabilirea unui canal de comunicare cu două sensuri despre progresul copiilor se poate realiza prin: organizarea consultaţiilor individuale ritmice cu părinţii, dar şi prin realizarea unor dosare/ portofolii în care să se prezinte activitatea copiilor care vor fi trimise acasă spre consultare.

În urma derulării acestor parteneriate, ca urmare a studiului individual se impun câteva recomandări atât pentru cadrele didactice cât şi pentru părinţi.

Recomandările pentru părinţi ar fi urmatoarele:
- să le prezinte copiilor grădiniţa ca un loc unde se pot juca cu alţi copii, unde pot învăţa lucruri interesante;
- să ceară sfatul cadrelor didactice;
- să participe la evenimentele din grădiniţă (serbări,şedinţe,voluntariat,etc);
- să ceară educatoarelor informaţii despre copil şi să ofere informaţii despre acesta;
- să dorească să participe la luarea unor decizii cât mai bune pentru grădiniţă,etc

Bibliografie:

1. Băran, Adina, (2004), Parteneriat în educaţie: familie – şcoală – comunitate, Editura Aramis Print, Bucureşti
2. Bunescu, G., Alecu, G., Badea, D., (1997), Educaţia părinţilor. Strategii şi programe, Editura Didactică şi Pedagogică, Bucureşti
3. Dumitrana, Magdalena, (2000), Copilul, familia şi grădiniţa, Editura Compania, Bucureşti
4. Dumitrana, Magdalena, (2011), Cum creşte un pui de om, Editura Compania, Bucureşti
5. Mateiaş, Alexandra, (2003), Copiii preşcolari, educatoarele şi părinţii, Ghid de parteneriat şi consiliere, Editura Didactică şi Pedagogică, Bucureşti
6. Vrăşmaş, Ecaterina Adina, (2002), Consilierea şi educaţia părinţilor, Editura Aramis, Bucureşti

CENTRE DE ACTIVITATE (ALA1)

*Prof. înv. primar şi preşcolar **Petre Ileana***
Grădiniţa nr. 72, Bucureşti

Activitatea de bază a copilăriei este jocul. Copiii se joacă aproape tot timpul. Aceasta conferă conduitei lor multă flexibilitate şi creativitate.

Copilul care se joacă tot timpul consumă multă energie. Dar acest consum de energie se produce şi în desfăşurarea altor forme de activităţi (învăţătură, muncă), fără ca aceste activităţi să se identifice cu jocul. De altfel, se joacă şi copiii convalescenţi deşi nu dispun de surplus de energie. Munca în echipă, colaborarea în realizarea activităţilor artistico–plastice sau practic–aplicative sunt foarte importante în formarea de comportamente la preşcolari, în dezvoltarea creativităţii, a simţului practic, estetic, în stimularea motivaţiei şi dorinţei de a finaliza o lucrare, dezvoltând și îmbogățind în același timp vocabularul.

Jocurile și activitățile alese, în special jocul cu rol, dau posibilitatea de manifestare şi exprimare liberă copiilor, contribuind în mare măsură la formarea de comportamente, la sprijinirea acestora în propria dezvoltare.

În actvităţile de dimineață, am organizat trei centre cu scopul:
- Cultivarea sociabilității copiilor, a intereselor și deprinderilor de cooperare cu partenerii de joc, a intercomunicării libere și civilizate între copii în timpul jocului

BIBLIOTECĂ: „Album cu animale"
Copiii care vor lucra la acest centru, vor formula propoziții cu animalul ales și vor desena tot atâtea buline câte silabe are cuvântul de pe imagine.

ARTĂ: „Animalele pădurii"
a. Copiii care vor lucra la acest centru vor avea de lipit pe silueta animalului, blana lui din ace de brad..
b. Copiii care vor lucra cu cocă, vor modela animalul dorit.

CONSTRUCȚII: „Gard pentru țarcul animalelor"
Copiii care vor să lucreze la acest centru vor construi un gard din bețișoare colorate pe suport de plastilină pentru animale.
Copiii își aleg centrul în care se vor juca.
Se fac câteva exerciții de încălzire a mușchilor mici ai mâinilor.
Pe parcursul activității voi asigura condițiile optime, urmărind modul cum interacționează și cum lucrează.

Voi avea grijă ca toți copiii să treacă pe rând, dacă vor pe la toate centrele existente.

La sfârșitul activității, copiii au realizat un țarc cu animale modelate din cocă, albume cu animale domestice și sălbatice și îmagini cu animale din ace de brad. Fiecare copil după ce și-a terminat lucrarea a trecut la următorul centru ales pentru a face ală lucrare cu alte materiale.

Am observat, că aceste centre de activitate sporesc interesul de cunoaștere al copiilor și eficiența prin captarea atenției lor. Își dezvoltă emoțional oferind ocazii de comunicare, exprimare cu cuvinte și fără cuvinte, asigură o cale de expresie a sentimentelor, de putere

Bibliografie:

1. Revista Învățământul Preșcolar-București, nr. 1-2/2002

PARTENERIATUL GRĂDINIŢĂ-FAMILIE

Autor: ***Popescu Virginia***
Grădiniţa nr. 229,Sector 6, Bucureşti

Activitatea educativă din grădiniţă nu poate fi izolată, separată de alte influenţe educative ce se exercită asupra copilului şi mai ales, de cea din familie. Educaţia trebuie să se manifeste permanent ca o acţiune coerentă, complexă şi unitară a grădiniţei şi familiei.

La intrarea în grădiniţă, părinţii sunt cei care deţin toate informaţiile legate de copil: stare de sănătate, obiceiuri alimentare, particularităţi de învăţare, mod de comportare, probleme în dezvoltare etc. În acelaşi timp, grădiniţa, ca prima instituţie care se conduce după principii şi metode ştiinţifice, deţine mijloace specifice pentru valorificarea potenţialului fizic şi psihic al fiecărui copil. Îmbinarea în parteneriat a informaţiilor deţinute de părinţi cu cele ale grădiniţei trebuie să fie în beneficiul copilului.

Termenul de *parteneriat* presupune realizarea unei alianţe pentru atingerea unor obiective comune. Pentru ca parteneriatul să funcţioneze este nevoie de respect, încredere reciproca, consens cu privire la scopurile acţiunii şi strategiilor de atingere a acestora şi de asumarea în comun a drepturilor şi responsabilităţilor.

Parteneriatul dintre grădiniţă şi familie reprezintă o primă experienţă relaţională şi de colaborare a părinţilor cu persoanele profesioniste în domeniul educaţiei. Cei mai multi părinţi manifesta deschidere, dorinţa de a colabora cu personalul grădiniţei, dar se poate întâmpla ca realizarea unui parteneriat să fie împiedicată de atitudini necorespunzătoare ale fiecăruia dintre cei implicaţi.

Procesul de integrare în societate începe în familia din timpul copilăriei mici, când intervin primele contacte sociale şi experienţe de viaţa (socializarea primară sau socializare de bază), şi continuă de-a lungul vieţii omului, odată cu dobândirea unor statusuri si roluri succesive (socializare continuă sau secundară).

Preşcolaritatea este perioada formării iniţiale a personalităţii, perioada apariţiei primelor relaţii şi atitudini ce constituie un nivel superior de organizare a vieţii psihice a copilului. În locul dependenţe icopilului de impresiile externe, înlocul instabilităţii şi fluctuaţiei emoţionale, în preşcolaritatevom întâlni detaşarea, desprinderea copilului de câmpul perceptiv, o mai mare organizare şi stabilizare a comportamentelor, fapt posibil datorită modificărilor esenţiale care se produc în structura activităţii psihice.

Parteneriatul grădiniţă-familie se referă la construirea unor relaţii positive între familie şi grădiniţa, la o unificare a sistemului de valori care poate avea un efect benefic asupra copiilor, atunci când aceştia văd educatoarea sfătuindu-se cu părinţii. Toţi părinţii au nevoie de informaţii de bază referitoare la copiii lor. Ei trebuie informaţi despre scopul de bază al programului educativ la care participă copiiilor şi trebuie implicaţi în luarea deciziilor. Părinţii trebuie să fie la curent cu progresele copilului lor, dar şi cu percepţia pe care o are grădiniţa despre calităţile şi problemele copilului. Educatoarea va sugera acestora modul în care îşi pot ajuta copiii acasă, căci sunt părinţi care oferă copiilor sprijin suplimentar în învăţare. Consultaţiile cu părinţii sunt întâlniri stabilite de cadrele didactice, medicale sau de consilierul şcolar şi de părinţi, de comun acord, în care se discută individual (sau cu familia) despre copil, despre situaţii speciale (probleme comportamentale, probleme de sănătate, situaţii conflictuale cu colegii, tehnici de lucru cu copiii cu CES etc.) Această formă de colaborare este importantă, individualizată, în relaţia grădiniţei cu familia şi priveşte global copilul, iar procesul educaţional ca pe un continuum pe care copilul îl parcurge, în egală măsură, la grădiniţă şi acasă. Aceste întâlniri au un rol important pentru cunoaşterea copilului, comunicare, susţinerea învăţării şi solutionarea de conflicte.

Vizitele periodice la domiciliu permit comunicarea dintre educatoare şi părinţi într-un cadru mai puţin formal, care-l poate face pe părinte să se simtă mai în largul său. Scopul acestor vizite este întărirea legaturii cu familia, cunoaşterea particularităţilor acesteia (cultura, modul de interacţionare dintre membrii familiei, aptitudinile acestora etc.). Prin intermediul acestor vizite trebuie să le arătăm părinţilor ca ei şi copiii lor sunt importanţi pentru noi şi că le acordăm atenţia cuvenită. Vizitele trebuie făcute numai cu acordul părinţilor şi nu trebuie percepute de aceştia ca fiind intruzive.

Ateliere de lucru cu părinţii sunt activităţi pe teme de interes pentru părinţi, care se desfăşoară la iniţiativa educatoarei, a personalului medical al grădiniţei sau a consilierului şcolar. Atelierele presupun implicarea activă şi directă a adulţilor şi au ca scop formarea şi dezvoltarea competentelor parentale ale acestora. Ele pot fi organizate sub forma de jocuri, joc de rol, activităţi pe centre etc. Alături de părinţi, pot participa şi copii. Este important ca grupurile constituite să nu depaşească 20 de personae şi ca participarea să fie la libera alegere a adulţilor, întrucat astfel de activităţi necesita multă disponibilitate.

În cadrul activităţilor de la grupa părintele poate participa ca simple observator sau se poate implica în activitate alături de educator. Dacă doreşte ca părintele să participe activ, este bine ca educatorul să precizeze activităţile pe care să le desfăşoare, în funcţie de aptitudinile şi interésele acestuia. De exemplu, un părinte poate citi copiilor o poveste, îi poate învăţa un cântec, un dans sau un joc. Implicându-se activ, părintele va putea observa felul în care decurge o zi în grădiniţă: ce activităţi se desfaşoară, ce metode sunt folosite de catre educator, care sunt materialele utilizate şi, mai ales, îsi poate observa copilul în grupul de colegi, cunoaşte progresele lui şi cum ar trebui sprijinit acasă. Dacă părinţii sunt implicaţi în activităţile copiilor, educatorii pot observa în mod direct, felul în care aceştia motivează.

Ca voluntari,părinţii îşi pot folosi cunoştinţele şi abilităţile pentru sprijinirea grădiniţei în asigurarea condiţiilor optime de desfăşurare a activităţilor educative precum şi în elaborarea unor direcţii de organizare şi sprijin financiar al grădiniţei.

Parteneriatul, asigurarea coerenţei influenţelor educative şi ale tuturor factorilor care acţionează asupra copiilor este un deziderat major şi trebuie să se realizeze. Problemele pe care le implică acest domeniu sunt multiple. Copiii care vin în grădiniţă pot avea dificultăţi de adaptare, atât în sensul socializării, cât şi din punct de vedere intelectual, estetic, fizic. Cauzele acestora se pot identifica de către educatoare, împreună cu părinţii. Atât părinţii copiilor cu dificultăţi, cât şi ai celor cu dezvoltare firească, este bine să fie consultaţi pentru a stabili programe educative, în care să se implice şi familia.

Parteneriatul dintre grădiniţă şi familie cunoaşte numeroase forme în care activitatea propusă conduce la creşterea şi educarea copilului prin armonizarea celor doi factori educativi: şedinţe cu părinţii – în care sunt prezentate principalele aspecte ale activităţii grădiniţei; mese rotunde; propaganda vizuală – afişarea diverselor material pe teme de educaţie, în special material ce arată activitatea copiilor; vizitarea grădiniţei de către părinţi; participarea la activităţi, plimbări, excursii, alături de copiii lor, serbări.

Grădiniţa nu poate face minuni, iar educaţia dată în această instituţie nu va avea rezultate bune, dacă nu se va sprijini şi nu va colabora cu familiile copiilor.

În concluzie, putem spune că reuşita privind devenirea umană a copilului depinde de o bună colaborare dintre cei doi factori educaţionali de bază: grădiniţa şi familia. De aceea, în cadrul acestui parteneriat dorim să descoperim cheia unităţii de acţiune ce deschide porţile succesului educaţional.

Bibliografie:

1. Revista învăţământul preşcolar şi primar ½ 2014
2. Revista învăţământul preşcolar şi primar ¾ 2014

CONSILIEREA PREȘCOLARULUI
DIMENSIUNI ALE DEZVOLTĂRII PERSONALE ATAȘAMENTUL ȘI IMPLICAȚIILE LUI

Prof. consilier școlar, ***Predescu Irina***
Grădinița nr. 46 Sector 1, București

În accepțiunea lui Gh. Tomșa, consilierea școlară este, în sens larg, "un proces intensiv de acordare a asistenței psihopedagogice elevilor, studenților și celorlalte persoane implicate în procesul educațional (profesori, părinți, tutori și autorități școlare). În cadrul grupurilor școlare, consilierea reprezintă "o formă particulară de interacțiune și influențare, care contribuie la omogenizarea liniilor grupurilor de elevi" (8, p. 25)" (2, p. 21)

"Rolul consilierii", precizează același autor, "este unul proactiv, ceea ce înseamnă că ea încearcă prevenirea situațiilor de criză personală și educațională și, mai mult, urmărește dezvoltarea personală, educațională și socială a elevilor." (2, p. 21)

Scopul fundamental al consilierii școlare, mai spune același autor, este "sprijinirea clientului (…) pentru ca acesta să devină capabil să se ajute singur, să se înțeleagă atât pe sine însuși, cât și realitatea înconjurătoare. Prin urmare, (…) cel care consiliază (educatorul sau consilierul specialist) nu are niciodată soluții dinainte pregătite pentru cazul respectiv. El doar ajută persoana în cauză ca, pe parcursul procesului de consiliere, să găsească singură soluțiile cele mai eficiente." (2, p. 23)

În practica de zi cu zi, ne confruntăm la cabinetul de asistență psihopedagogică, cu diferite probleme ale copilului preșcolar – de la simpla anxietate de separare până la tulburarea hiperkinetică, deficitul de atenție și tulburările de spectru autist.

Există deja studii științifice, teorii explicative și diferite "rețete" de abordare a acestor probleme. Dar întâlnindu-mă cu mulți copii anxioși, veniți pentru prima dată la grădiniță și care nu se puteau desprinde de propria mamă – uneori, propriul tată, - am observat de multe ori comportamentul adoptat de educatoare pentru liniștirea copilului: atingeri blânde, tandre, cuvinte mângâietoare de împăcare, un glas lin și cald. Și de fiecare dată, efectele nu întârziau să apară – chiar dacă uneori doar pentru puțin timp: copilul se liniștea, suspinele încetau și el rămânea în continuare aproape, căutând atingerea.

Nu știu cât de "etic" este să alini suferința unui copil de trei, patru ani printr-o mângâiere. În orice caz, comportamentul adultului are sigur o altă conotație decât într-o situație similară, petrecută însă cu un adolescent. Am căutat o explicație. Și am găsit-o la John Bowlby în cunoscuta sa teorie a atașamentului, preluată și dezvoltată de Franz Ruppert în cartea sa "Traumă, atașament, constelații familiale".

Astfel, F. Ruppert spune: "atașamentul față de mamă este forma fundamentală de atașament la noi, oamenii. Contactul corporal direct, mirosul ei specific, gustul specific al laptelui ei îi transmit copilului cea mai mare siguranță, că mama sa este acolo. Chiar și contactul vizual, ochi în ochi, are o importanță fundamentală pentru confirmarea atașamentului. Auzirea vocii mamei, înțelegerea cuvintelor ei consolidează acest proces de adaptare reciprocă." (1, p. 46) Și Ruppert continuă: "atașamentele interumane sunt extraordinar de emoționale. Nu este vorba că celalalt este aici, ci cum este aici, dacă este aici cu toate sentimentele, mai ales cu dragostea sa. Toate sentimentele umane de bază esențiale își au originea în atașament: frica, dragostea, furia, tristețea, vina, rușinea. Un aspect esențial al atașamentului este schimbul de sentimente. Prin sentimentele pe care le împărtășesc între ei, oamenii reacționează față de ceilalți și devin dependenți sufletește față de ceilalți. Ceea ce simte un om devine important și pentru celălalt. Oamenii legați emoțional între ei se pot transpune reciproc în situația celorlalți." (1, p. 46)

Așadar, atingerea plină de tandrețe și de dragoste este esențială. Este esențială în relație cu mama. Pesoanele de substitut pot suplini pentru un timp lipsa mamei dar nu o pot înlocui. În cazul unui atașament față de mamă perturbat sau în lipsa acestuia, copilul dezvoltă în timp diferite tulburări, mai mult sau mai puțin grave (după cum menționează Bowlby și Ruppert).

Și atunci ne putem întreba: dacă un copil este adus la ușa cabinetului nostru, având o problemă oarecare, primul pas spre vindecare și cheia către sufletul său nu este oare o îmbrățișare plină de dragoste?...

BIBLIOGRAFIE:

1. Ruppert, Franz, Traumă, atașament, constelații famliale. Psihoterapia traumei, București, Editura TREI, 2012.
2. Tomșa, Gh., Consilierea și orientarea în școală, București, Casa de Editură și Presă Viața Românească, 1999.

OPORTUNITATEA PARTENERIATULUI GRĂDINIŢĂ-FAMILIE
Secţiunea B. Parteneriatul grădiniţă-familie

Prof. ***RADU RODICA***
Grădiniţa nr.35, sector 5 Bucureşti

Se ştie că una dintre condiţiile fundamentale pentru realizarea optimă a procesului de învăţământ este asigurarea unui sistem unitar de cerinţe în instruirea şi educarea copilului.Copilul este educat nu numai în instituţia preşcolară. Cea mai mare parte a timpului el o petrece în familie, chiar dacă frecventează o grădiniţă cu program prelungit sau o grădiniţă cu program normal. Aici, în familie, copilul creşte şi se dezvoltă sub acţiunea modelatoare a mediului familial. Această influenţă se împleteşte mai mult sau mai puţin organic cu cea provenită din partea grădiniţei. Cu timpul, influenţa educaţională a grădiniţei creşte în intensitate, până ce devine dominantă. Întrucât familia şi grădiniţa sunt factori educativi de mare însemnătate şi ceea ce realizează unul depinde de celălalt, este firesc ca între aceşti factori să se realizeze o strânsă unitate de cerinţe şi exigenţe. Familia constituie prima şcoală în care copilul se socializează, iar grădiniţa este forma instituţionalizată care continuă şi completează ceea ce familia începe. De aceea este necesar ca între grădiniţă şi familie să existe o legătură permanentă. Familia reprezintă mediul psihopedagogic şi moral cel mai potrivit dezvoltării copilului, iar grădiniţa preia şi continuă această acţiune de educare şi socializare a copiilor. În mod normal, familia caută să intre în relaţii cu educatoarea tocmai din dorinţa dezvoltării multilaterale a copilului. Grădiniţa exercită o influenţă formativă, dorind să cunoască modul cum se dezvoltă copilul şi ce dificultăţi ridică educatoarei. De asemenea, părinţii vor să ştie cum se comportă în relaţiile cu alţi copii şi cum se încadrează în disciplina grădiniţei. Dacă în primii ani ai dezvoltării sale copilul suferă numai influenţele familiei, după trei ani sarcina educării lui se împarte între familie şi grădiniţă.
În acţiunea de colaborare dintre educatori şi părinţi, evident rolul conducător îi revine educatorului. Pentru aceasta, educatorul trebuie să fie cooperant, să manifeste afectivitate şi dragoste faţă de copil, dar şi înţelegere şi receptivitate faţă de situaţiile părinţilor. Necesitatea colaborării strânse între grădiniţă şi familie este dictată de rolul deosebit de mare pe care îl joacă aceasta din urmă în educarea copilului. Încă de la naşterea copilului, familia exercită o influenţă considerabilă asupra dezvoltării sale fizice, intelectuale, sociale şi morale. Nu întâmplător înţelepciunea poporului nostrum subliniază însemnătatea „celor 7 ani de acasă".

Pestalozzi afirma că "ceasul naşterii copilului este ceasul începutului educaţiei sale". Părinţilor li se atribuie astfel şi rolul de educatori. Temeiul se regăseşte în însăşi etimologia cuvântului "educaţie", care în limba de origine (latină) înseamnă "hrănire", "creştere", "scoatere din", "formare". Să fii părinte este o meserie grea, dar ea îţi aduce cele mai multe satisfacţii. Să fii părinte e o responsabilitate înspăimântătoare şi o mare cinste. Ca părinţi, nu avem destulă practică ca să ne pregătim sau să ne perfecţionăm capacităţile de a educa. Deodată, ne confruntăm cu imensa responsabilitate de a îngriji de un copil vulnerabil şi nu suntem totdeauna siguri ce este cel mai bine pentru el. Modul în care îi întreţinem şi îi îngrijim influenţează capacitatea lor de a-şi manifesta cu succes întregul potenţial.
Nu le putem satisface întotdeauna copiilor toate nevoile şi toate dorinţele, dar îi putem ajuta să reacţioneze în faţa dezamăgirilor într-un fel sănătos, care să-i facă mai puternici şi mai încrezători.Ca să depăşească încercările lui unice, fiecare copil are nevoie de un fel particular de iubire şi de sprijin. Fără acestea, problemele lui vor fi amplificate şi deformate, unele până la punctul de a declanşa boli psihice şi un comportament delincvent. Datoria noastră de părinţi este de a ne ajuta copiii în aşa fel încât să ajungă puternici şi sănătoşi. Dacă intervenim mereu şi facem ca totul să le fie atât de uşor, îi slăbim din toate punctele de vedere, dar, în acelaşi timp, dacă facem ca totul să le fie deosebit de greu şi nu-i ajutăm îndeajuns, îi lipsim de ceea ce au nevoie pentru o creştere sănătoasă.Copiii nu pot face totul singuri, nu pot creşte şi nu-şi pot dezvolta toate deprinderile necesare unei vieţi de success fără ajutorul părinţilor.
Copiii trebuie educaţi în aşa fel încât să realizeze că libertatea individuală nu se poate realiza decât în cadrul libertăţii colective, generale, că munca şi respectul faţă de ceilalţi constituie o obligaţie fundamentală a fiecărui cetăţean.Pentru a-şi educa bine copilul, părinţii nu trebuie să considere niciodată că acesta ar avea unele particularităţi psihice nemodificabile iar dacă observă unele devieri de la normal ale copilului, nu trebuie să aştepte pasivi ca timpul şi natura să le rezolve.
Rolul părintelui în existenţa copilului este fundamental, dar numai în măsura în care el găseşte forţa şi secretul de a lansa pe traiectoria vieţii un individ rezistent, puternic, adaptabil, echilibrat, bun şi, prin aceasta, predispus la o anume fericire.Părintele nu are dreptul şi nu poate să se substituie copilului său, pe care trebuie să-l perceapă de la bun început ca pe o fiinţă autonomă, rolul său fiind acela de a-i facilita, stimula şi consolida manifestarea autonomiei şi eficienţei sale umane.
Se spune că "profesia" de părinte este una din cele mai vechi profesii care se practică de către toţi membrii comunităţii, însă puţini sunt cei care se străduiesc s-o înveţe sistematic, să-şi pună probleme şi să încerce să le rezolve la nivelul perioadei actuale.
După familie, grădiniţa constituie prima experienţă de viaţă a copilului în societate. Această instituţie îl aşază într-un cadru nou prin dimensiunile şi conţinutul său. Aici copilul ia cunoştinţă cu activităţi şi obiecte care-i stimulează gustul pentru investigaţie şi acţiune, îl provoacă să se exprime şi îi propune, incipient, angajarea în relaţiile sociale de grup.
Adaptându-şi metodele la formele particulare ale vieţii mentale ale copilului, grădiniţa încearcă să răspundă specificului activităţii fiecărei vârste şi să identifice mijloacele şi activităţile necesare pentru o dezvoltare complexă a forţelor infantile în vederea maturizării lor. Copilul preşcolar începe să-şi definească treptat începutul personalităţii sale. În cadrul grupei el trăieşte prima experienţă a vieţii în colectivitate, a vieţii sociale, alta decât familia. De la intrarea în grădiniţă copilul realizează o adaptare la un anumit ritm al vieţii cotidiene. Este vorba de încadrarea şi respectarea unui anumit program.
Educaţia făcută de primii educatori – părinţii - ca şi cea a grădiniţei, se răsfrâng asupra tuturor laturilor personalităţii copilului, în funcţie de particularităţile de vârstă şi individuale ale acestuia. Pe măsură ce copilul se dezvoltă, cresc şi trebuinţele şi dorinţele lui. În acelaşi timp şi grădiniţa, ca primă instituţie care se conduce după principii şi metode ştiinţifice, contribuie la formarea şi dezvoltarea copilului. Investită cu această nobilă şi plină de răspundere sarcină, educatoarea grupei trebuie să cunoască specificul fiecărui stadiu de dezvoltare a copilului, disponibilităţile intelectuale, precum şi particularităţile lui temperamentale şi caracteriale.

Bibliografie:

1. Dolean, I., Dolean, D., Meseria de părinte, Editura Aramis Print, Bucureşti, 2002;
2. Bunescu, G., Alecu, G., Badea, D., Educaţia părinţilor, Strategii şi programe, E.D.P., Bucureşti, 1997;
3. E., A., Vraşmas, Consilierea şi educaţia părinţilor, Aramis,

PARTENERIATUL GRĂDINIȚĂ- FAMILIE

*Autori: profesor pentru învățământul preșcolar **Reaboi Claudia***
*profesor pentru învățământul preșcolar **Dumitrescu Nicoleta Gina***
Grădinița „Paradisul verde"

Parteneriatul gradiniță-familie, se referă la construirea unei relații pozitive între familie și grădiniță, care poate avea un efect benefic asupra copiilor.

După cum bine se știe, familia este factorul primordial în educarea unui copil și educația începe în familie, de aceea legătura dintre grădiniță și mediul familial va trebui să se întrepătrundă, iar educatorul, să cunoască foarte bine mediul de viață al copilului.
Pentru a avea o relație activă și pozitivă cu preșcolarii, trebuie să știm să le descoperim trebuințele și nevoile, pentru ca, legăturile ce se stabilesc între preșcolari și adulți, să se bazeze atât pe încredere, dar mai ales pe respectul reciproc.

Parteneriatul dintre grădiniță și familie, organizat corect, duce la o educație solidă, fără pericolul de eșec școlar mai târziu. Preșcolaritatea reprezintă piatra de temelie a personalității în formarea copilului, iar prezența familiei în cadrul grădiniței, va fi liantul între copil și mediul necunoscut inițial.

Parteneriatul grădiniță-părinți, reprezintă unul dintre cele mai importante aspecte ale managementului școlar. Cele mai multe cadre didactice, după cum arată cercetările, nu sunt prea optimiste, atunci când sunt rugate să aprecieze acuratețea și eficiența comunicării cu părinții. În calea unei comunicări cu adevărat, eficiente cu părinții, barierele sunt mult mai mari, decât și le închipuie majoritatea (profesorilor) cadrelor didactice. În parteneriatul cu părinții, regulile cunoscute și acceptate, sunt încă cele clasice, însă multe dintre ele rămân acum depășite de investigațiile educaționale moderne. Cadrul didactic, trebuie să conducă, cu maximum de eficiență parteneriatul cu părinții, transformându-i în aliați și colaboratori.

În parteneriatul grădiniță-părinți, cadrul didactic explică atât colaboratorilor, părinților, cât și benefeciarilor direcți, preșcolarilor, scopul activităților și acțiunilor la care îi solicită. El, desfășoară în același timp, o acțiune de clarificare, de argumentare, de convingere și de motivare. Simpla transmitere a unei sarcini, fără preocuparea de a-i convinge pe partenerii educaționali de importanța și valoarea ei, poate determina dezinteres și chiar stări conflictuale. Dimpotrivă, argumentarea, clarifică scopurile și importanța acțiunilor umane, pune în evidență corelația între activitate și oameni, în timp ce convingerea asigură adeziunea lor reală, nu formală în parteneriatul grădiniță-părinți.

Familiile, au de adus o contribuție majoră la educația copiilor lor. Parteneriatele nu se pot clădi decât dacă atât cadrele didactice, cât și familiile, respectă această contribuție și înțeleg rolul pe care îl pot juca în punerea ei în practică. Nu trebuie să ţinem părinţii departe de activităţile grădiniţei.

Copiii pe care îi pregătim sunt, la urma urmei, copiii lor. Părinţii, au dreptul de a lua parte la viaţa copiilor lor şi au, de asemenea responsabilităţi în privinţa aceasta. Ei trebuie încurajaţi să viziteze grădiniţa şi trebuie făcuţi să se simtă bineveniţi. Sentimentele părinţilor influenţează sentimentele copiilor. Dacă un copil îşi vede părinţii bucuroşi că merge la grădiniţă, el va fi bucuros să o frecventeze. În cele din urmă, cel care va beneficia cel mai mult de pe urma unei relaţii strânse între părinte şi professor, este copilul.

Părinții, pot da o mâna de ajutor efectiv în grădiniță, în cadrul unor proiecte educaționale, la invitația cadrelor didactice, acestia pot participa la activități: să spuna povești copiilor, să-i învețe cântece, le pot

descrie prezența animalelor neobișnuite; sa cânte la un instrument muzical;alții pot pregăti impreună cu preșcolarii gustări din fructe și legume. Dacă educatoarele sunt prietenoase și deschise, părinții vor fi încântați sa participe la astfel de activități în limita timpului disponibil.

Clădirea unui parteneriat eficient și viabil, are loc prin intermediul unor pași bine gândiți, care au drept scop, construirea unei relații de încredere. Pe baza acestor pași inițiali, familiile pot dezvolta încredere în colaborare, în postura de parteneri cu drepturi egale. Pe termen lung, construirea acestei încrederi va crea sentimentul de conștientizare a forțelor proprii și de proprietate, ceea ce va face ca familiile să poată deveni parteneri într-un mod semnificativ.

Grădiniței, ca instituție școlară îi revine sarcina de a educa, de a forma și informa beneficiarii educației. Pentru a se asigura de înțelegerea corectă a așteptărilor acestora din partea grădiniței, este nevoie de comunicare permanentă.

După familie, grădiniţa constituie prima experienţă de viaţă a copilului în societate, aici copilul ia cunoştinţă cu activităţi şi obiecte, descoperă o mulţime de lucruri din jurul lui: culorile, formele geometrice, desenul şi muzica, lumea vieţuitoarelor, învaţă să danseze, să se joace, să comunice… Comunicarea este foarte importantă la această vârstă, un rol important avându-l şi părinţii care trebuie să vorbească cu copilul permanent, să răsfoiască /să citească cu acesta o carte cu imagini frumoase, chiar şi să se joace împreună.

Copilul preşcolar, începe să-şi definească treptat începutul personalităţii sale. În cadrul grupei el trăieşte prima experienţă a vieţii în colectivitate, a vieţii sociale, alta decât familia. De la intrarea în grădiniţă, copilul realizează o adaptare la un anumit ritm, este vorba de încadrarea şi respectarea unui anumit program, în urma căruia dobândesc deprinderi sociale: să împartă jucăriile cu alţi copii; să-şi aştepte rândul; să aibă răbdare; să aibă compasiune/empatie pentru cei din jur.

Printre cele mai importante relații de parteneriat, poate fi menționată relația dintre părinți și grădiniță. Dacă părinții sunt implicați în programul educativ încă de la început, vor înțelege importanța colaborării cu instituția școlară. Colaborarea și cooperarea celor doi agenți educaționali sunt benefice ambilor factori, dacă îndeplinesc condițiile unei comunicări eficiente în limitele dimensiunii umane.

Grădiniţa este partenerul educativ al familiei, ea este chemată la luarea deciziilor legate de educaţia copiilor, la manifestările din activităţile şi viaţa grădiniţei, de aceea dascălii şi copiii vor spune mereu, deschis, cu plăcere *"Poftiţi la noi în grădiniţă!"*.

BIBLIOGRAFIE:

E. Vrășmaș – „Consilierea și educația părinților", Editura Aramis, București, 2003;
I. Drăgan, P. Petroman – „Psihologia Educațională, Editura Mirore, Timișoara, 2001;
R.B.Iucu –„ Managementul clasei de elevi", Editura Polirom, București, 2006;
I. Jinga, E. Istrate – „Manual de Pedagogie", Editura All, București, 2006

GRĂDINIȚA ȘI FAMILIA PARTENERI ÎN EDUCAȚIE

Prof. ***Rotăraşu Ştefania***
Grădiniţa nr. 168

1. Rolul familiei în educarea copilului

Procesul de integrare în societate începe în familie din timpul copilăriei mici, când intervin primele contacte sociale şi experienţe de viaţă (socializarea primară sau socializare de bază), şi continuă de-a lungul vieţii omului, odată cu dobândirea unor statusuri şi roluri succesive (socializare continuă sau secundară).

Alături de funcţia de socializare, familia îndeplineşte şi alte *funcţii educative*. Acestea au fost sintetizate de N. Mitrofan după cum urmează:

• funcţia instituţional formativă realizată prin influenţe directe (răspunsuri la întrebări ale copilului, explicaţii şi informaţii despre lumea înconjurătoare), dar şi în mod indirect, prin mediul informaţional din familie (copierea de către copil a rolurilor pe care le regăseşte în familie, asumarea unor tipuri de relaţii între mamă şi tată, între fraţi etc.);

• funcţia psiho-morală, realizată prin modelele de conduită oferite de părinţi, prin discuţiile şi intervenţii pe marginea unor comportamente curente pozitive sau problematice ale copiilor;

• funcţia socio-integrativă, prin implicarea copiilor în activitatea familială, prin acordarea autonomiei de acţiune, dar şi printr-un climat familial dominat de relaţii de încredere şi sprijin reciproc, în care maturitatea de gândire a adulţilor se îmbină cu entuziasmul, energia şi curiozitatea copiilor;

• funcţia cultural-integrativă, prin implicarea copiilor în viaţa culturală şi prin mediul cultural al familiei.

Dezvoltarea copilului este influenţată în proporţie de peste 70% de către familie. Primele deprinderi de viaţă sănătoasă ale copilului sunt dezvoltate în familie (deprinderi igienice, de alimentaţie sănătoasă), acestea constituie suportul dezvoltării ulterioare şi îşi pun amprenta asupra întregii personalităţi. Tot în familie, copilul îşi însuşeşte limbajul și se formează cele mai importante deprinderi de comportament social.

Copilul nu este un adult în miniatură, ci este un „candidat la maturizare" (H. Pierot), deosebit de receptiv la influenţele pozitive sau negative care se exercită asupra lui. De aceea, copilul trebuie socializat şi modelat, iar fundamentarea personalităţii se realizează, în mare măsură, în interiorul familiei care concentrează primul său univers afectiv, social şi cultural. Trăsăturile şi coordonatele personalităţii copilului se construiesc în relaţie cu mediul social, cu situaţiile pe care trebuie să le trăiască în familie, atitudinile părinţilor având o influenţă importantă asupra personalităţii copilului în devenirea sa ca adult.

Educaţia din familie a copilului se va continua cu cea din grădiniţă. Uneori, între cele două medii educative, există diferenţe majore de reguli, valori, cultură etc. În această situaţie, copilul este supus adaptărilor şi readaptărilor repetate, care îl marchează profund: se instalează o stare de confuzie internă, copilul neştiind ce reguli să-şi asume, care valori sunt acceptate social. Mai mult chiar, putem vorbi şi despre o traumă emoţională, copilul simţindu-se vinovat dacă va adera la valorile grădiniţei, în defavoarea valorilor familie (sau invers).esionişti

Prevenirea unor dezacorduri nu se poate asigura fără o relaţie corespunzătoare dintre grădiniţă şi familie. Educatorul joacă un rol important în cunoaşterea familiei, a caracteristicilor şi potenţialul ei educativ. Cei doi factori implicaţi în educarea copiilor cu vârste cuprinse între 3–6/7 ani, familia şi grădiniţa, trebuie să armonizeze modelele educative promovate, să-şi transmită reciproc informaţii privind particularităţile de dezvoltare ale copilului, valorile promovate, climatul educaţional, aşteptări în ceea ce priveşte educarea acestuia.

2. Parteneriatul familie – grădiniţă

Activitatea educativă din grădiniţă nu poate fi izolată, separată de alte influenţe educative ce se exercită asupra copilului şi mai ales, de cea din familie. Educaţia trebuie să se manifeste permanent ca o acţiune coerentă, complexă şi unitară a grădiniţei şi familiei. La intrarea în grădiniţă, părinţii sunt cei care deţin toate informaţiile legate de copil: stare de sănătate, obiceiuri alimentare, particularităţi de învăţare, mod de comportare, probleme în dezvoltare etc. În acelaşi timp, grădiniţa, ca prima instituţie care se conduce după principii şi metode ştiinţifice, deţine mijloace specifice pentru valorificarea potenţialului fizic şi psihic al fiecărui copil. Îmbinarea în parteneriat a informaţiilor deţinute de părinţi cu cele ale grădiniţei trebuie să fie în beneficiul copilului. Termenul de parteneriat presupune realizarea unei alianţe pentru atingerea unor obiective comune. Pentru ca parteneriatul să funcţioneze este nevoie de respect, încredere reciprocă, consens cu privire la scopurile acţiunii şi strategiilor de atingere a acestora şi de asumarea în comun a drepturilor şi responsabilităţilor.

Parteneriatul dintre grădiniţă şi familie reprezintă o primă experienţă relaţională şi de colaborare a părinţilor cu persoanele profesioniste în domeniul educaţiei. Cei mai mulţi părinţi manifestă deschidere, dorinţă de a colabora cu personalul grădiniţei, dar se poate întâmpla ca realizarea unui parteneriat să fie împiedicată de atitudini necorespunzătoare ale fiecăruia dintre cei implicaţi.

Uneori, părinţilor li se poate reproşa:

• neimplicarea (absenţa la orice activitate propusă de grădiniţă);

• lipsa de responsabilitate (consideră că sarcina educării copilului aparţine exclusiv instituţiei de învăţământ);

• critica nefondată a acţiunilor desfăşurate în grădiniţă;

• timiditatea (lipsa încrederii în sine, a capacităţii de a se implica în activităţile educative);

• minimizarea rolului grădiniţei în dezvoltarea copilului (consideră că rolul grădiniţei este doar acela de a asigura supravegherea copilului pe o perioadă limitată de timp);

• individualism (ignorarea importanţei relaţiilor sociale pe care copilul le stabileşte cu adulţii şi covârstnicii din grădiniţă, sunt interesaţi numai de achiziţiile propriului copil);

celui de consiliere, precum şi rolul acestora;
• Oferta de formare pentru părinţi;
• Evenimente importante ale grădiniţei sau grupei (organizarea de excursii, participarea la activităţi educative în afara grădiniţei);
• Nevoile grupei şi ale grădiniţei şi modul de satisfacere a acestora (inclusiv strângerea de fonduri, alegerea materialelor auxiliare, organizarea unor ateliere pentru părinţi pentru confecţionarea materialelor necesare clasei, etc.)

Aceste şedinţe sunt organizate într-un cadru formal şi presupun participarea tuturor părinţilor. De aceea, în niciun caz în aceste situaţii nu vom discuta probleme care presupun respectarea confidenţialităţii şi care ar putea pune părinţii în situaţii jenante. Nu se fac comparaţii între familii sau între copii ai diferitelor familii.

Consultaţiile cu părinţii - sunt întâlniri stabilite de cadrele didactice, în care se discută individual (sau cu familia) despre copil, despre situaţii speciale (probleme comportamentale, probleme de sănătate, situaţii conflictuale cu colegii, tehnici de lucru cu copiii cu CES etc.) Această formă de colaborare este importantă, individualizată, în relaţia grădiniţei cu familia şi priveşte global copilul, iar procesul educaţional ca pe un continuum pe care copilul îl parcurge, în egală măsură, la grădiniţă şi acasă. Aceste întâlniri au un rol important pentru cunoaşterea copilului, comunicare, susţinerea învăţării şi soluţionarea de conflicte.

Atelierele de lucru cu părinţii - sunt activităţi pe teme de interes pentru părinţi, care se desfăşoară la iniţiativa educatoarei, a personalului medical al grădiniţei sau a consilierului şcolar. Atelierele presupun implicarea activă şi directă a adulţilor şi au ca scop formarea şi dezvoltarea competenţelor parentale ale acestora. Ele pot fi organizate sub formă de jocuri, joc de rol, activităţi pe centre etc. Alături de părinţi, pot participa şi copiii. Este important ca grupurile constituite să nu depăşească 20 de persoane şi ca participarea să fie la libera alegere a adulţilor, întrucât astfel de activităţi necesită multă disponibilitate.

Participarea părinţilor la activităţile de la grupă. Părintele poate participa ca simplu observator sau se poate implica în activitate alături de educator. Dacă doreşte ca părintele să participe activ, este bine ca educatorul să precizeze activităţile pe care să le desfăşoare, în funcţie de aptitudinile şi interesele acestuia. De exemplu, un părinte poate citi copiilor o poveste, îi poate învăţa un cântec, un dans sau un joc. Implicându-se activ, părintele va putea observa felul în care decurge o zi în grădiniţă: ce activităţi se desfăşoară, ce metode sunt folosite de către educator, care sunt materialele utilizate şi, mai ales, îşi poate observa copilul în grupul de colegi, cunoaşte progresele lui şi cum ar trebui sprijinit acasă. Dacă părinţii sunt implicaţi în activităţile copiilor, educatorii pot observa în mod direct, felul în care aceştia motivează copiii, cum comunică cu ei sau felul în care îşi împărtăşesc experienţele.

Voluntariatul. Ca voluntari, părinţii îşi pot folosi cunoştinţele şi abilităţile pentru sprijinirea grădiniţei în asigurarea condiţiilor optime de desfăşurare a activităţilor educative precum şi în elaborarea unor direcţii de organizare şi sprijin financiar al grădiniţei. Câteva dintre sarcinile pe care le pot avea părinţii voluntari sunt:

• Coordonarea şi colaborarea în cadrul unor evenimente speciale. Aceştia caută resurse pentru desfăşurarea unor activităţi sau proiecte, ajută la desfăşurarea acestora, pot participa şi ajuta la organizarea excursiilor, a vizitării unor obiective turistice etc.
• Desfăşurarea unor acţiuni de reparare şi îmbunătăţirea a bazei materiale a grădiniţei. Părinţii pot ajuta la zugrăvirea unor spaţii, vopsirea jucăriilor din curtea grădiniţei, amenajarea spaţiului de joacă,repararea aparaturii electrice etc.
• Supravegherea pe terenul de joacă. Alături de educatori, părinţii pot supraveghea copiii în curtea grădiniţei, pot ajuta la organizarea jocurilor.
• Colectarea de fonduri. Folosindu-şi talentele, părinţii pot organiza, în cadrul unor proiecte speciale, acţiuni de colectare a fondurilor. De exemplu, organizarea unei tombole cu obiecte confecţionate de părinţi (jucării, picturi etc.), a unei expoziţii cu vânzare, identificarea şi contactarea unor sponsori din comunitate etc.

Complexitatea actului educaţional, a realităţii umane şi contemporane argumentează necesitatea unor interrelaţionări responsabile în deciziile, acţiunile şi rezultatele educaţiei. Familia şi grădiniţa, ca agenţi ai socializării, sunt considerate responsabili pentru creşterea şi dezvoltarea copilului şi totodată pregătirea lui pentru integrarea în şcoală şi rolul lui în comunitate.

BIBLIOGRAFIE:

**** Curriculum pentru învăţământul preşcolar, 2008*
- Băban, Adriana, „Consiliere educaţională", Imprimeria ,,Ardealul'' Cluj, 2001
- Glava, Adina, colaboratorii, „Educaţia timpurie", Editura Paralela 45, Piteşti, 2009
- Preda, Viorica „Grădiniţa altfel", Editura V & I INTEGRAL, Bucureşti, 2003
- Dolean, loan; „Meseria de părinte", Editura Aramis, Bucureşti, 2002
- Dumitrana,M. „Copilul, familia și grădinița", Editura Compania, 2000
**** „Parteneriatul școală-familie-comunitate", Institutul de Științe ale Educației, Laboratorul Consiliere și Management Educațional, 2014*
Mitrofan, N, Mitrofan, I. „Familia de la A la Z. Mic dicționar al vieții de familie", Editura Științifică și Enciclopedică, 1991

• conservatorism (reacţia de respingere a ideilor noi).

Pe de altă parte, personalului grădiniţei i se pot reproşa:

• dificultăţi în stabilirea relaţiilor cu adulţii (tratează părinţii ca simpli beneficiari ai unor servicii, decid autoritar fără a se consulta cu ei, îi consideră simpli executanţi ai activităţilor propuse sau formulează aşteptări nerealiste de la aceştia);

• existenţa unor idei preconcepute privind dorinţa şi capacitatea părinţilor de a se implica în activităţile organizate (consideră părinţii ca persoane neavizate în educarea copilului, ignorând abilităţile şi experienţa acestora sau că aceştia nu au interes pentru conceperea şi punerea în aplicare a unor activităţi, proiecte comune).

După cum am amintit, parteneriatul presupune existenţa unui obiectiv comun. Acesta este, în cazul parteneriatului familie-grădiniţă, dezvoltarea globală a copilului în raport cu particularităţile sale individuale. El se poate realiza doar printr-o mişcare de apropiere în dublu sens, în vederea unei suficiente cunoaşteri de ambele părţi.

Colaborarea grădiniță-familie este importantă în primul rând prin corelarea acțiunilor comune dintre cei doi factori importanți ai educației, instituție școlară și familie, apoi prin faptul că pune bazele colaborării între aceștia pe toată durata școlarității copilului.

Iată ce trebuie să ştie părintele despre grădiniţă:

• specificul şi programul de activitate al grădiniţei;
• principiile de bază ale grădiniţei în ceea ce priveşte îngrijirea, creşterea, dezvoltarea şi învăţarea copiilor de 3–6/7 ani;
• dotarea materială a grădiniţei şi condiţiile de amenajare a spaţiului grădiniţei (a grupei, a întregii instituţii);
• nivelul pregătirii cadrelor didactice;
• performanţele atinse de grădiniţă în ceea ce priveşte educaţia şi îngrijirea copilului;
• oferta activităţilor opţionale (se studiază limbile moderne, dansul, pictura, etc.);
• conţinutul regulamentului interior al grădiniţei;
• aşteptările grădiniţei în raport cu relaţia de colaborare cu familia;
• aşteptările şi aspiraţiile colaboratorilor instituţiei în privinţa comportamentului copilului şi al familiei.

Iată ce trebuie să ştie grădiniţa despre familie:

• structura şi componenţa familiei (familie nucleară, extinsă, monoparentală, concubinaj etc.);
• informaţii privind particularităţile copilului (vârstă, stare de sănătate, interese, deprinderi elementare de bază etc.);
• modele de relaţionare (existenţa fraţilor în familie, ataşamentul puternic faţă de o persoană etc.);
• stilul educativ al familiei;
• nivelul educaţional al părinţilor;
• modele culturale care definesc mediul familial (valori importante pentru familie, tip de alimentaţie, sărbători etc.);
• dorinţele pe care le are în raport cu creşterea şi educarea copilului (menţinerea unui anumit program sau derularea unei activităţi specifice din familie, sprijin în anume situaţii etc.);
• aşteptările şi aspiraţiile părinţilor faţă de relaţia şi colaborarea cu grădiniţa (ce ar dori de la grădiniţă, cum se poate implica, ce idei are pentruîmbunătăţirea activităţii etc.).

După înscrierea copilului la grădiniţă, relaţia dintre părinţi şi educatori trebuie să se bazeze pe un bogat schimb de informaţii, de experienţe şi pe colaborare cu scopul asigurării celor mai bune condiţii de creştere şi dezvoltare a copilului. Părinţii trebuie să regăsească un sprijin în serviciile oferite de grădiniţă, dar, în acelaşi timp, să se simtă şi să acţioneze responsabil pentru a colabora cu personalul la orice activitate realizată pentru şi împreună cu copiii.

Roluri şi responsabilităţi ale părinţilor:

• să recunoască grădiniţa ca instituţie incluzivă, care asigură drepturi egale pentru toţi copiii;
• să-şi cunoască copilul şi posibilităţile lui, colaborând cu grădiniţa şi cu educatorul;
• să fie dispuşi la activităţi de voluntariat în beneficiul copiilor;
• să colaboreze şi să coopereze cu o deschidere permanentă spre grădiniţă, comunitate în interesul copilului;
• să recunoască rolul grădiniţei în dezvoltarea copilului;
• să respecte personalul din grădiniţă;
• să sprijine activitatea educatoarei, în scopul dezvoltării integrale a copilului.

Roluri şi responsabilităţi ale personalului grădiniţei:

• să ofere şanse egale copiilor la accesul serviciilor oferite de grădiniţă;
• să informeze părintele cu privire la oferta educaţională a grădiniţei pentru creşterea şi dezvoltarea copilului;
• să motiveze părintele să se implice şi să colaboreze cu grădiniţa;
• să prezinte ce aşteaptă de la părinte: colaborare, cooperare, încredere, sprijin, ajutor reciproc, confidenţialitate, respect;
• să manifeste transparenţă în procesul educativ;
• să ofere familiei informaţii privind modalităţi de educare a copiilor;
• să determine părinţii să colaboreze pentru ca educaţia din grădiniţă să aibă continuitate şi consecvenţă, şi acasă;
• să evite stările conflictuale, tensionate, cu părinţii, pentru a nu avea efecte negative asupra copilului.

Mijloace de realizare a parteneriatului grădiniţă-familie:

Şedinţele cu părinţii – acestea se organizează de obicei semestrial şi în cadrul lor părinţii sunt informaţi despre:

• Regulamentul de ordine interioară al grădiniţei;
• Oferta educaţională a grădiniţei;
• Obiectivele precizate în curriculum;
• Aspecte legate de programul desfăşurării activităţii în grădiniţă (programul zilnic, forme de organizare reperele orare ale unei zile, formele de comunicare între personalul grădiniţei şi părinţi, etc.);
• Programul de funcţionare a cabinetului medical şi a

PARTENERIATUL COPIL - EDUCATOARE – PĂRINTE

Autor: ***Șcheopu Paula Beatrice***
Grădinița "Căsuța Fermecată", sector 5, București

Cele mai organizate și de succes influențe educative exercitate asupra educării copilului sunt rezultate din mediul familial, școlar și al organizațiilor de tineret. Familia este grupul în care i se asigură condițiile optime de dezvoltare (îngrijire, afectivitate, protecție, formare socială și intelectuală), grădinița este mediul în care el se deprinde cu existența mediului social extern familiei și unde este pregătit pentru școală, prin joc și învățare, iar școala este cadrul în care copilul este pregătit pentru viitor și susținut să se dezvolte în direcția pentru care a optat. Toate cele trei medii sunt definitorii pentru formarea personalității copilului, iar prin acțiunile comune desfășurate în interesul lui se creează un echilibru între cererea şi oferta educațională.

O caracteristică principală a unei relații de parteneriat educațional este ca cei implicați să aibă poziții relativ echilibrate unii față de ceilalți. Sunt identificați drept parteneri ai acțiunilor educative: „instituțiile educației: familie, școală și comunitate; agenții educaționali: copii, părinți, profesori, specialiști în rezolvarea unor probleme educaționale (psihologi, consilieri psiho – pedagogi, terapeuți etc.); membri ai comunității cu influență asupra creșterii, educării și dezvoltării copilului (medici, factori de decizie, reprezentanți ai bisericii, ai poliției etc); influențele educative exercitate la anumite momente asupra copilului; programele de creștere, îngrijire și educare a copilului; formele educației în aceeași perioadă sau în perioade diferite.” (Vrăşmaş, E. 2008, p. 218)

În vederea punerii bazelor parteneriatului dintre familie și grădiniță, familia joacă un rol foarte important prin pregătirea copilului pentru noua etapă din viața sa. Doar prin intermediul familiei perioada de adaptare a copilului la noul mediu de socializare se micșorează și nu lasă urme negative pe tot parcursul vieții copilului. Deşi copilul a mai fost despărţit de părinţi şi înainte, când aceştia plecau la serviciu sau în timpul jocului cu alţi copii, pătrunderea în noul mediu este un lucru neexperimentat, care îi creează o stare de anxietate. Pentru a veni în sprijinul adaptării la mediul grădiniţei, părinţii pot urma doi paşi importanţi. În primul rând ar trebui să îi ofere explicaţii copilului, chiar înainte de înscrierea la grădiniţă, să îi ofere detalii cu privire la faptul că va merge într-un loc cu mulţi copii şi jucării, unde o să stea puţin fără părinţi până când aceştia vor veni să-l ia şi se vor întoarce împreună acasă. Astfel îi vor stârni copilului interesul pentru cunoaştere şi îl vor şi asigură că îl iubesc şi nu îl părăsesc.În al doilea rând, se recomandă familiarizarea copilului cu spaţiul grădiniţei, cu personalul acesteia, respectiv viitoarea educatoare, şi cu copiii care frecventează grădinița. Pentru ca acest lucru să aibă urmări pozitive, personalul grădiniţei trebuie să fie deschis, deoarece acest moment marchează debutul unei noi relaţii de parteneriat, în care părinţii copilului sunt cei care transmit sentimentele de siguranţă. Uneori aceştia pot reacţiona asemenea copilului în cazul separării, nereuşind să îşi depăşească starea de vinovăţie creată de sentimentul că-şi abandonează copilul.

Relaţia de parteneriat copil – educatoare – părinte îşi are bază chiar de la primul contact al familiei cu grădiniţa, prin unirea forţelor adulţilor implicaţi pentru a-l ajuta pe copil să treacă peste starea de anxietate provocată de mediul necunoscut. Dacă sentimentul este ignorat, aceasta poate duce la tulburări somatice, precum febră, diaree, vomă, lipsa poftei de mâncare etc., la un comportament retras sau unul agresiv, şi pe termen lung la dificultăţi în controlarea trăirilor emoţionale sau lipsa încrederii în sine. Pentru evitarea oricărei astfel de situaţii, părinţii ar trebui să manifeste disponibilitate pentru ca educatoarea să cunoască familia, precum şi caracteristicile şi potenţialul ei educativ. Cadrul didactic se poate ajuta de informaţiile descoperite cu privire la relaţiile interpersonale dintre membrii

familiei, la climatul educaţional, la autoritatea părinţilor, metodele educative utilizate, responsabilităţile copilului acasă, valorile promovate în vederea formării unei punţi între cele două spaţii de viaţă – domiciliul şi grădiniţa – şi asigurării sentimentului de continuitate. Totodată, părintele trebuie să aibă acces la informaţiile legate de starea copilului pentru a putea continua acasă ceea ce s-a început în cadrul instituţionalizat. Este important ca părintele să simtă că poate controla şi influenţa dezvoltarea copilului şi în afara familiei şi că grădiniţa este un spaţiu permisiv, în care se ţine cont de opinia lui în educarea copilului. Schimbul de informaţii şi experienţe şi colaborarea în vederea creării celor mai bune condiţii de creştere şi dezvoltare a copilului stau la baza parteneriatului dintre familie şi grădiniţă. Pentru a-i câştiga ca parteneri siguri şi de nădejde educatoarele trebuie să le asigure părinţilor sprijin, să-i responsabilizeze şi să le creeze sentimentul de siguranță în ceea ce privește implicarea lor în educarea copilului ca actori principali, să-i implice în diverse activităţi cu şi pentru copiii lor, deoarece nu neapărat scalele de dezvoltare ale copilului ne ajută să îi cunoaştem, ci petrecerea timpului împreună ne va da detalii despre personalitatea şi nevoile fiecăruia. Dacă părintele ştie la cine să apeleze şi că poate fi sprijinit în eforturile sale de îngrijire şi educare a copilului, o va face. În acest sens, educatoarea va analiza progresul sau regresul copilului împreună cu părinţii, pentru identificarea unor soluţii pentru remedierea sau încurajarea eforturilor preşcolarilor, le va oferi părinţilor informaţii reale despre dezvolatarea copilului şi-i va susţine în intervenţia educativă a acestora pe lângă copilul propriu.

Informarea părinţilor se poate face în cadrul întâlnirilor periodice individuale sau în grup, prin comunicare la distanţă (convorbiri telefonice, mesaje electronice, site-ul grădiniţei, carnet de corespondenţă, mesaje lăsate la avizierul grădiniţei) sau prin convorbirile din momentele sosirii şi plecării de la grădiniţă. Acestea vin în urma observărilor şi evaluărilor directe ale educatoarei, consemnate în caietul de observaţii cu privire la dezvoltarea copilului şi fişa pentru aprecierea progresului individual al copilului înainte de înscrierea în clasa pregătitoare. Cele două instrumente pentru monitorizarea şi aprecierea progresului copiilor vor fi puse la dispoziţia părinţilor spre consultare şi vor fi în permanenţă sprijin pentru luarea deciziilor în legătură cu proiectarea viitoarelor activităţi.

Lipsa de comunicare între părinţi şi educatoare şi neinformarea pot duce la situaţii în care copilul să fie suprasolicitat acasă de către părinţi din dorinţa acestora de a obţine performanţe pentru preşcolar sau, invers, poate duce la cazuri în care copilul nefiind stimulat de către părinţi în dezvoltarea sa să îşi piardă interseul pentru cunoaştere sau să trateze superficial actul de educaţie, deoarece părinţii lui consideră că grădiniţei îi revine exclusiv rolul de a forma deprinderi şi priceperi şi de a transmite cunoştinţe. Din păcate, aceste cazuri nu sunt existente numai la nivel preşcolar, ci se întâmplă la orice vârstă şcolară a copilului.

Prin participarea efectivă la viaţa grădiniţei, părinţii au ocazia să observe mai mult decât funcţia socială a acesteia sau cadrul securizat în care îşi pot plasa copilul pe durata cât ei lipsesc de acasă, ci realizează şi faptul că în interiorul ei se desfăşoară un proces instructiv-educativ bine fundamentat şi organizat. Problema care rămâne de rezolvat, însă, ţine de modalităţile prin care să îi convingem nu doar pe unii părinţi să se implice în parteneriatul grădiniţă – familie, ci pe majoritatea, făcându-i să înţeleagă că doar prin cooperare, colaborare, interacţiune şi comunicare pot beneficia de resurse educative ce le oferă o şansă în plus spre o educaţia de calitate a copiilor lor.

Bibliografie:

Vrăsmaș, Ecaterina, (2002). Consilierea și educația părinților. București: Editura Aramis.
Vrăsmaș, Ecaterina, (2008). Intervenția socioeducațională ca sprijin pentru părinți. București: Editura Aramis.

SUNT PRIETEN/PRIETENĂ CU EMOȚIILE MELE

Proiect de consiliere la grupa mare - Dezvoltarea inteligenței emoționale.

Autor: profesor consilier școlar ***Luca Simona Gabriela***
Grădinița nr. 236 și Colegiul Tehnic ''Dimitrie Leonida''

Tema activităţii : SUNT PRIETEN/PRIETENĂ CU EMOȚIILE MELE
Prezentarea unor exemple de activităţi cu preşcolarii
Grupa mare – din programul "Să-ți vorbesc despre mine"

Obiective:

- Să identifice, să conștientizeze și a exprime emoțiile personale trăite, să identifice reacții emoționale în anumite contexte și modalități funcionale de a reacționa

- Să recunoască emoțiile celorlalți, să exersexe empatia pentru consolidarea auto-echilibrării și reglării emoționale necesare pregătirii pentru școală.

Resurse didactice: Jocul emotiilor-5 bucati (Jucarii vorbarete), jocul "Cutiuța cu emoții jucăușe"-4 seturi, jocul- Trenulețul emoțiilor, carte-Scufiță roșie ilustrată, 4 planșe mari cu personaje: Scufița Roșie, lupul, bunica, vânătorul, 6 planșe ilustrate cu situații în care se află personajele din poveste, pentru fiecare grupă, planșe ilustrând elevi la școală, în clasă.

Desfășurarea activităților:

1. Jocul emoțiilor- concurs

Prezint copiilor emotiile, gasim exemple din viata lor, ei trebuind sa ghiceasca emotia corespunzatoare.

Copiii se impart pe grupe de 4-5 , fiecare grupa primeste o plansa de joc si un set de carti cu imagini emotionale in centru. Copii, pe rand, trag câte o carte din teanc si trebuie sa o aseze in mod correct pe plansa de joc, identificand corespondenta dintre expresiile emotionale de pe plansa si cea din carte ape care o are. Castiga grupa care a lucrat corect, respectand ritmul colegilor. Apoi, coloram emotiile copiate in alb-negru.

2. Cum s-au simțit pesonajele? Emoții din poveste

Readucem în atenția copiilor o poveste cunoscută, Scufița Roșie, printr-o carte cu ilustrații, cu care se lucrează frontal.

Punem întrebări pentru a identifica emoțiile personajelor în diferite contexte (Cum crezi că s-a simțit atunci?) Pentru că anterior copiii au lucrat mai multe activități cu emoții, acum identificăm împreună cu ei etichetele verbale corespunzătoare fiecărei emoții. Cerem copiilor să identifice posibilele cauze ale reacțiilor emoționale și posibile efecte pozitive/negative.

Copiii găsesc modalități să o ajute pe Scufiță și pe celalte personaje să se simtă mai bine, să-și îmbunătățească starea emoțională (emoții mai funcționale) prin reconstruirea hărții emoționale. Cerem copiilor să anticipeze cum se va comporta personajul respectiv și să se gândească la posibile consecințe ale comportamentului în funcție de diferite stări emoționale. (De ce credeți că s-a simțit așa…? Ce putem să îi spunem acum fetei? Dar bunicii? Dacă ar cunoaște finalul poveștii, cum ar privi acum lucrurile? Ce ar putea face dacă se simte….?)

3. Jocul de cărți – Emoții

Împărțim copiii pe 4 grupe, și le atribuim câte un personaj - așezam o planșă mare pe masă : Scufița Roșie, Lupul, Bunica, Vânătorul. Pe masă așezam în mijloc, 6 fișe desenate ilustrând situații în care se află personajul lor.

Distribuim fiecărui copil din grupă un set de 6 emoții din jocul Emoțiile și familia mea (Bucurie, Tristețe, Furie, Frică, Uimire, Vinovăție).

Le acordăm 5 minute, pe grup, să se gândească și să pună într-o ordine emoțiile pe care le trăiește personajul lor. Copiii analizează emoția personajului din poveste, apoi identifică situația prin care trece și găsește cartonașul ce exprimă cel mai bine emoția.

Rugăm câte un copil din fiecare grupă să refacă povestea Scufița Roșie, din perspectiva personajului lor arătând succesiunea emoțiilor pe care le trăiește personajul lor.

Pe baza experienței de lucru cu emoțiile se realizează un transfer în viitor – privind o planșă cu o clasă. Prin conversație se formează la copii convingerea că atunci când vor fi școlari vor simți emoții pozitive sau vor fi capabili să își modeleze propriile emoții negative și comportamentul într-un mod echilibrat, funcțional, pentru o bună integrare iin noul mediu școlar.

Concluzii

În cadrul programului "Să-ți vorbesc despre mine" am desfășurat un set de patru activități de dezvoltare a inteligenței emoționale, la fiecare dintre cele 4 grupe mari din grădiniță noastră, câte o activitate pe săptămâna.

Copiii sunt deosebit de receptivi și interesați să cunoască lumea uimitoare a emoțiilor prin jocuri și cântece.

Bibliografie:

Dezvoltarea competențelor emoționale și sociale la preșcolari. ghid practic pentru educatori-Catrinel A. Ștefan, Kallay Eva, editura ASCRED Cluj-Napoca 2010

Despre dezvoltarea abilitătilor emoționale și sociale ale copiilor, fețe și băieti, cu vârstă pană în 7 ani-Ghid pentru cadrele didactice din invătământul preșcolar – CPE, 2007

"Din fericire" carte ilustrată- Remy Charlip , Editură: Frontiera , 2017

Materiale de la Jucării vorbărețe, Jucării educaționale (https://jucariieducationale.ro)

PARTENERIAT GRĂDINIȚA- FAMILIE

Prof. Stir Irina
Inst. Tapurica Anna
Grădiniţa "Căsuța Fermecată"

La orice vârsta *educaţia* reprezintă un chimism insolit şi deosebit de complex,care reclamă o mulţime de catalizatori. Până la sfârşitul adolescenţei educatorul, indiferent de ipostazele sub care se manifestă (părinte sau dascăl), constituie un catalizator funciar. Plasarea copilului în grădiniţă inaugurează dilatarea universului său existenţial, care se desfăşoară în proximitatea unui nou regizor-cel al educatoarei, ce consolidează, retuşează sau corectează profilul dobândit în familie.

După familie, *grădiniţa* constituie prima experienţă de viaţă a copilului în societate. Această instituţie îl aşază într-un cadru nou prin dimensiunile şi conţinutul său. Aici copilul ia cunoştinţă cu activităţi şi obiecte care-i stimulează gustul pentru investigaţie şi acţiune, îl provoacă să se exprime şi îi propune, incipient,angajarea în relaţiile sociale de grup. Copilul preşcolar începe să-şi definească treptat începutul personalităţii sale, învăţământul preşcolar reprezentând din acest punct de vedere piatra de temelie,premisa dezvoltării ulterioare, baza de la care se porneşte în construirea personalităţii fiecărui viitor cetăţean.

În munca oricărei educatoare se întâlnesc două realităţi de care trebuie să ţină seama tot timpul şi anume: trăsăturile comune copilăriei, universalitatea vârstei copilăriei şi diversitatea, unicitatea fiecărui copil cu care va lucra. Principala preocupare a educatoarei,în tot timpul activităţii sale,este aceea de a realiza un echilibru stabil între ceea ce este comun şi ceea ce este individual în grupă, între dezvoltarea psihică şi cea fizică a fiecărui copil, între activitatea desfăşurată şi progresele realizate etc. Dificultatea constă în a găsi exerciţii şi tipuri de activităţi potrivite, atât pentru întreaga grupă, cât şi pentru fiecare membru în parte, răspunzând fiecărei nevoi individuale. Teza educabilităţii şi a maleabilităţii fiecărui copil în practică devine mai dificilă, datorită experienţei şi specificului conduitei fiecărui copil. Educaţia devine artă, în cazul descoperirii portiţei deschise spre cunoaştere şi acomodare a fiecărui preşcolar. Trăsăturile individuale (temperamentul, predispoziţiile ereditare, experienţa dobândită etc.) devin premise ale succesului sau insuccesului în primele săptămâni de activitate.

Ştim cu toţii : copiii sunt diferiţi. Şi totuşi câteva lucruri esenţiale îi fac să fie asemenea: toţi au nevoie de dragoste, de securitate, de hrană bună şi de stimulare, toţi simt nevoia de siguranţă, de acceptare, de recunoaştere, toţi caută sprijin în adult şi au nevoie de acesta pe măsură ce îşi dezvoltă încrederea în sine şi îşi dobândesc propria independenţă. Independenţa spre ce anume? Independenţa de a fi membri participativi ai comunităţii, membri care ştiu să îşi asume responsabilităţi şi să urmărească să le fie respectate drepturile.

Grădiniţa este unul dintre partenerii comunitari implicaţi şi consecvenţi a cărei existenţă în societate marchează începutul traseului educaţional al copilului şi primii paşi către viitoarea sa devenire de cetăţean responsabil. Întregul personal al grădiniţei se străduieşte să acopere aceste nevoi sprijinind copilul în mod nemijlocit, prin intervenţie directă şi continuă. Relaţia dintre comunitate şi grădiniţă este de determinare şi susţinere reciprocă. De nenumărate ori, grădiniţa este pusă în situaţia de a rezolva o serie de probleme pe care, prin dimensiunea şi locul pe care îl ocupă, nu pot fi soluţionate fără un sprijin adecvat şi o susţinere directă din partea comunităţii. Pe de altă parte, comunitatea încearcă să preia tot ceea ce îi oferă societatea şi în egală măsură intervenţiile sistemului de educaţie.

Conceptul de *parteneriat* (provenit din engl. *partnership*), în sens etimologic desemnează relaţiile stabilite între asociaţi din instituţii diferite. Termenul *parteneriat* se bazează pe premisa că partenerii au un fundament comun de acţiune şi un principiu al reciprocităţii, ceea ce le permite să-şi unească eforturile spre atingerea unui ţel comun. Colaborarea partenerilor implicaţi în educaţie presupune construirea unei relaţii clădite pe unificarea unui sistem de valori şi cerinţe adresate copilului. Conceptul de *parteneriat educaţional* constituie o atitudine în câmpul educaţional, şi presupune colaborare, cooperare, comunicare eficienta, acces egal, acceptarea diferenţelor şi interacţiuni îndreptate în scopul optimizării rezultatelor educaţiei.

Datorită abordării curriculare flexibile şi deschise pe care o presupune în rezolvarea problemelor cu care se confruntă astăzi educaţia, *parteneriatul educaţional tinde să devină un concept central*. Din abordarea curriculară a educaţiei rezultă nevoi precum aceea de cunoaştere, respect şi valorizare a diversităţii, ce presupune unicitatea fiinţei umane şi multiculturalitatea. Fiecare copil este unic, are particularităţi diferite, determinate de caracteristici individuale şi de apartenenţa lor la un spaţiu şi o identitate socio-culturală. Copilul intră, de la începutul existenţei sale, în interacţiuni umane, care se manifestă în diverse forme: ca interdependenţă a factorilor sociali, ca influenţare, ca schimb de idei, sentimente şi stiluri de conduită. Particularităţile individuale reprezintă răspunsurile personale la solicitările mediului, unicitatea venind din ecuaţia

mică şi continuând până la grupa pregătitoare. Din experienţa mea cu copiii şi cu părinţii pot spune ca numai existând o colaborare strânsă educatore-copii-părinţii poţi avea rezultatele scontate, doar astfel poţi realiza obiectivele propuse, poţi crea o atmosferă benefică de învăţare, de joc, de prietenie, încredere, reuşită, etc. În cadrul parteneriatelor cu părinţii am prezentat grădiniţa, oferta educaţională, am specificat drepturile şi obligaţiile părinţilor şi copiilor, regulile grupei, am organizat serbări, lectorate, şedinţe, excursii, ieşiri la locuri de joacă pentru copii, lecţii deschise, expoziţii ale proiectelor tematice desfăşurate cu copiii, acţiuni de voluntariat, ecologie, studii de caz (copii cu CES; ADHD), etc. Parteneriatele mi-au oferit ocazia de a închega o echipă puternică ,,familia noastră'', de a crea o atmosferă plăcută şi de încredere reciprocă , siguranţa reuşitei copiilor noştri. Până în prezent, am reuşit să ne cunoaştem mai bine copiii, să ne cunoaştem mai bine pe noi, să ne cunoştem între noi, cu bune şi rele, să învăţăm unii de la alţii, să ne acceptăm, şi consider că e un start bun pentru cristalizarea celor 7 ani de-acasă! Prin intermediul parteneriatului am pus bazele unei educaţii democratice, interculturale şi incluzive, am reuşit să formez caractere frumoase şi puternice!

În urma derulării acestor parteneriate,ca urmare a studiului individual se impun câteva recomandări atât pentru cadrele didactice cât şi pentru părinţi. Recomandările pentru părinţi ar fi urmatoarele: să le prezinte copiilor grădiniţa ca un loc unde se pot juca cu alţi copii, unde pot învăţa lucruri interesante; să ceară sfatul cadrelor didactice; să participe la evenimentele din grădiniţă (serbări, şedinţe, voluntariat, etc); să ceara educatoarelor informaţii despre copil şi să ofere informaţii despre acesta; să dorească să participe la luarea unor decizii cât mai bune pentru grădiniţă, etc. *Educatoarele* ar trebui să ţină seama de următoarele aspecte: să informeze părinţii în legătură cu problemele curente ale învăţământului (de exemplu, schimbările din Curriculum); să trimită însemnări despre evoluţia copilului în grădiniţă, să caute oportunităţi pentru discuţii informale; să invite părinţii la activităţi, să-i implice în organizarea centrelor de interes/ activitate, în crearea centrelor tematice, în decorarea clasei pentru serbări sau alte activităţi; să ajute pe părinţi să înţeleagă importanţa sprijinului lor în educaţia copiilor; să participe la activităţile comunităţii, etc.

În educaţie, ***parteneriatul*** se prezintă ca o concretizare a acţiunii de ,,renovare" a învăţământului. El apare ca o alternativă ce poate permite accelerarea schimbărilor pe tărâmul educaţional în direcţia unei mai profunde colaborări între factorii implicaţi în dirijarea dezvoltării personalităţii copilului. În acelaşi timp relaţia partenerială în educaţie creează premisele unui învăţământ performant, perfectibil în concordanţă cu dinamica societăţii. Activitatea ăn parteneriat are nenumărate avantaje,deoarece ceează relaţii de colaborare,clarifică diverse probleme educative, oferă un nou cadrude dezvoltare a personalităţii copiilor. Activitatea în noul curriculum preşcolar îl citează pe D'Hainaut care atrăgea atenţia asupra faptului că "*punctul central al curricumurilor trebuie sa fie elevul, nu materia.... şi că atunci când se vorbeşte de conţinutul curricumului trebuie să înţelegem ca nu este vorba de enunţări de materii de învăţat, ci de scopuri exprimate în termeni de competenţe, moduri de a acţiona sau de a şti în general ale elevului*''. Competenţa se naşte şi se va evalua la confluenţa verbelor: *a şti, a şti să faci, a şti să fii, a şti să devii*, astfel devine esenţială capacitatea de transformare,de autodevenire permanenta,de racordare la cerinţe din ce în ce mai dinamice. Pentru a realiza aceste competenţe rolul cel mai important revine educatoarei şi modului de realizare a comunicării didactice,implicit a iniţierii de parteneriate educaţionale benefice pentru copii, cât şi pentru factorii implicaţi: grădiniţă, familie, comunitate.

Bibliografie:

Băran-Pescaru, A., ,,Parteneriat în educaţie", Bucureşti, Editura Aramis Print, 2004;
P.R.E.T.,Modul nr.2 :,,Împreună pentru copii:grădiniţa şi comunitatea'',Bucureşti,2008;
Vrăşmaş, E., A., ,,Consilierea şi educaţia părinţilor", Bucureşti, Editura Aramis 2002

subiectivă a fiecăruia, din stilurile de învăţare, din ritmurile dezvoltării, din trăsăturile, capacităţile, competentele şi comportamentele fiecăruia, amprenta culturală fiind importantă pentru că determină bogăţia diversităţii la nivelul grupului social.

Parteneriatul educaţional se instituie între următoarele instituţii: *familie* (partener tradiţional al şcolii), *şcoală* (ca instituţie socială transmiţătoare de valori), *comunitate* (ca beneficiar al serviciilor educaţionale), *agenţii educaţionali* (elevi, părinţi, cadre didactice, psihologi, alţi specialişti), *instituţii de cultură* (universităţi, biblioteci, muzee, centre de cultură), şi *alţi factori* interesaţi în dezvoltarea instituţională a sistemului de educaţie.

Obiectivele parteneriatelor educaţionale sunt:

- să asigure coerenţa politicilor şi strategiilor de menţinere a educaţiei ca sector prioritar ;
- să consolideze cadrul instituţional şi legislativ al dezvoltării umane ;
- să asigure instrumente instituţiilor şcolare necesare în dezvoltarea programelor specifice;
- să implice comunitatea în asigurarea calităţii educaţiei;
- să asigure colaborarea şcolii cu beneficiarii în sensul realizării echităţii, a egalităţii de şanse;
- să elaboreze programe comune, menite să faciliteze integrarea socio-profesionale a absolvenţilor;
- să confirme şi să întărească rolul unităţilor de învăţământ în viaţa comunităţii;
- să asigure articularea programelor europene şi internaţionale care determină măsuri de inovare şi de dezvoltare la nivel local, judeţean sau regional;
- să asigure, în cooperare cu mass-media, informarea corectă şi completă a beneficiarilor şi publicului în ceea ce priveşte impactul social al programelor şi măsurilor din domeniul educaţional.

Grădiniţa reprezintă un sprijin pentru comunitate şi nu doar un loc în care copiii îşi însuşesc cunoştinţe. Atunci când părinţii,copiii şi ceilalţi membri ai comunităţii se consideră parteneri în educaţie, se creează o comunitate de suport care începe să funcţioneze. Din acest motiv, parteneriatele trebuie văzute ca o componentă esenţială şi necesară în organizarea grădiniţei şi a grupei de preşcolari. Pentru realizarea unui parteneriat trebuie stabilite câteva forme de relaţionare necesare. Astfel, trebuie respectate cele patru condiţii de realizare ale acestui proces: *comunicare,coordonare,cooperare* şi în final,*parteneriat.*

În ceea ce priveşte relaţia dintre grădiniţă şi părinţi cele mai frecvente forme de organizare a acestei relaţii sunt :

- Şedinţele cu părinţii;
- Discuţii individuale între cadrele didactice şi părinţi;
- Organizarea unor întâlniri cu părinţii ;
- Implicarea părinţilor în manifestări culturale ale şcolii şi activităţi recreative;
- Voluntariatul ;
- Asociaţiile de părinţi .

Există câteva tipuri de implicare a familiei care ne pot ajuta să creăm parteneriate eficiente cu painţii,comunitatea,pentru a spori eficienţa procesului educativ.

1. Părinţii pot primi ajutor pentru a crea medii familiale care să sprijine experienţele de învăţare ale copiilor prin modalităţi diverse, printre care: oferirea de informaţii despre organizarea spaţiului de acasă al copiluluipentru a-i sprijini învăţarea,dar şi jocul,sprijinirea în înţelegerea unei relaţii cu dublu sens,între familie şi grădiniţă.

2. Comunicarea cu părinţii este recunoscută drept esenţială, iar stabilirea unui canal de comunicare cu două sensuri despre progresul copiilor se poate realiza prin: organizarea consultaţiilor individuale ritmice cu părinţii, dar şi prin realizarea unor dosare/ portofolii în care să se prezinte activitatea copiilor care vor fi trimise acasă spre consultare.

3. Voluntariatul reprezintă o practică de succes şi presupune organizarea acţiunilor de ajutor din partea părinţilor (la grădiniţă, acasă sau în alte locaţii) sau a altor agenţi care să sprijine echipa grădiniţei, dar şi pe copii. Pentru a identifica disponibilitatea părinţilor şi timpul pe care îl pot aloca e indicat să se dea un chestionar la început de an şcolar. Părinţii, în spaţiul grupei, pot acţiona ca voluntari prin activităţi precum:

- acordarea ajutorului în derularea activităţilor din centre sau supravegherea lor;
- însoţirea copiilor în activităţile extraşcolare (excursii, vizite la obiective turistice sau culturale);
- implicare în realizarea decorurilor pentru un eveniment, o serbare.

4. Implicarea părinţilor în luarea deciziilor reprezintă o verigă importantă a parteneriatului.

5. Colaborarea cu comunitatea, prin identificarea resurselor care vor susţine învăţarea şi vor spori experienţa copiilor se poate realiza prin mijloace precum: integrarea serviciilor comunităţii prin parteneriate care implică grădiniţa şi alte agenţii care sunt interesate de aspecte legate de viaţa civică, sănătate, cultură, recreere etc.

Pentru a avea rezultate deosebite cu copii,pentru a crea un mediu adecvat desfăşurării cu succes a procesului instructive-educativ este indicat să existe un parteneriat educaţional funcţional grădiniţă familie ,începând de la grupa

STIMULAREA COMPORTAMENTELOR PROSOCIALE LA PREȘCOLARI

*Autor: profesor consilier școlar T**oiu-Ruiu Rodica Petruța***
Școala Gimnziala Nr.136 și Gradinița "Căsuța Fermecată"

Disponibilitatea copilului către nevoile celorlalţi se formează încă din copilărie, de la vârste timpurii. Nevoile copilului şi expresia psiho-comportamentală a lor sunt mereu diferite, căci preşcolarul de azi nu mai este un copil care trăieşte într-o lume de basm. Am observat în jocul lor o lume care aduce comportamente, teme, idei, probleme absolut noi, o lume plină de neînţelesuri uneori. Copii, părinţi, educatori, actori principali pe scena educaţiei trebuie să facă faţă acestor provocări.

Copilăria, privită sub aspectul complex al dezvoltării psihice, poate fi caracterizată ca o perioadă de umanizare şi socializare. Întreaga dezvoltare psihică în etapele copilăriei reprezintă trepte succesive ale socializării, ale formării competenţelor sociale şi emoţionale, cheie a reuşitei viitoare.

Relaţiile dintre copii, pe lângă o serie de abilităţi psiho-sociale, prespun şi manifestarea de comportamente prosociale. Este vorba despre o serie de comportamente "intenţionate, voluntare, având drept scop ajutorarea altei persoane" (Eisenberg, 1998, apud Knafo, Weiner, Dubrovsky, 2003-2009). Septimiu Chelcea defineşte comportamentul prosocial ca fiind "acel comportament intenţionat, realizat în afara obligaţiilor profesionale şi orientat spre susţinerea, conservarea şi promovarea valorilor sociale"(Chelcea, 2008, p.228). Definit asfel, comportamentul prosocial îşi largeşte sfera de cuprindere, cu urmatoarele fenomene: ajutorarea semenilor, apărarea proprietăţii, jertfa de sine pentru dreptate. În sistemul comportmentelor sociale ajutorarea, protejarea şi sprijinirea dezvoltării celorlalţi ocupă o poziţie centrală, căci "omul este valoarea sociala supremă". Primele comportamente prosociale la copii pot fi observate între 1-2 ani. La această vârstă copilul se oferă să ajute un alt copil dacă acesta s-a lovit, îşi împrumută jucăriile, sau încearcă să reconforteze un alt copil sau un adult atunci când acesta pare trist sau necăjit. Copii de această vârstă au o înţelegere rudimentară a faptului că celelalte persoane pot avea sentimente diferite de ale lor. Totuşi, este evident faptul că înţeleg suficient pentru a oferi susţinere altor persoane în dificultate. De-a lungul studiilor (Eisenberg, 1990; Einsenberg, Fabes, 1998 apud Knafo, Weiner, Dubrovsky, 2003-2009) se pare că unele comportamente prosociale se amplifică odată cu creşterea în vârstă, costul implicat de ajutor determinând manifestarea comportamentelor prosociale la preşcolari.

Primele comportamente prosociale la copii pot fi observate între 1-2 ani. La această vârstă copilul se oferă să ajute un alt copil dacă acesta s-a lovit, îşi împrumută jucăriile, sau încearcă să reconforteze un alt copil sau un adult atunci când acesta pare trist sau necăjit. Copii de această vârstă au o înţelegere rudimentară a faptului că celelalte persoane pot avea sentimente diferite de ale lor. Totuşi, este evident faptul că înţeleg suficient pentru a oferi susţinere altor persoane în dificultate. De-a lungul studiilor (Eisenberg, 1990; Einsenberg, Fabes, 1998 apud Knafo, Weiner, Dubrovsky, 2003-2009) se pare că unele comportamente prosociale se amplifică odată cu creşterea în vârstă. De exemplu dacă punem un grup de copii să împartă cu alţi copii o prăjitură, copiii mai mari au tendinţa de a da mai mult decât cei mai mici. Totuşi, nu toate comportamentele prosociale urmează această tendinţă. De exemplu, încercarea de a linişti un alt copil supărat este mai frecventă la copilul preşcolar decât la cei mai mari. Pot fi de asemenea notate variaţii importante de la un copil la altul în ceea ce priveşte numărul de comportamente prosociale de care dau dovadă.

Creşterea manifestărilor comportamentului prosocial o data cu vârsta este asociată dezvoltarii abilităţilor cognitive ce presupun detectarea nevoilor altora şi dorinţa de a ajuta, precum şi în înţelegerea morală a importanţei de a-i ajuta pe alţii (Eisenberg şi alţii, 2006, apud Knafo, Weiner, Dubrovsky, 2003-2009).

Există mai multe moduri în care copiii pot manifesta comportamente prosociale faţă de alţii. De exemplu, copiii consideră importante prietenia cu covârstinicii şi incluziunea socială,mult mai importante decât împărţirea, împărtăşirea cu ceilalţi (Greener şi Crick, 1999, apud Knafo, Weiner, Dubrovsky, 2003-2009). Multe dintre instrumentele utilizate în mod obişnuit în raport cu trasăturile prosociale ale copiilor fac să nu sublinieze iniţierea socială, incluziunea şi jocul în care se manifesta comportamente pozitive (de exemplu, Bryant, 1982; Kochanska, 1992, apud Knafo, Weiner, Dubrovsky, 2003-2009) şi cercetătorii de multe ori nu vizează aceste comportamente în încercarea de a observa comportamentul prosocial (de exemplu, Hastings, Rubin, şi alţii, 2005;Spinrad şi alţii 1999, apud Knafo, Weiner, Dubrovsky, 2003-2009,). Iniţierea socială, incluziunea şi joaca pozitivă sunt uneori distinse ca fiind competenţe ale

Copiii sunt fini observatori, de aceea ei observă cu uşurinţă că, deşi uşa e în permanenţă deschisă tuturor, pe unii colegi părinţii îi tratează mai bine decât pe alţii. De asemenea, adulţii ar trebui să ofere exemple active de ajutor acordat dezinteresat, comportament ce îi învaţă pe copii să fie empatici. "Ei trebuie totodată să întărească independenţa copilului şi nonconformismul faţă de presiunea grupului, dacă această presiune semnifică reţinerea de a acorda ajutor" (Einsenberg şi alţii, 1998, apud Wosinska, 2005, p. 273)

Răsplata pentru comportamentele prosociale este şi ea o modalitate de a le forma şi întări. Cu răsplata, asa cum rezultă din teoria lui Bem (1972, apud Wosinska, 2005, p. 273), nu trebuie să exagerăm. Răsplata nu trbuie acordată de fiecare dată, nu trebuie să fie consistentă, oferită public şi nici să nu aibă cracter material. Un premiu neaşteptat sub fora unei laude neexprimate în mod public, este mai eficientă, căci consolidează sentimentul sensului săvârşirii faptelor bune şi duce la interiorizarea acestei necesităţi. Răsplata sistematică face ca faptele bune să fie săvârşit cu scopul primirii premiului (care se aşteaptă să fie de fiecare dată mai mare), iar când nu există prmiul, dispare dispnibilitatea de a face fapte bune.

De asemenea, oferirea de modele prosociale, iniţiate şi organizate într-un cadru specific, declaşează spontan alte acte mărunte asemănătoare. De exemplu, iniţierea unei acţiuni a copiilor de curăţare a parcului din cartier, poate naşte sentimentul, la ceilalţi oameni paricipanţi, că pot face şi ei a fel, şi pentru acest sentimet vom începe să manifeste frecvent comportamente prosociale.

În ceea ce priveşte creşterea probabilităţii acordării ajutorului în cazuri spontane, este necesară "reducerea ambiguităţii situaţiei" (Wosinska, 2005, p. 273). Acest lucru poate fi făcut prin crearea condiţiilor în care un eventual pericol poate fi observat, ca de exemplu delimitarea suprafeţei de înot în funcţie de raza vizuală), sau chiar de către vicima unui eventual accident. De exemplu, victima în locul clasicului strigăt de "Ajutor!", poate oferi semnale clare că se întâmplă ceva rău, de eemplu poate spune "Simt că fac infarct; chemaţi salvarea!", sau prin dezamorsarea dispersării responsabilităţii, prin indicarea unei persoane concrete cu rugămintea de a acorda ajutorul, de exemplu "O rog pe doamna în negru care stă pe marginea băncii de sub copaci să mă ajute!", iar în acest caz trebuie să acţionezi imediat.

În lucrul cu copiii, am ajuns la concluzia că există diferenţe interindividuale în ceea ce priveşte disponibilitatea copiilor de a-i ajuta pe ceilaţi, în funcţie de practicile parentale, de modelele avute precum şi de experienţa trăită în interacţiunile cu persoanele semnificative.

Se vorbeşte tot mai mult de educaţia timpurie a copilului , de aceea se impune să conştientizăm că avem datoria morală să căutăm, să propunem soluţii pentru eradicarea violenţei sociale care a devenit un fenomen mondial. Copilul, acest candidat la umanitate, trăieşte într-o societate în care întâlneşte la tot pasul modele antisociale.

Consider că trebuie să creăm copilului o lume mai bună, să-i oferim acele modele care să-l impresioneze pozitiv, să-l determine să-şi dorească să fie personaj indrăgit de cei din jur, să-l educăm în spiritul valorilor morale.

BIBILIOGRAFIE

-Birch, Ann. (2000). Psihologia dezvoltării. Bucureşti: Editura Tehnică

-Chelcea, S. (2003/2004). Comportamentul prosocial. În A. Neculau (coord.). Manual de psihologie socială. Iaşi: Editura Polirom

-Creţu, T. (2007). Psihologia vârstelor. Bucureşti: Universitatea din Bucureşti – Editura Credis

-Debesse, Maurice (coord). (1970). Psihologia copilului, de la naştere la adolescenţă. Bucureşti: Editura Didactică şi Pedagogică

-Goleman, D. (2007). Inteligenţa socială. Bucureşti: Editura Curtea Veche

-Golu, F. (2004). Dinamica dezvoltării personale la vârsta preşcolară. Bucureşti: Editura Miron

-Moscovici, Serge (1994/1998). Formele elementare ale altruismului. În S. Moscovici (coord.). Psihologia socială a relaţiilor cu celălalt. Iaşi:Polirom, pp. 61-73

-Negovan, V. (2005). Introducere în psihologia educaţiei. Bucuresti: Editura Universitară

-Piaget, J. (1932). Judecata morală la copil. Bucureşti: Editura Didactică şi Pedagogică

-Piaget, J., Inhelder, B. (1976). Psihologia copilului. Bucureşti: Editura Didactică şi Pedagogică

-Stănculescu, E. (2008). Psihologia educaţiei de teorie la practică. Bucureşti: Editura Universitară

-Verza, E., Verza E.F.(2000). Psihologia vârstelor. Bucureşti: Editura Pro Humanitate

-Wosinska, W. (2005). Psihosociologia vieţii sociale. Bucureşti: Editura Renaissance,

comportamentului social mai degrabă decât ca fiind prosociale (Hastings şi alţii, 2007; Hastings, Vyncke şi alţii, 2005, apud Knafo, Weiner, Dubrovsky, 2003-2009). Aceste comportamente pozitive pot solicita mai multă autonomie sau mai multă iniţiativă la copii, caracteristici care sunt în conformitate cu stereotipurile culturale de comportament masculin (Leaper şi Friedman, 2007, apud Knafo, Weiner, Dubrovsky, 2003-2009), şi ar fi mai probabil să apară în interacţiunile copiilor cu colegii de aceeşi varstă decât în intreacţunile cu adulţii. Astfel există diferenţe între fete şi băieţi în tendinţa lor generală de a manifesta comportamente prosociale faţă de ceilalţi, băieţii şi fetele pot să difere în felul lor de a arăta competenţe prosociale.

Factorii de mediu care influenţează diferenţele individuale în ceea ce priveşte comportamentul prosocial la copii includ modelarea comportamentului de către părinţi şi metodele folosite în disciplina copiior. De exmplu, utilizarea în disciplină a strategiilor inductive (explicarea copiilor a consecinţelelor comportamentului lor), este mai eficientă decât disciplina de tip putere (de exemplu, pedeapsa) (Eisenberg şi Fabes, 1998). Un stil parental în care părinţii explică motivele pentru acţiunile lor, în care sunt dispuşi să asculte şi să răspundă la nevoile şi dorinţele copiilor, crearea un climat pozitiv în realtile părinte-copil, în care copiii sunt receptivi la lecţii părinţilor şi internalizează valorile lor, sau prin furnizarea copiilor de modele de comportament în care părintele este receptiv la nevoile altora, ar putea favoriza dezvoltarea de comportamente prosociale la copii.

Dincolo de influenţa părinţilor, fraţii, colegii, şi de asemenea şcoala, poate afecta comportamentul prosocial. De exemplu, Wentzel, McNamara şi Caldwell (2004, *apud* Knafo, Weiner, Dubrovsky, 2003-2009) , subliniză că acest tip de comportament poate fi influenţat de prietenii apropiaţi. În plus, mai bine spus calitatea afectivă a prieteniei este importantă, căci mai mulţi prieteni cu valoare afectivă pentru copil sunt mai influenţi decât unul singur.

În modelarea comprtametelor prosociale la copii, un rol important îl are şi grădiniţa, sau mai târziu şcoala. Clark şi Ladd (2000, apud Knafo, Weiner, Dubrovsky, 2003-2009) au găsi că preşcolarii cu un comportament prosocial bine dezvotat sunt relativ mai bine adaptaţi la mediul instituţionalizat şi au relaţii mai bune între egali decât copiii mai puţin prosociali. Copiii cu competenţe prosociale au foarte mulţi prieteni şi raportează o mai bună calitate a prieteniei, faţă de copii mai puţin competenţi prosocial.

Caprara şi colegii (2000, apud Knafo, Weiner, Dubrovsky, 2003-2009) au găsit relaţii pozitive între copiii cu comportamentul prosocial dezvoltat devreme şi realizarea academică de mai târziu. Natura exactă a acestor relaţii nu a fost încă să fie stabilită. Posibil, copiii cu un comportament prosocial deţin competenţe sociale superioare,ceea ce le permite să lucreze mai bine cu colegii şi stabilesc relaţii mai bune cu profesorii.

Educatorii pot pomova şi dezvolta şi ei comportamentul prosocial la preşcolari. Deşi studiile observaţionale sugerează faptul că profesorii din învăţământul preşcolar, de obicei, fac prea puţin pentru a încuraja comportamentul prosocial, comportamentul cadrelor didactice ,politicile şcolare pot promova pro-sociabilitatea, relaţiile pozitive, calde, sigure, iar relaţia pozitivă cadru didactic-copil este asociată cu dezvoltarea comportametului prosocial la copii. (Eisenberg şi alţii, 2006, apud Knafo, Weiner, Dubrovsky, 2003-2009).

Într-o altă intervenţie în cadrul şcoalii raportată de către Fraser şi colegii (2004, apud Knafo, Weiner, Dubrovsky, 2003-2009) , copiii au participat la un program de formare conceput pentru a le forma abilităţile sociale, de rezolvare a problemelor şi de a reduce respingerea celorlalţi. În acelaşi timp, părinţii au participat la program, cu lecţii pentru acasă concepute pentru a îmbunătăţi abilităţile parentale (de exemplu, dezvoltarea copilului, comunicarea parinte-copil, rezolvarea problemelor, disciplina). In urma programului, copii din grupul experimental au manifestat un comportament prosocial mai frecvent, în comparaţie cu grupul de control.

Creşterea disponibilităţii manifestării comportamentelor prosociale

Modelarea comportamentelor prosociale poate fi privit din două perspective, conform concepţiei autoarei Wilhelmina Wosinska (2005). Prima vizează modelarea personalităţii altruiste, ceea ce presupune acordarea ajutorului timp mai îndelungat, iar a doua presupune acordarea ajutorului în cazuri imprevizibile, spontane.

În ceea ce priveşte modelarea peronalităţii prosociale, aceasta îşi are bazele în familie, în modelele oferite de către familie în principal, apoi de către grăiniţă sau şcoală şi de catre grupul de prieteni, cu care copilul rezonează afectiv. Autoarea Wosinska (2005, p. 227) menţiona că "depinde în principal de părinţi dacă vor deschide uşa diverşilor colegi ai copilului, indiferent de cât de bogate sunt familiile lor, de felul cum învaţă la şcoală sau de religia pe care o au" (Wosinska, 2005, p. 227).

INTELIGENȚA EMOȚIONALĂ ÎN COPILĂRIE

*Prof. Înv. Preșcolar: T**udor Despina Elena***
Gradinița Nr. 46, Sector 1

Daniel Goleman(1995) propune o definiţie mai apropiată de preocupările noastre. Conform acestuia, inteligenţa emoţionala desemneaza o capacitate de control şi autocontrol al stresului şi emoţiilor negative; o meta-abilitate, care determină si influentează modul şi eficienţa cu care ne putem folosi celelalte capacităţi şi abilităţi pe care le posedăm, inclusiv inteligenţa educaţională.

Realitatea ne demonstrează ca cei care îşi stăpânesc emoţiile bine şi care abordează eficient emoţiile celorlalţi sunt în avantaj în orice domeniu al vieţii şi au şanse mai mari de a fi eficienţi şi multumiţi în viaţă.

În cadrul inteligenţei emoţionale sunt incluse mai multe capacităţi grupate în cinci domenii:

1. Cunoaşterea de sine , a propriilor emoţii: introspecţia , asocierea şi recunoaşterea unui sentiment după generarea lui;

2. Stăpânirea emoţiilor: conştientizarea elementelor care stau în spatele sentimentelor, aflarea unor metode de a face faţă temerilor ,anxietăţii, mâniei şi supărărilor ;

3. Motivarea intrinsecă: canalizarea şi controlul emoţiilor şi sentimentelor pentru atingerea unui scop , reprimarea impulsurilor de abandon şi amânarea gratificaţiilor şi recompenselor ;

4. Empatia : capacitatea de a manifesta sensibilitate şi grijă faţă de sentimentele altora ;

5. Stabilirea şi dirijarea relaţiilor interumane: se referă la competenţa şi aptitudinile sociale (cunoaşterea, analiza şi controlul emoţiilor altora);

În continuare voi prezenta câteva cazuri cu care m-am confruntat eu in decursul celor 10 ani de când lucrez ca educatoare. Fiecare copil a fost vazut ca o provocare pentru mine și pentru fiecare copil am încercat să fac câte ceva plăcut. O bucurie mare este atunci când reușești să faci și pe alții fericiți, si cea mai mare bucurie vine din partea copiilor, ființe atât de inocente și sincere cu noi care știu să se bucure de orice, oricând.

,,Ni se spune încă din copilărie că ne putem îmbunătăți în aproape toate felurile. Se presupune că școlile noastre ne ajută să facem asta. Copiii noștri nu trebuie doar să fie îndopați cu fapte, ci trebuie să fie învățați să citească, să fie buni cetățeni, să facă sex plin de iubire, să facă exerciții fizice, să aibă un nivel înalt al respectului de sine, să guste literatura, să fie toleranți cu persoanele care sunt altfel decât ei, să joace baseball, să cânte corect, să fie competitivi, dar și cooperanți, sa-i conducă pe alții, să aibă obiceiuri de viață sănătoase, să fie ambițioși, să respecte legea (Ce putem și ce nu putem schimba, Martin E. P. Seligman, Ed. Humanitas, pag. 35). Dupa cum spune Martin Seligman ne putem schimba, putem fi mai buni și putem progresa, dar trebuie să ne dorim acest lucru.

La grupa mică am avut un baiețel, Denis, care nu vorbea doar scotea anumite sunete. Încercam sa-l stimulez, sa-l incurajez să vorbească. În semestrul al II-lea a început să spună anumite cuvinte (mama, apa, da, nu). Mama motiva totul pe problemele de sănatate pe care le-a avut cu el (o problemă cu digestia si raceli frecvente) când era mai mic și că este puturos ,,o sa-si dea el drumul la vorbit".

În anul al II-lea de grădiniță a început să formeze propoziții, nu pronunță clar sunetele, nu il înțeleg bine, dar colegii îl înțeleg perfect, uneori explicându-mi ce spune. Am încercat tot timpul să-l încurajez, să-l stimulez să răspundă, să nu-l critic sau să-i fac observație.

În informarea educaţională a părinţilor am urmărit ca părinţii să înţeleagă că pot influenţa şi controla comportamentul lui D., însuşindu-şi abilităţile de bază în acest sens, că numai dacă gândim şi acţionăm împreună, în mod unitar, îl putem ajuta să-şi depăşească dificultăţile.

Cum învăţăm împreună?

- discutarea faţă-n faţă a problemelor; învăţăm din bunele practici ale altora;
- observarea şi discutarea comportamentelor parentale cotidiene şi particulare, în situaţii diferite;
- informarea părinţilor asupra activităţilor lui D., asupra progreselor/regreselor şi a problemelor ce intervin.

Recomandări propuse părinţilor:

- rezervaţi-vă un timp anume pentru a vorbi cu copilul. De exemplu: seara sau la plimbare;
- vorbiţi cu D. despre programul zilei, purtaţi mici discuţii despre ceea ce urmează să faceţi împreună în timpul zilei; învăţaţi-l să-şi exprime nevoile când nu sunteţi de faţă
- repetaţi clar şi rar orice exprimare care nu a fost corectă, răspundeţi la propoziţiile lui D. prin cuvinte noi, dar care să fie pe înţelesul lui;
- discutaţi despre experienţe noi pe care le va avea D. la grădiniţă, la dentist, în vacanţă etc.;
- faceţi plimbări cu D. în mod regulat şi vorbiţi-i despre ce vedeţi împreună;
- recunoaşteţi eforturile copilului chiar şi atunci când nu reuşesc pe deplin .Fiţi pozitivi, referiţi-vă mai întâi la ce are bun copilul, acordaţi-i cu consecvenţă atenţie pozitivă, mai multe aprecieri.

Strategii de motivare a preșcolarului:

- sprijin suplimentar
- încurajări
- aprecieri verbale a efortului de a se comporta adecvat

• satisfacţii spontane
• recompense sau autorecompense
• recunoaşterea progresului preșcolarului

Concluzii

Acordând o atenţie aparte acestui copil, prin intermediul terapiei logopedice, consilierii pedagogice şi implicării familiei, am reuşit să facilitez integrarea funcţională a lui D. în grupa de copii, participarea lui firească la activităţile instructiv-educative din grădiniţă.

Munca şi colaborarea dintre educatoare, logoped, părinţii lui D. a constituit un cerc de susţinere afectivă, volitivă, de echilibrare şi integrare a D. în mediul grupei, al grădiniţei, ajutându-l să-şi corecteze pronunţia, ritmul şi fluenţa vorbirii, să-şi construiască bazele unei imagini de sine pozitive, bazate pe încrederea că "poate"să fie la fel ca orice copil. Şi familia şi-a schimbat atitudinea şi comportamentul faţă de D., devenind mult mai apropiaţi de echipa educatoare-logoped, nutrind sentimente de recunoştinţă şi apropiere sufletească.

D. s-a ataşat foarte mult de copiii din grupă, mama ei spunându-mi ce "scandal" face atunci când nu poate veni la grădiniţă, fiind bolnav. Treptat, lui D i-au dispărut nesiguranţa în răspunsuri, timiditatea, a învăţat să-şi controleze ritmul vorbirii, desfăşurând săptămânal şi terapie logopedică cu un specialist.

Preșcolarii trebuie să fie învățați să-și facă cunoscute și sa-și argumenteze părerile în public strategii ce implică participarea activă, pentru a-și dezvolta propria motivație și pentru dobândirea unui exercitiu de relaționare socială. Învățarea reciprocă presupune curaj din partea cadrului didactic în a accepta și a putea să schimbe rolul cu elevii, solicitându-le prin empatie să înțeleagă modul de gândire al celuilalt. Discuțiile libere permit observarea modului de gândire și împărtășirea a celuilalt.

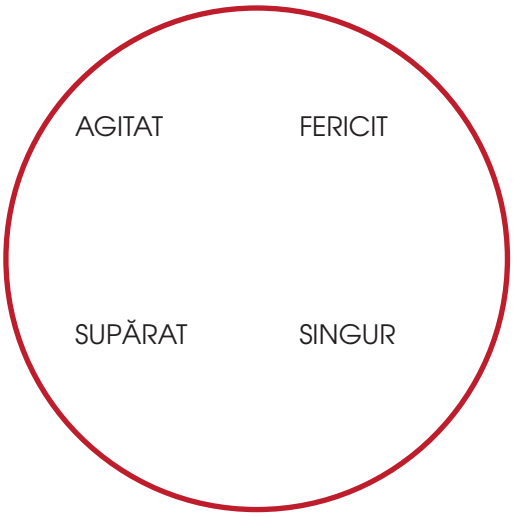
Jocuri aplicate în învațământul preșcolar

ROATA EMOŢIILOR

Obiectiv: Să îşi dezvolte vocabularul referitor la emoţii.

Procedura: Se prezintă roata emoţiilor. În timpul jocului un copil va învârti braţul roţii şi, când acesta se opreşte la o emoţie, va încerca să explice ce înseamnă şi să exemplifice cu un moment din viaţa lui în care s-au simţit în acel fel.

Sarcina profesorului: Să se insiste pe emoţii pozitive şi negative pentru a explica cu claritate ce înseamnă o emoţie.

Ghemul magic-joc de intercunoaștere și relaționare pozitivă

Metoda: Conversația
Participanti: copii de toate vârstele începand cu 3 ani
Materiale: un ghem de ață
Descriere: inițiatorul are în mână un ghem de ață colorată. El va oferi ghemul unui participant spunându-i de ce l-a ales: ,, te-am ales pentru că ești un prieten bun, mă ajuți...sau...te- am ales pentru că tu știi jocuri frumoase...etc". Cel ales prinde ața și oferă ghemul altui coleg spunându-i ce calități a remarcat la el, de ce îl apreciază. Fiecare participant va alege cel puțin un coleg, până ce ața va forma o rețea asemanatoare unei panze de paianjen.

La sfârșit inițiatorul adresează întrebările:
- Cum v-ați simțit în timpul jocului?
- Ce ați aflat nou?

Concluzia aparține tot inițiatorului ca va remarca faptul ca într-un colectiv/ grup/clasă toți colegii sunt conectați ca într-o rețea și că este esențial ca relațiile lor să fie bune.

BIBLIOGRAFIE :
1.DANIEL GOLEMAN – « INTELIGENŢA EMOŢIONALĂ »,EDITURA CURTEA VECHE, BUCUREŞTI – 2000
2.HOWARD GARDNER – « TRATAT DE RĂZGÂNDIRE », EDITURA ALLFA, BUCUREŞTI.
3.PAUL APOSTICA – « INTELIGENŢA EMOŢIONALĂ ».
4.STEVEN J. STEIN, HOWARD E. BOOK – « FORŢA INTELIGENŢEI EMOŢIONALE », EDITURA ALLFA, BUCUCREŞTI.
5.ANN VERNON-<DEZVOLTAREA INTELIGENŢEI EMOŢIONALE PRIN EDUCAŢIE RAŢIONAL-EMOTIVĂ ŞI COMPORTAMENTALĂ>, EDITURA ASCR,2004

Proiect municipal de consiliere și dezvoltare personală pentru preșcolari
"SĂ-ȚI VORBESC DESPRE MINE"

Conferința "Să vorbim despre copilărie"
Secțiunea -b. Parteneriatul grădiniță-familie

„ COPILĂRIA ȘI EMOȚIILE TRĂITE ASCULTÂND POVEȘTI "

Profesor înv. preșcolar ***VASILE MIHAELA***
Profesor înv. preșcolar ***RADU ANAMARIA***
Grădinița nr.168, Sector 5, București

Moto:"*Toate poveştile tind să arate foloasele pe care le ai dacă eşti cinstit, răbdător, muncitor, ascultător, cât şi nenorocirile care-i pasc pe toţi cei care nu sunt astfel(…)Ele stârnesc dorinţele copiilor de a se asemui cu cei buni şi, totodată, teama de nenorocirile în care cad cei răi, datorită răutăţii lor."*(Charles Perrault)

Majoritatea copiilor preșcolari recunosc emoțiile și trăirile puternice,chiar și le exprimă,știu să spună dacă sunt bucuroși,supărați, furioși etc., dar cel mai bun mod de a dezvolta un vocabular emotional al copilului, am realizat in grupa noastră un emometru pe care am expus toate emoțiile, care îl vor face pe copil să învețe despre propria persoană, să se cunoască mai bine, să învețe nu numai să verbalizeze, dar să și înțeleagă cum se simte într-o anumită stare pe care o exprimă alcineva de lângă el.

Cunoașterea emoțiilor il ajută să empatizeze cu trăirile celor de lângă el, dezvoltându-i abilități sociale.

Rolul poveștilor în viața copilului este nelimitat.Poveștile ajută copiii să învețe multe lucruri, oferă oportunitatea celui care transmite povestea să îl incânte pe copil cu povestea în sine dacă se accentuează ceea ce te interesează să invețe copilul din ea, stările pe care le simt personajele și felul în care le exprimă.Cel care spune povestea se poate folosi de tonalitatea vocii, de gestică, mimică, imagini, intrbând copil din când în când ce emoții trăiește un personaj despre care i s-a povestit anterior.

Sub orice mod ar fi expuse poveștile, acestea joacă un rol important, chiar esențial în educația și dezvoltarea copiilor.

Poveștile spuse de părinți, intărește relația acestora cu copiii, îi ajută la dezvoltarea morală și îi învață să capete încredere în forțele proprii.

Deși copiilor le plac desenele animate, jocurile pe calculator, poveștile nu trebuie niciodată înlocuite cu astfel de activități.

Copilul acordă o atenție deosebită atunci când îi spui povești, prin ascultarea ritmului vocii, chiar cu mult timp înainte de a merge sau a vorbi.

Psihologii spuneau că înainte de 6 luni experiența bebelușilor cu poveștile este asociată cu cea pe care o trăiesc atunci când ascultă muzică, îi ajută să își dezvolte limbajul mai repede, cresc frumos și armonios, le dezvoltă imaginația, ajută copilul să combată stresul, îi oferă un moment de relaxare, îl ajută să învețe mai multe lucruri despre ei și despre lume în general, își dezvoltă interesele proprii și să poată avea oportunități în acest sens, săs gândească singuri, săs ia decizii proprii, săs facă judecăți de valoare , să învețe diferența dintre bine și rău și să își poată exprima propriile emoții și sentimente.

Poveștile reprezintă pentru ei o formă de joc în care învață semnificațiile vieții reale și le îndreaptă atenția către aspecte pozitive ale vieții (bucurie, frumusețe, dragoste etc.) dar fără a elimina partea negativă(binele învinge răul) fiind și latura negativă expusă în povești.

Tot din povești copiii învață ce înseamnă prietenia, ba chiar își aleg personaje de poveste care să le fie prieteni, își modelează caractere puternice din povești în care există eroi, zâne, prinți care luptă de la egal la egal cu zmei și îi învinge, aceștia insuflând copiilor forță și curaj, dar și să își depășească temerile dacă se aleg povești care au personaje ce se confruntă cu anumite temeri.

Atunci când copilul ascultă o poveste se simte confortabil și în siguranță și astfel se creează o legătură specială cu cel care îi spune povestea.

Povestea în viaţa preşcolarului reprezintă un mod de cunoaștere a lumii, un mod de a comunica, dar și un mod de instruire, deoarece povestea conține adevaruri fundamentale în viata de zi cu zi, depășind hotarele dintre spațiu și timp și cea cu care copilul învață prima dată să judece, dacă este bine spusă, copilul se amuză, îi demonstrează acestuia ceva sau îl dezarmează, dar îmbunătățesc deprinderile și priceperile de comunicare, îmbogățind vocabularul și cultivând numeroase emoții și sentimente frumoase.

Poveștile auzite de copii, pun baza concepţiei despre lume şi viaţă, le stimulează imaginația, creativitatea, îi învață despre spiritul de a se sacrifica, de a fi altruist, solitar și drept.
Un rol important în trezirea emoțiilor și sentimentelor copiilor atunci când ascultă povești, îl au cei care transmit povestea, astfel, dacă povestea este transmisă corect le poate stimula imaginaţia și interesul pentru lectură.

Dorințele copiilor pentru lectură, știm cu totii că se formează timpuriu, de aceea acasă sau la grădiniță informaţiile sumare legate de mediul înconjurător sau istorie se transmit prin intermediul poveștilor cu care se poate face trecerea de la lumea frumoasă a poveştilor din grădiniţă la cea reală, lămurită şi explicată.
De cele mai multe ori, contactul copiilor cu poveştile spuse, fie de părinți, fie de educatoare conduce la trezirea unor emoții și sentimente plăcute, la dezvoltarea gustului pentru frumos, la îmbogăţirea vocabularului, dar și la creativitatea copiilor, subliniind chiar că în grădiniţă se află factorul decisiv în educarea copiilor prin frumos, pentru valoare, unde copiii, vor învăta să deosebească binele de rău, adevarul de minciună, faptele bune de cele rele; le dezvoltă atenția, sensibilitatea și încep să-si formeze percepții morale, mai târziu când vor lectura individual, să își facă din cărți cei mai buni prieteni, deoarece ele le dezvoltă discernământul în selecţia valorilor.
Fiecare poveste citită copiilor are câte o morală la sfârșitul ei de care ne putem folosi pentru a educa si trezi interesul copilului, această morală reprezentând un instrument la îndemâna oricui de a educa și disciplina.

Poveștile îmbogățesc viața afectivă a copilului, prin intermediul acestora copilul ajungând să trăiască alături de personaje, din punct de vedere afectiv, experiențele la care acestea sunt supuse și să învețe să își exprime propria stare emoțională în funcție de contextul și desfășurarea povestirii. Copiii pun întrebări părinților, se bucură pentru victoria personajului cu care se identifică, devin triști sau îngrijorați atunci când personajul respectiv se află în dificultate și învață să își definească propriile emoții în raport cu anumite situații de viată. Tot în acest context, copilul învață să își definească emoțiile pozitive, în raport cu cele negative și dezvoltă anumite comportamente de tip social.

Poveștile consolidează legatura dintre copil și părinte prin implicarea ambelor părți într-o activitate care îi reunește prin cuvinte, comportamente și trăiri afective. Părintele este cel care creează contextul, devenind regizorul unei scene de viață, iar copilul o trăiește. Poveștile reprezintă pretextul cel mai favorabil pentru a stabili o legatură profundă între părinte și copil, prin alocarea unui timp unic, comun, în care părțile consolidează relația. Astfel, cititul sau nararea unei povești poate deveni un ritual al familiei, contribuind astfel la definirea unui program comun și descoperind ce emoții si sentimente dezvoltă poveștile ascultate de copil.

MODALITĂŢI CONCRETE DE ABORDARE A PARTENERIATULUI EDUCAŢIONAL GRĂDINIŢĂ- FAMILIE

*Autori: Educatoare **Vasile Ana-Maria***
*Educatoare **Sandu Adriana-Mariana***

,,Perioada copilăriei este unică şi fiecare clipă pierdută ne trimite uneori mai departe de ei scăpând din vedere esenţialul, şi anume responsabilitatea de a fi părinte."

La vâsta preşcolară un factor important este grădiniţa care desfăşoară un amplu proces instructiv-educativ aplicând metode şi procedee ştiinţifice. Pentru reuşita actului educaţional munca depusă de cadrele didactice în grădiniţă trebuie continuată, susţinută şi întărită de familie.

Funcţia de părinte este o ,,meserie" şi, ca orice meserie, ea trebuie învăţată. Noţiunea de părinte nu poate exista separat de cea de copil/urmaş, dupa cum noţiunea de educator nu poate exista separat de cea de educat. Părinţii trebuie să cunoască, să devină conştienţi de influenţa pe care o exercită prezenţa lor în viaţa copilului, să fie convinşi că educaţia ce trebuie dată copilului, pentru societatea actuală este diferită de cele precedente, că societatea viitoare va fi diferită de cea actuală, iar copilul trebuie pregătit corespunzator.

Atunci când copilul este foarte mic, el nu poate ,,participa,, direct la actul educaţional, influenţele fiind organizate şi pregătite de adulţii care îl înconjoară: la început părinţii şi ceilalţi adulţi din familie, apoi educatoarele şi copiii cu care vin în contact. Responsabilitatea dezvoltării copilului în primele etape revine în primul rând familiei. Chiar şi atunci când grădiniţa oferă programe foarte bune şi eficiente, ea nu poate contracara experienţa negativă acumulată de copil în familia sa. În consecinţă, pentru ca activitatea derulată în cadrul unui program de educaţie preşcolară să-şi dovedească eficienţa este necesar ca aceasta să se facă mai întâi cunoscută părinţilor şi ulterior să existe o colaborare strânsă între aceştia şi grădiniţă.

" Părinţii trebuie să decidă care va fii calitatea vieţii lor de familie şi apoi să aplice disciplina necesară pentru a atinge această calitate. Astfel, viaţa va împinge familia în direcţii diferite, iar copii vor deveni mai degrabă victime decât învăţăcei. " (Gladys Hunt, honey for a Child`s Heart)

Parteneriatul dintre familie şi grădiniţă este unul foarte important. Dacă părinţii sunt implicaţi de la început în acest program educativ, ei vor înţelege importanţa acestui parteneriat. Părinţii trebuie implicaţi permanent în activitatea din grădiniţă şi nu doar când se ivesc probleme. Totodată, părinţilor trebuie să li se ofere frecvent informaţii referitoare la copil. Ei trebuie să ştie care este scopul programului educativ la care participă copilul lor, care sunt obiectivele urmărite şi să fie la curent cu politicile educaţionale ale grădiniţei.

Parteneriatul educativ grădiniţă –familie trebuie iniţiat de instituţia preşcolară, aceasta având autoritatea socială şi legislativă de a se ocupa de educarea copiilor, având totodată şi posibilitatea – prin pregătirea psihopedagogică a cadrelor didactice- de a cunoaşte nevoile, posibilităţile copilului raportate la cerinţele societăţii.

Unitatea de acţiune a celor doi factori (grădiniţă –familie) în opera de formare a copilului este condiţionată de unitatea de vederi, de un mod comun de lucru şi de o cunoaştere reciprocă. Interesul comun al celor doi factori trebuie să determine o mişcare cu dublu sens, familie–grădiniţă, grădiniţă –familie, în vederea unei suficiente cunoaşteri a ambelor părţi.

În procesul educaţiei rolul important îl are grădiniţa , apoi şcoala, însă familia este cea care contribuie prin susţinerea şi continuarea a ceea ce unităţile de învăţământ se străduiesc să facă.

Bazele unei bune relaţii sunt puse de:

- Comunicarea dintre cei doi factori(părinte-educator);
- Respect reciproc;
- Implicarea tuturor în căutarea şi promovarea intereselor copilului.

Părinţii şi educatorii au, în egală măsură, răspunderea eforturilor comune pentru a dezvolta o relaţie de colaborare. Principalele aspecte asupra cărora educatoarea trebuie să insiste se referă la: regimul zilnic din familie, la releţiile dintre părinţi, la importanţa climatului afectiv pentru dezvoltarea personalităţii copilului, la semnificaţia stilului de viaţă care trebuie să domine în familie, la jocurile şi jucăriile copilului, într-un cuvânt la tot ceea ce s-ar putea repercuta, într-un fel sau altul, asupra dezvoltării copilului.

Modalităţi de colaborare a grădiniţei cu familia:

- Şedinţele cu părinţii
- Consultaţiile individuale
- Avizierul grupei
- Participarea părinţilor la activităţile din grădiniţa
- Expoziţii cu lucrările copiilor
- Activităţi extraşcolare

Parteneriatul grădiniţă-familie poate fi terenul unor relaţii educative din care fiecare să fie beneficiar: copil, părinte, educator. Fiecare poate să înveţe şi să se simtă valorizat şi important.

Răspunzând cerinţelor unei educaţii psihopedagogice complete, parteneriatul grădiniţă –familie ramâne o nevoie prioritară, cu atât mai mult cu cât materializarea lui dovedeşte practic că oferă avantaje tuturor părţilor implicate în procesul educaţional:

- Părinţii au posibilitatea să-şi cunoască mai bine copiii, modul lor de manifestare în cadrul microgrupului
- Părinţii înţeleg mai bine rolul lor educativ şi îşi însuşesc procedee pe care să le aplice în educaţia copiilor lor
- Se stabilesc relaţii mai apropiate şi mai deschise între educatoare şi părinţi, iar părinţii cunoscându-se mai bine între ei, pot colabora mai uşor în luarea unor decizii importante în activitatea grădiniţei, astfel constituindu-se în factori de sprijin reali în procesul instructiv-educativ al acestei instituţii.

Bibliografie:

-Băran, A, ,, Parteneriat în educaţie: familie – şcoală – comunitate,, , Editura Aramis Print, Bucureşti- 2004
-Bunescu, G., Alecu, G., Badea,D ,,Educaţia părinţilor. Strategii şi programe" Editura Didactică şi Pedagogică, Bucureşti-1997
-Mateiaş,A, ,,Copiii preşcolari, educatoarele şi părinţii, Ghid de parteneriat şi consiliere." Editura Didactică şi Pedagogică, Bucureşti- 2003